

Årsredovisning 2025 Sätters kommun

2026-04-14

KS2026/55

SÄTERS
KOMMUN

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Förvaltningsberättelse	4
Översikt över verksamhetens utveckling	4
Den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse	9
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	9
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	11
Avstämning av finansiella mål	12
Avstämning av strategiska mål.....	18
Avstämning mål kommunala bolag.....	36
Balanskravsresultat.....	37
Väsentliga personalförhållanden	38
Förväntad utveckling.....	41
Resultaträkning	42
Balansräkning	43
Kassaflödesanalys	44
Nothänvisningar	45
Nyckeltal	52
Driftsredovisning	53
Investeringssammandrag	56
VA-verksamhet: Resultat- och Balansräkning	58
Kommunens bolag	61
Utlåtande från kommunens revisorer	64

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Säter fortsätter att ta kliv mot en framtid där hållbar tillväxt, omtanke och långsiktig utveckling går hand i hand. Under 2025 har vi inte bara förvaltat våra styrkor – vi har också byggt vidare på dem med en tydlig riktning mot en modern, inkluderande och klimatmedveten kommun. Med en av landets lägsta nivåer av öppen arbetslöshet och en växande befolkning visar Säter att små kommuner kan vara starka motorer för innovation, kvalitet och gemenskap.

Vår ambition är att skapa en kommun där människor vill leva, verka och växa idag och i framtiden. Hållbarhetsarbetet är en central del av detta. Genom att satsa på energieffektiva byggnader, cirkulära lösningar och projekt som stärker den biologiska mångfalden bygger vi ett Säter som står starkt i en tid av klimatförändringar. Samtidigt investerar vi i utbildning, omsorg och samhällsbyggnad för att lägga grunden till ett tryggt, attraktivt och långsiktigt hållbart samhälle.

Årets viktigaste resultat, insatser och utvecklingsområden – byggstenarna i det arbete som formar morgondagens Säter.

Tack för att du är med på resan mot framtiden.

Här är några glimtar över vad Sätters kommun har gjort under 2025:

- Hemtjänsten har fått utmärkt betyg inom bemötande (åttonde plats i Sverige) i hemtjänstindex.
- Seniorkul har ordnats kostnadsfritt för olika grupper av äldre medborgare.
- Våra äldre kan äta lunch på både Stora Skedvi och Enbacka skola för att mota ofrivillig ensamhet.
- Vi har startat arbetet med Kungårdsskolans renovering och nybyggen för att få en skola som är modern och i tiden.
- Ökad inflyttning med 47 personer i år och intresse från många byggföretag.
- Kommunen ser positivt på framtiden och planerar för fler bostäder i alla kommundelar.
- Gång- och cykelstråket mot Gruvplan och tunnel under järnvägen i Mora by är klar.
- Mellanmål har införts på Klockarskolan – en satsning som ska uppmuntra Klockarskolans elever. Ingen ska behöva gå hungrig i våra skolor.
- Alla ungdomar mellan 15–17 år som vill har fått sommarjobb i kommunen.
- Friskvård! Våra anställda badar utan kostnad i Skönvikshallen.
- Nya E-tjänster infördes för att halvera handläggningstider inom byggärenden – ett lyft för både medborgare och företag.
- Ekonomi i balans närmare 3% i överskott (26 miljoner).

Vi har mycket att vara stolta över i Säter!

Under året har vi tillsammans tagit viktiga steg mot en ännu bättre och mer hållbar kommun. Vår styrka är gemenskapen – när vi samarbetar kan vi skapa en kommun där alla trivs och känner framtidstro.

Tack för att du är en del av detta arbete!

Vi ser fram emot ett nytt år fyllt av möjligheter.

Mats Nilsson (S), Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun. Rådet för kommunal redovisning (RKR) har i sin rekommendation 16 presenterat ytterligare anvisningar hur den sammanställda redovisningen skall utformas och i rekommendation 15 om den gemensamma förvaltningsberättelsens innehåll och utformning.

Översikt över verksamhetens utveckling

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2025 blev 27,0 mkr (2024 -17,5 mkr). Bolagskoncernen redovisar ett resultat på +2,4 mkr (2024 +2,1 mkr) och kommunen ett resultat på +24,6 mkr (2024 -19,6 mkr).

Koncernens nyckeltal

Koncernens soliditet uppgick 2025-12-31 till 33,0 % (2024 33,3 %).

Likviditeten inklusive pensionsmedelsförvaltningen uppgick till 13,9 % (2024 13,9 %). Med likviditet menas här likvida medel och pensionsmedelsförvaltningen i förhållande till externa kostnader.

Kommunen och dess helägda dotterbolag samordnar likviditetshanteringen genom ett koncerngemensamt konto. Koncernkontot ger parterna möjlighet att låna pengar av varandra, vilket gör att den totala likviditetsreserven kan hållas nere. F. n. utnyttjas inte koncernkrediterna som uppgår till totalt 55 mkr för hela kommunkoncernen.

Översikt över verksamhetens utveckling

	Koncern					
	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1 139 237	1 094 065	1 057 366	981 896	949 664	910 446
Verksamhetens kostnader	- 1 112 255	- 1 111 592	- 1 042 161	- 965 839	- 922 581	- 877 244
Årets resultat (inkl skatt)	26 981	- 17 527	15 205	16 056	27 083	33 202
Soliditet	33,0%	33,3%	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	22,1%	21,0%	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	67,0%	66,7%	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	77,9%	79,0%	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%
Investeringar	154 983	124 529	191 770	190 241	124 792	120 394
Långfristiga skulder	998 026	933 162	887 397	703 935	589 132	586 799

	Kommun					
	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Folkmängd	11 222	11 223	11 243	11 271	11 242	11 161
Kommunal skattesats	22,31	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Verksamhetens intäkter	1 062 052	1 011 274	975 701	915 392	879 910	841 486
Verksamhetens kostnader	- 1 037 455	- 1 030 924	- 966 641	- 903 071	- 862 891	- 826 886
Årets resultat	24 597	- 19 649	9 060	12 321	17 019	14 600
Soliditet	37,8%	38,6%	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	23,1%	21,8%	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	62,2%	61,4%	57,6%	52,4%	45,7%	47,6%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	76,9%	78,2%	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%
Investeringar	139 873	121 563	140 587	155 675	84 380	90 505
Långfristiga skulder	632 602	556 452	494 434	362 231	250 726	262 218

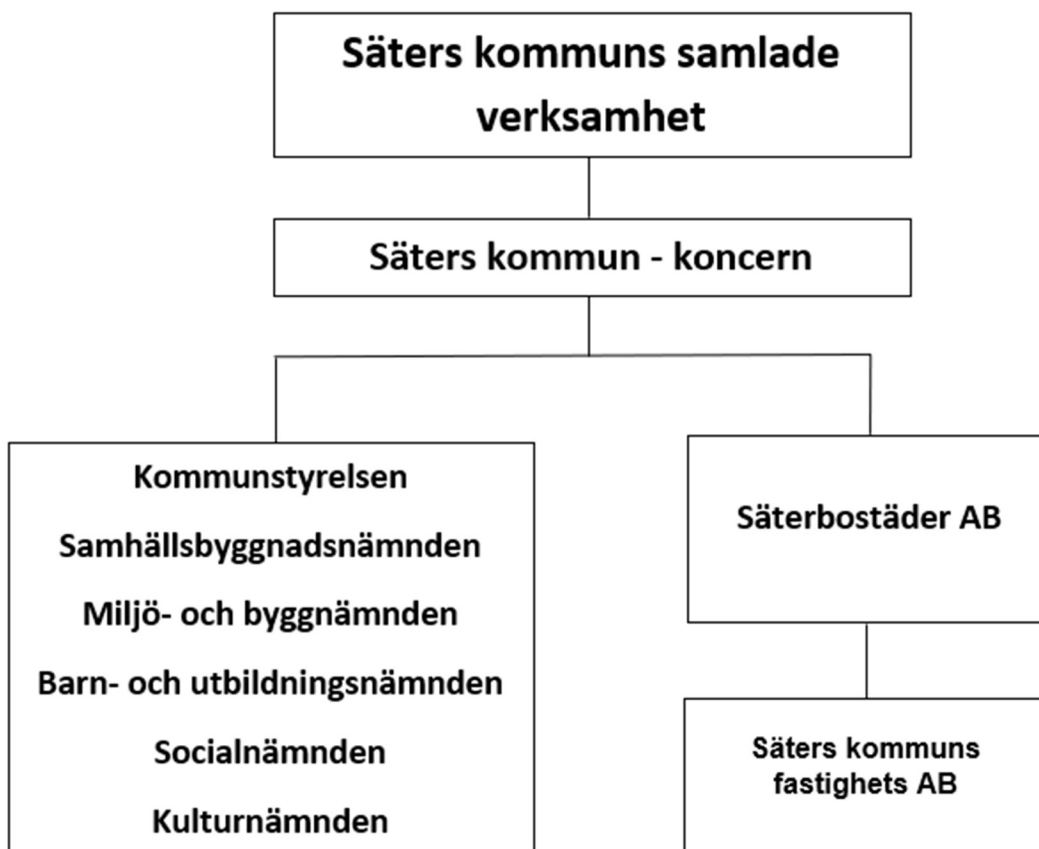
Den kommunala koncernen

Kommunkoncernens omfattning

Koncernen Sätters kommun omfattas vid utgången av 2025 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Sätters kommuns Fastighets AB.

Säterbostäder AB, org. nr 556515-8713, har till föremål för sin verksamhet att inom Sätters kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter och tomträtter, samt bygga bostäder, lokaler, kollektiva anordningar, samt därmed förenlig verksamhet. Kommunen äger hela aktiekapitalet om 19 mkr i Säterbostäder AB. Kommunen har borgensåtagande för bolagets lån med 340,5 mkr.

Sätters Kommuns Fastighets AB, org. nr 556401-4933, är ett av Säterbostäder AB helägt dotterbolag som till föremål för sin verksamhet har att inom Sätters kommun uppföra, sälja, och förvalta lokaler för vård, undervisning, kontor och småindustri och därmed förenlig verksamhet. Kommunen har ett borgensåtagande för detta bolags lån med 2,4 mkr.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Sätters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och fortsatte öka under åren 2021 till 2022 med 81 personer år 2021 och 29 personer år 2022. Sätters befolkning minskade däremot under 2023 med 28 personer och under 2024 med 20 personer till 11 223 invånare. Sätters befolkning har sedan ökat under 2025 upp till 11 273 invånare per sista juli men minskade därefter till att hamna på ungefär samma nivå som föregående år med en befolkning på 11 222 invånare per 31 december 2025.

Upplysningar om finansiella risker och riskhantering

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2025 om nya placeringsriktlinjer och om ny hantering av kommunens pensionsmedel med kapitalförvaltning. Dessa placeringsriktlinjer reglerar förvaltningen av Sätters Kommuns finansiella tillgångar. Syftet med riktlinjerna är att förvaltningen skall bedrivas på ett effektivt och säkert sätt. Riktlinjerna anger i vilka tillgångar och med vilka limiter medel får placeras, samt hur uppföljning och kontroll ska ske. Tillgångar avser huvudsakligen att avlasta Sätters Kommuns åtagande avseende den del av pensionsskulden som är relaterad till kommunens ansvarsförbindelse, samt skapa förutsättningar för långsiktig kapitaltillväxt.

Vid årets början hade kommunen 81 mkr placerat i räntebärande papper utgivna av svenska staten samt 34 mkr på ett depåkonto. Ingående innehav avyttrades och övergången till en ny lösning med kapitalförvaltning slutfördes under maj där 100 mkr placerades uppdelat på en aktieportfölj och en ränteportfölj. Under oktober har resterande del av pensionsmedel på 1,7 mkr lagts in i kapitalförvaltningen där ytterligare 1,5 mkr har placerats inom ränteportföljen och ca 200 tkr lades till likvida medel. Total anskaffning uppgår till 101,7 mkr. Utgående marknadsvärde per sista december uppgår till 113,3 mkr.

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk och finansieringsrisk samt kredit- och likviditetsrisk/marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränte- och finansieringsrisk

Per den 31 december 2025 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 969 (902) mkr, medan de räntebärande finansiella tillgångarna ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen uppgick till 114 (116) mkr. Den kommunala koncernens nettoskuld exklusive pensionsförpliktelsen uppgick per balansdagen till 855 (786) mkr. Nettoskulden har ökat jämfört med föregående år främst med anledning av ökad upplåning under året.

Kommunens räntebärande skulder uppgick till 620 (540) mkr per den 31 december 2025, medan kommunens räntebärande finansiella tillgångar ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen vid samma tidpunkt uppgick till 114 (116) mkr. För kommunen uppgick nettoskulden per 31 december 2025 exklusive pensionsförpliktelsen till 506 (424) mkr. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper med både fast och rörlig ränta.

Under året har uppdatering gjorts av kommunens styrdokument för Ekonomi- och målstyrning med uppdatering av riktlinjer för finansverksamheten, vilka utgör ett övergripande ramverk som reglerar och styr den finansiella hanteringen inom kommunkoncernen. Syftet med riktlinjerna är att fastställa finansverksamhetens mål och hur den ska organiseras samt beskriva de finansiella risker kommunkoncernen är exponerad mot och hur dessa risker ska begränsas. Finansverksamheten omfattas av bank- och cashmanagement tjänster, likviditetsförvaltning, skuldförvaltning, utlåning och borgen, kapitalförvaltning ock leasing.

Allmänna riktlinjer:

- Målet är att nå bästa möjliga räntenetto med hänsynstagande till ett antal restriktioner i form av säkerhet, risk och likviditet.
- Kommunens finansverksamhet ska drivas så att den medverkar till att säkerställa betalningsförmågan på kort och lång sikt.
- Finansverksamheten ska genomföras på ett säkert och effektivt sätt så att betryggande säkerhet alltid upprätthålls.

Kommunens finansieringspolicy anger att räntebindningstiden skall spridas med olika förfall och upplåning sker med både rörliga och bundna räntor samt att kapitalbindningstiden sprids så att belåningarnas bindningstid fördelas på olika årsintervaller.

Säterbostäder AB hanterar finansiell risk genom efterlevnad av egen finanspolicy och belåningsgrad. Nuvarande lån har merparten fast ränta och bindningstid på 3–8 år. Affärsrisk hanteras genom bedömning av vakansgradens utveckling och den materiella risken hanteras genom stabil planering av fastighetsunderhåll.

Kredit- och likviditetsrisk/Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Risk för ej uppnådda mål för befolkningsökning kommande år. Minskade intäkter från skatter och statsbidrag.	Kommunala koncernen	Översyn av bostadsutveckling. Samordning inom koncernen.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Kompetensbrist. Negativa effekter på kvalitet och personal.	Kommunala koncernen	Kompetensförsörjningsplan
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning ger betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Finansieringspolicy som bygger på rörliga respektive bunda räntor samt olika kapitalbindningstider
Hög belåning	Stora investeringsbehov i egen regi ger en hög belåning som bergränsas av lånetak.	Kommunala koncernen	Fastighets- och investeringsutredning

Pensionsförpliktelse kommun

Pensionsförpliktelse kommun	2025	2024
Total förpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	15 279	14 214
b) Ansvarförbindelse inklusive särskild löneskatt	194 781	208 290
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	61 724	57 427
Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring)	271 784	279 931
Förvaltade pensionsmedel-Marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	76 496	75 397
a) Varav överskottsmedel	1 638	1 337
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	113 667	115 834
Summa förvaltade pensionsmedel	190 163	191 231
Finansiering		
Återlånade medel	81 621	88 700
Konsolideringsgrad	70%	68%

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel

Total avkastning på pensionsmedel under 2025 uppgår till 13,0 mkr. Huvuddelen utgörs av orealiserade vinster i form av en positiv värdeförändring av placerade medel inom kapitalförvaltning på 11,7 mkr. Därtill tillkommer realiserade vinster på 1,3 mkr som utgörs av avkastning och realisationsvinst vid avyttring avseende tidigare placeringar.

Från pensionsförvaltningen planeras uttag av ett årligt beslutat belopp ut som ska täcka kring hälften av kostnaden för pensioner intjänade före 1998. Beslut om uttag tas i samband med årsbokslut. Uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat med 11,3 mkr för 2025 och uttag enligt budget föreslås.

Uppllysning avseende vilka förpliktelser som har tryggats genom pensionsförsäkring

Efterlevandeskydd för alla samt förmånsbestämd pension för löner över 7,5 basbelopp, har tryggats via pensionsförsäkring.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige har under perioden 2025-01-01 - 2025-12-31 bland annat tagit följande beslut:

- Riktlinjer och placeringsreglemente för Säter kommuns pensionsmedel antagen av kommunfullmäktige 2019-09-19, § 192 ersätts av de nya placeringsriktlinjerna för Säter kommun.
- Mark- och skogspolicy
- Policy och tillämpningsregler, avgifter inom äldreomsorgen och verksamheten för funktionsnedsättning
- Budget för 2026 plan för 2027-2029
- Information om lokal uppföljning av ungdomspolitiken, LUPP
- Miljö och klimatpolicy
- Revidering av gemensamt reglemente och reglemente för styrelsen, nämnder och råd
- Systematiskt arbetsmiljöarbete för förtroendevalda
- Revidering av ekonomi- och målstyrning inklusive riktlinjer för kommunens upplåning
- Inrättande av det Kommunala Samhällsrådet
- Reviderad budget 2026 och budgetdirektiv 2027 - 2030

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I samband med fastställande av strategisk plan med ekonomiska ramar beslutar kommunfullmäktige om finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska leda mot en god ekonomisk hushållning i verksamheten. De mål som fastställs i den strategiska planen följs upp i delårsrapport och årsredovisning. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Den sammantagna bedömningen är att Säter kommun uppnår en god ekonomisk hushållning för helår 2025 även om inte alla finansiella mål uppnås för året. Kommunens verksamheter har gjort ett stort arbete med effektiviseringar och besparingar för att minska kostnaderna vilket kommer att ge bättre förutsättningar för att nå målen kommande år.

Måluppfyllelsen för de strategiska målen för kommunen bedöms som delvis uppfyllda med en ökande trend.

Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2025 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolagskoncernens mål uppfylls.

Sätters kommun har haft en ansträngd ekonomi med underskott inom driften både under 2023 och framför allt under 2024 då kommunen också budgeterade med ett negativt resultat för året på -18,8 mkr, där avvikelsen för årets resultat endast blev 855 tkr med utfall på -19,6 mkr. Under 2024 redovisades stora underskott för Barn- och utbildningsnämnden (-18,9 mkr) och för Socialnämnden (-11,4 mkr), vilket resulterade i en underfinansierad budget för 2025 för dessa nämnder.

Det är positivt att se att Socialnämnden har gått från ett prognostiserat underskott på -2,1 mkr vid budgetuppföljning per februari till en budget i balans i aprilprognosen samt att ett överskott på 3,5 mkr redovisas för året. Stort arbete med effektiviseringar och åtgärder har gjorts under tidigare år som har fortsatt under 2025. Det har beslutats om förändringar/åtgärder på sammanlagt 7,4 mkr.

Underskott redovisas för helår 2025 för Barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr. Under året har en utredning genomförts främst i de verksamheter där differenserna är stora i jämförelse med prislappsmodellen, vilket främst var inom gymnasie- och vuxenutbildning, Sfi samt Integration. Åtgärder och anpassningar har vidtagits under året och ytterligare åtgärder planeras under 2026 för att nå en budget i balans. Rektorer/chefer har i uppdrag att spara i personalbudgetar och återhållsamhet gäller för alla verksamheter för inköp och personalplanering. Handlingsplaner finns för budget i balans 2026.

Resursfördelningsmodell - prislappsmodellen

Budget 2025 baseras på en förändrad budgetprocess med en ny resursfördelningsmodell som baseras på prislappar. I stället för att som tidigare fördela utifrån tidigare ramar med ”budget-på-budget”, görs en preliminär fördelning utifrån vad verksamheterna bör kosta. Resursfördelning görs utifrån prislappar som ska spegla verksamhetens behov utifrån de demografiska förutsättningarna. En prislapp är en styckkostnad för ett barn, en elev eller en brukare som används för att räkna ut en grundkostnad för verksamheten, det som kallas en ”teknisk ram”. Prislappen utgår ifrån standardkostnaden i kostnadsutjämnningen.

Det är dock inte alla verksamheter som omfattas av kostnadsutjämnningssystemet, bara det som brukar kallas ”obligatorisk verksamhet”. Dit hör förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, ordinärt- och särskilt boende. LSS har en egen utjämnning. Övriga verksamheter har ingen egen modell i utjämnningen och för dessa budgeteras efter mest lika kommuners kostnader.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Målarbetet i kommunen innebär att kommunfullmäktige fastställer vision och strategiska mål för en mandatperiod. Kommunstyrelse och övriga nämnder anpassar de strategiska målen till sin egen verksamhet och målen bryts ner till verksamhetsmål och aktivitetsplaner.

Målen följs upp och rapporteras upp till kommunstyrelse och kommunfullmäktige till delårsbokslut och årsbokslut.

Budgetprocessen startar hösten två år innan verksamhetsåret med att förutsättningar och preliminära ramar tas fram i ett budgetdirektiv som sedan fastställs i kommunfullmäktige i november två år innan verksamhetsåret tillsammans med förutsättningar för investeringsbudget. Våren året innan verksamhetsåret tas nya skatteprognoser fram och nämnderna arbetar fram sina behovskalkyler tillsammans med investeringsbehov för kommande 3 år som sedan bearbetas i en budgetberedning som lämnar ett budgetförslag. Budgetförslaget går sedan till beslut av kommunfullmäktige i juni.

Under hösten omarbetas budgeten utifrån nya kända förutsättningar som resulterar i en reviderad budget som beslutas i kommunfullmäktige i november året innan verksamhetsåret. Nämnderna beslutar sedan om fördelning av sin ramanslagna budget till sina verksamheter.

Uppföljning av budgeten med en årsprognos sker per mars, april, maj, augusti, september, oktober och november. Delårsbokslut tas fram per augusti och helårsbokslut per december.

Med anledning av kommunens ansträngda ekonomi med underskott inom driften under 2023 och 2024 har en extra budgetuppföljning gjorts per sista februari för Sätters kommun. Vid framtagning av en årsprognos redan per sista februari ges större möjlighet att kunna ta fram åtgärdsplaner för året som också kan realiseras tidigare under året.

Ett ägardirektiv finns mellan Sätters kommun och Säterbostäder AB som anger ägaridén, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, klimat- och miljömål, sociala mål, samordningsfrågor, informationsskyldighet och att Säterbostäder AB ska ingå i kommunens krisorganisation.

Kommunens verksamheter

Kommunen ansvarar för en stor del av samhällsservicen. Det är till exempel barnomsorg, förskola/skola, äldreomsorg, och socialtjänst. Kommunen ansvarar även för trafik, renhållning, vatten och avlopp. Sätters kommun har både lagstyrd verksamhet och verksamhet som är frivillig.

Kommunens verksamhet är indelad i olika områden. Varje område har en nämnd som ansvarar för den löpande verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutar hur resurserna ska fördelas och hur arbetsuppgifterna ska hanteras.

Kommunallagen, förvaltningslagen och lagarna om offentlighet och sekretess styr arbetet med ärenden, beslut och övrig administration. Kommunen har verksamheter som enligt lagen måste erbjudas till kommuninvånarna. Det är till exempel:

- förskola och utbildning
- socialtjänst, inklusive individ- och familjeomsorg
- omsorg om äldre och funktionshindrade
- stadsplanering och byggfrågor
- hälso- och miljöskydd
- renhållning och avfallshantering
- vatten och avlopp
- bibliotek
- krisberedskap

Kommunen har också många verksamheter som inte är lagstadgade men som ger service till invånarna och bidrar till att skapa en attraktiv kommun där det är bra att bo, exempelvis:

- stöd till fritids-, förenings- och friluftsverksamhet
- utveckling av näringslivet
- kultur och evenemang

Avstämning av finansiella mål

Sätters kommun har i beslut om budget för 2025 i Kommunfullmäktige 2024-06-13 fastställt kommunens finansiella mål för resultat, investeringsnivåer/självfinansieringsgrad och skuldsättning samt mål för pensionsförvaltningen för hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall tillskjutas 2025. Tillägg och justeringar för budget 2025 hanterades samt finansiella målen reviderades i Kommunfullmäktiges beslut om reviderad budget per 2024-11-28.

Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen.
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar och pensionsåtaganden.
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader.

Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål för 2025

Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Kommunens resultatmål anpassas så att en jämn utveckling av kommunens nettokostnad för verksamheten kan uppnås.

Kommunen har de senaste åren påverkats starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader genom ökad upplåning med ökade räntenivåer mm. På grund av det ansträngda ekonomiska läget under 2023 och framför allt under 2024 har resultatnivån behövts anpassas och planeras över en längre tidsperiod för att sedan successivt öka årsvis. Arbete med budget i balans och framtagning av besparingsåtgärder påbörjades under 2023 och fortsatte under 2024 samt har även fortsatt under 2025.

Budget för årets resultat uppgår till 15,7 mkr. Budget för justerat resultat uppgår till 26,0 mkr och utgör 3% av skattetäkter och generella bidrag/utjämning. Totalt uttag av pensionsmedel ligger på en högre nivå och uppgår till totalt 11,3 mkr.

I resursfördelningsmodellen sätts resultatmålet utifrån årets resultat. Nivån på resultatmålet påverkar budgetram och investeringsutrymme.

Utfall 2025

Årets resultat:

Utfall för årets resultat 2025 för kommunen uppgick till +24,6 mkr (2024 -19,6 mkr), vilket är en avvikelse på +8,9 mkr jämfört med budget på 15,7 mkr. Årets resultat utgör 2,9 % av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning, vilket är ett bra resultat. Resultatet uppvisar en ökning av det egna kapitalet med 24,6 mkr. Skatteintäkter och generella bidrag är totalt 9,0 mkr lägre än budget, varav avvikelse för skatteintäkter på -6,1 mkr och generella bidrag/utjämning på -2,9 mkr. Om skatteintäkter och generella bidrag/utjämning hade varit i linje med budget så skulle kommunen ha haft ett resultat på nästan 4%.

Justerat resultat:

Årets resultat justeras för avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas. Justerat resultat uppgår till 22,5 mkr (2024 0 mkr) och utgör 2,6 % av skatteintäkter och generella bidrag vilket är strax under budget på 3%. Justering görs med -1,3 mkr för den positiva avkastningen och -11,7 mkr för en positiv värdeförändring på pensionsförvaltningen samt med -0,4 mkr för VA-enhetens positiva resultat. I budget för 2025 planerades uttag av pensionsmedel med 11,3 mkr. Uttag av pensionsmedel föreslås enligt budget.

Måluppfyllelse: Målet för justerat resultat uppnås inte för 2025.

	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025
Justerat resultat			
Årets resultat	-19 649	15 738	24 597
VA-enhetens resultat	-4 017	0	-390
Avdrag/tillägg avkastning pensionsförvaltning	-1 965	-1 000	-12 967
Tillskott från pensionsförvaltning	15 195	11 300	11 300
Justerat resultat	-10 436	26 038	22 540
Resultatmål i %	-1,3%	3,0%	2,6%
Avsättning till/disponering av RUR	10 436	0	0
Justerat resultat inklusive avsättning till RUR	0	26 038	22 540
Resultatmål i %	0,0%	3,0%	2,6%
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	827 146	867 318	853 313

Mål för Investeringsnivåer och självfinansieringsgrad

Investeringsbehovet är fortsatt stort. För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar.

Exempel på investeringsbehov:

- Lokalöversyn
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

I arbetet med framtagning av långsiktsprognos för Sätters kommun framgår det att det finns stora kommande investeringsbehov men kommunen kommer att behöva prioritera och omfördela bland investeringsprojekt. Första fokus bör vara på effektiviseringsinvesteringar och kärnverksamhet.

I resursfördelningsmodellen läggs samtliga planerade investeringar in med belopp och beräknad avskrivningstid samt koppling görs till respektive verksamhet och strategiskt mål. I modellen görs uppdelning av investeringar på skattefinansierat och taxefinansierat. Det finns också möjlighet att specificera vilka investeringar som avses att självfinansieras eller som behöver lånefinansieras genom klassificering av mindre/större investeringar som har kort respektive lång avskrivningstid. Resursfördelningsmodellen har dock inte stöd för att hantera en antagen upparbetningsgrad vilket gör att förslag till investeringsbudget görs utan upparbetningsgrad from 2025 och baseras på en långsiktig investeringsplan för kommunen och kommunens bolag.

Ny investeringsmodell

En ny justerad investeringsmodell håller på att tas fram, där det i budgetberedningen är fokus på vilken ram (pott) som behövs inom respektive område. Stora projekt identifieras och följs upp/särredovisas enligt definierad process för uppsikt och styrning. Tydligare ramverk behöver tas fram kring besluts- och uppföljningsnivåer mm.

Effekter av investeringsbudget med ”potter” utgör:

- Flexibla investeringsbudget
- Säkrare budgetbelopp som sätts senare
- Ökad årlig uppbyggnadsgrad och minskat behov att flytta medel mellan åren
- KS får en tydligare roll som uppsiktspart över nämnderna

Självfinansieringsgrad

Målet för självfinansieringsgraden är att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per 4 år. Den nya resursfördelningsmodellen ger möjlighet att beräkna självfinansieringsgraden för de skattefinansierade investeringarna. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet.

Förslag att investeringar upp till 30 mkr med kortare avskrivningstid skall självfinansieras och investeringar med belopp över 30 mkr samt med en avskrivningstid på över 30 år utgör en större investering som inte behöver självfinansieras.

Taxefinansierat: VA-verksamheten står inför stora investeringsbehov de kommande åren och det finns flera större projekt som behöver lånefinansieras medan mindre projekt kan självfinansieras.

Anpassningar av taxan behöver göras över tid för att hantera ökade kostnader relaterat till höga investeringsnivåer.

Under budgetarbetet var det tydligt att målet på 60 % under en 4 årsperiod inte skulle kunna uppnås under perioden 2025-2027 genom höga investeringsbehov. Nivå för perioden beräknades till ca 40%.

Självfinansieringsgraden för året beräknat på det justerade resultatet uppgår till 47% och över en fyraårsperiod till 39 %.

Måluppfyllelse: Målet uppnås inte för helår 2025 men är i linje med budgeterad nivå.

Investeringsramar

Totala ackumulerade investeringar för året uppgår till 139,9 mkr och uppgår till 67% av årsbudget. Årets beslutade investeringsbudget ligger på 158,1 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2024 med 52,2 mkr. Total budget 2025 inklusive överförda medel uppgår till 210,3 mkr.

Mål för Skuldsättning

Sätters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts. Nytt mål för skuldsättning med ett lånetak har införts from år 2023, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare.

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Sätters kommun och för kommunens bolag varje budgetår i samband med budgetbeslut i juni. Total föreslagen låneram för 2025 för Sätters kommun och för kommunens bolag uppgår till 1 175 mkr och innebär ca 104 000 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 110 000 kr per invånare. Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

För 2025 uppgår kommunens låneram till 700 mkr samt att kommunen kan utnyttja krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto. Sätters kommun skall såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp på 435 mkr och för Sätters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2,4 mkr.

Sätters kommun hade en låneskuld 2024-12-31 på 540 mkr. Under året har nyupplåning gjorts med 80 mkr och kommunens långfristiga lån uppgår till 620 mkr per 2025-12-31. Budget för året uppgick till 590 mkr. Säterbostäder AB har under 2025 minskat upplåningen med 12,0 mkr och långfristiga lån för bolagskoncernen uppgår till 349,1 mkr vid årets slut. Koncernens totala upplåning uppgår till 969,1 mkr, vilket är en ökning med 67,0 mkr för koncernen jämfört med föregående år.

Utfall 2025 för kommunkoncernen skuldsättning uppgår till 86 354 kr per invånare, vilket är lägre än för låneramar för året och lägre än det långsiktiga målet.

Måluppfyllelse: Målet för kommunkoncernens skuldsättning uppnås för året.

Pensionsmedelsförvaltning

Vid försäljningen av Sätters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som då reglerade hur förvaltarna skulle placera kapitalet var att huvuddelen skulle vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börserna sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, placerades kapitalet i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsförvaltningen som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frånga kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden. I beslut om budget för 2025 är uttag från pensionsmedelsförvaltningen 11,3 mkr. För 2025 föreslås uttag av pensionsmedel enligt budget. Slutligt uttag för året beslutas i samband med årsbokslut.

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2025 om ny policy och ny hantering av kommunens pensionsmedel med kapitalförvaltning. Ingen avkastning kommer att budgeteras från 2026 med anledning av att den årliga förändringen av pensionsmedel främst kommer att utgöras av värdeförändring av kommunens innehav. Inga uttag av pensionsmedel föreslås under perioden 2026-2029 med anledning av den nya hanteringen med kapitalförvaltning för att sträva efter att öka kommunens placerade tillgångar.

Total avkastning på pensionsmedel under 2025 uppgår till 13,0 mkr. Huvuddelen utgörs av orealiserade vinster i form av en positiv värdeförändring av placerade medel inom kapitalförvaltning på 11,7 mkr. Därtill tillkommer realiserade vinster på 1,3 mkr som utgörs av avkastning och realisationsvinst vid avyttring avseende tidigare placeringar.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har år 2000 antagit en pensionsstrategi som bl.a. innebär att hela den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen fr.o.m. 1998 utbetalas till de anställda. Avsättningar för pensioner i balansräkningen uppgick 2025-12-31 till 15,3 mkr inkl. löneskatt.

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 skall enligt gällande redovisningsprinciper redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Dessa uppgick 2025-12-31 till 194,8 mkr inkl. löneskatt. I beloppet ingår 1,6 mkr avseende pensioner till förtroendevalda. Beloppet kan jämföras med det bokförda värdet på pensionsfondsförvaltningen som uppgår till 114,0 mkr. Detta täcker således ansvarsförbindelsen till ca 58 %. Resten har återlånats till verksamheten och måste vid kommande pensionsutbetalningar stjäla utrymme från framtida verksamhet. Kommunen har försäkrat bort delar av de pensionsförpliktelser som intjänats efter 1998. Det rör sig om förmånsbestämd ålderspension över brytpunkten på 7,5 basbelopp, samt efterlevandepension. För pensionsrätt intjänad före 1998 finns inga försäkringar, utan kommunen betalar själv denna del fullt ut.

Under 2025 har delinlösen av pensionsskulden gjorts, vilket har resulterat i ökade kostnader. Inlösen av pensionsskulden kommer att leda till minskade kostnader under kommande år.

Avstämning av strategiska mål

Vision och strategiska mål

Sätters kommuns vision beskriver ett framtida önskat tillstånd: Så här är det i Sätters kommun.

Visionen är vägledande i all verksamhet. Visionen inspirerar och motiverar till att bygga och utveckla det Säter vi vill ha. Den ger utrymme för kreativitet och mod.

Vision - Säter är en välkomnande kommun:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Strategiska mål:

- Rikare liv
- Hållbar framtid
- Omsorgsfull boendeutveckling
- Serviceorienterad organisation

De strategiska målen med dess inriktningar beskriver Sätters kommuns mål för de kommande fyra åren (mandatperioden). De uttrycker kommunfullmäktiges väg för att Sätters kommuns verksamhet under mandatperioden ska gå mot att nå innebörden av visionen.

De strategiska målen utgörs av en rubrik, och ett antal inriktningar. Inriktningarna styr nämndernas och kommunens bolags arbete. Nämnderna konkretiserar de strategiska målens inriktningar i sina nämndmål. Nämndmålen sammanställs i nämndplaner. Bolaget konkretiserar de strategiska målen i sin plan.

Uppföljning sker i enlighet med Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning”.

Bild över målkedjan inom kommunen:

Målkedjan= Möta behovet av tydlig målstyrning

Strategiska mål 2024-2027 med inriktningar

Rikare liv

- Inriktning 1. Alla invånare i Sätters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.
- Inriktning 2. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.
- Inriktning 3. Alla invånare i Sätters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.
- Inriktning 4. Alla invånare i Sätters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.
- Inriktning 5. Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

- Inriktning 1. De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.
- Inriktning 2. Sätters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.
- Inriktning 3. Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

Omsorgsfull boendeutveckling

- Inriktning 1. I Sätters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.
- Inriktning 2. I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.
- Inriktning 3. Det ska vara tryggt att bo och leva i Sätters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

- Inriktning 1. Sätters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.
- Inriktning 2. Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.
- Inriktning 3. I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.
- Inriktning 4. Sätters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.

Uppföljning och avstämning

Kommunfullmäktiges strategiska mål utvärderas utifrån en samlad bedömning där aktiviteter ska bedömas utifrån vilken effekt aktiviteten har haft i förhållande till nämndens mål och inriktning.

Vid avstämning av de strategiska målen görs en bedömning av måluppfyllelse där fem olika nivåer kan väljas och visas som små cirklar med olika färger.

- Grön - Helt uppfyllt (helt ifylld)
- Grön - I hög grad uppfyllt (delvis ifylld)
- Gul - Delvis uppfyllt
- Röd - Ej Uppnått
- Utan färg - Ej utvärderad

Bedömning görs också av trend med val av ökad, oförändrad eller minskad trend.

En lägesbild av Säter

Sätters vision är följande:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Visionen och BRP +

Att följa visionen

Säter har beslutat använda BRP+ för att följa visionen på kommunnivå. I första hand används livskvalitetindexet. Det innebär att visionens följs även på områden där kommunen inte har rådighet. BRP+ är ett sätt att stämna av i vilken riktning utvecklingen går. Det är ett breddat mått på hållbar utveckling och livskvalitet i svenska regioner som Tillväxtverket och Reglab har utvecklat.

BRP står för bruttoregionalprodukten, alltså summan av all ekonomisk aktivitet i en region och plustecknet indikerar att verktyget mäter mer än ekonomisk aktivitet. Detta mervärde kallas ”livskvalitet” respektive ”hållbarhet”, och är ofta en effekt av den ekonomiska aktiviteten, men lika fullt skilt från den.

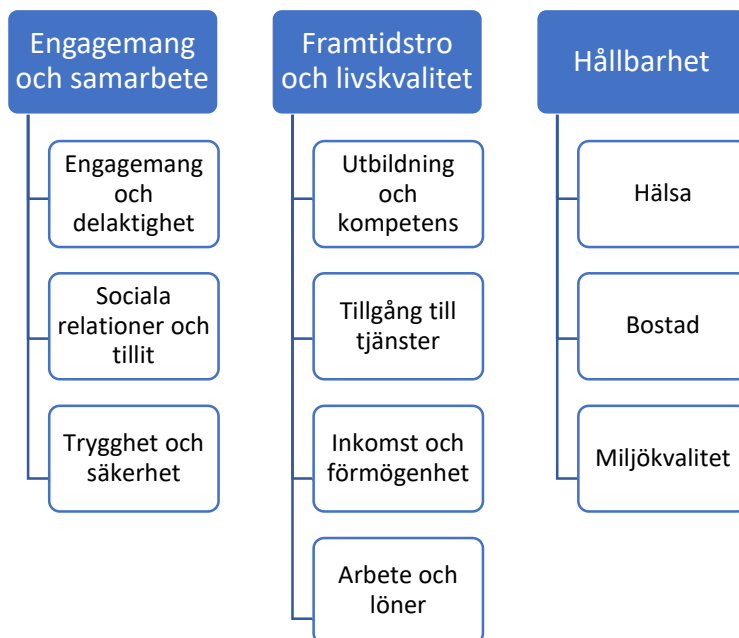
Indexen blir färdigställda sent på året, vilket får till följd att det senaste resultatet som redovisas här är för 2024.

BRP+ har byggt in två tidsmässiga mätpunkter, dels livskvalitet just nu, som innehåller tio index. Dels förutsättningar för livskvalitet i framtiden, alltså hållbarhet. De tio indexen för livskvalitet presenteras i form av spindeldiagram och tabeller. Ekonomisk, social respektive miljömässig hållbarhet presenteras i tabellform.

BRP+ är ett sätt att följa utvecklingen vad gäller livskvalitet och hållbarhet i hela det geografiska området som kommunen omfattar. Det är ett verktyg för att följa samhället i tillägg till den kommunala organisationen.

Beröringspunkterna mellan den politiska visionen och BRP+ kan illustreras som nedan. Visionen överst, BRP+ livskvalitetsindex sorterade under:

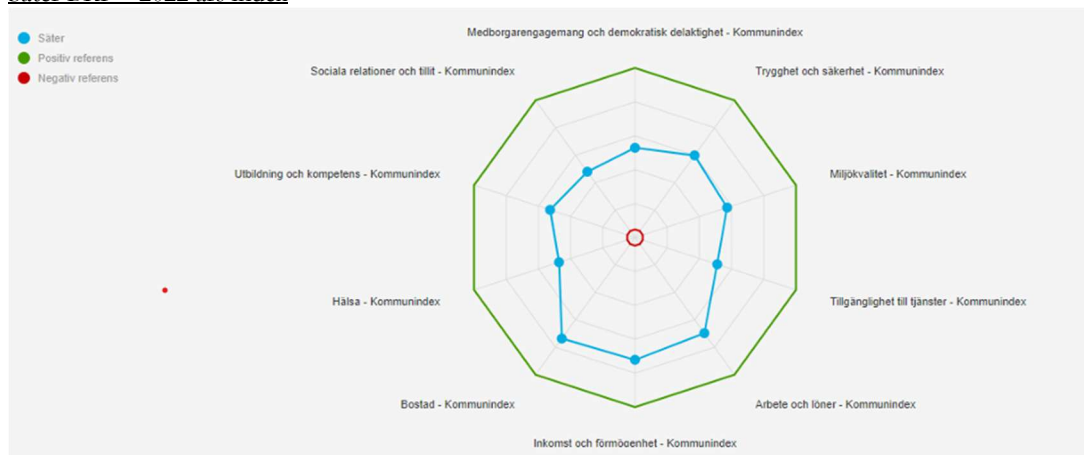
Värdet av de ekonomiska aktiviteterna i samhället mäts traditionellt med hjälp av BNP och den regionala varianten av detta mått - BRP (bruttoregionprodukten). BNP/BRP säger dock inget om värdet av produktionen har lett till ökad livskvalitet för medborgarna. BNP/BRP säger heller inget om produktionen skett på ett sådant sätt att vi inte äventyrar kommande generationers möjlighet till välfärd. Därför har Tillväxtverket och Reglab tagit fram BRP+, ett system som på ett sammanhållet sätt mäter regional utveckling ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Lägesbild Säter BRP+ per år 2022, 2023 och 2024

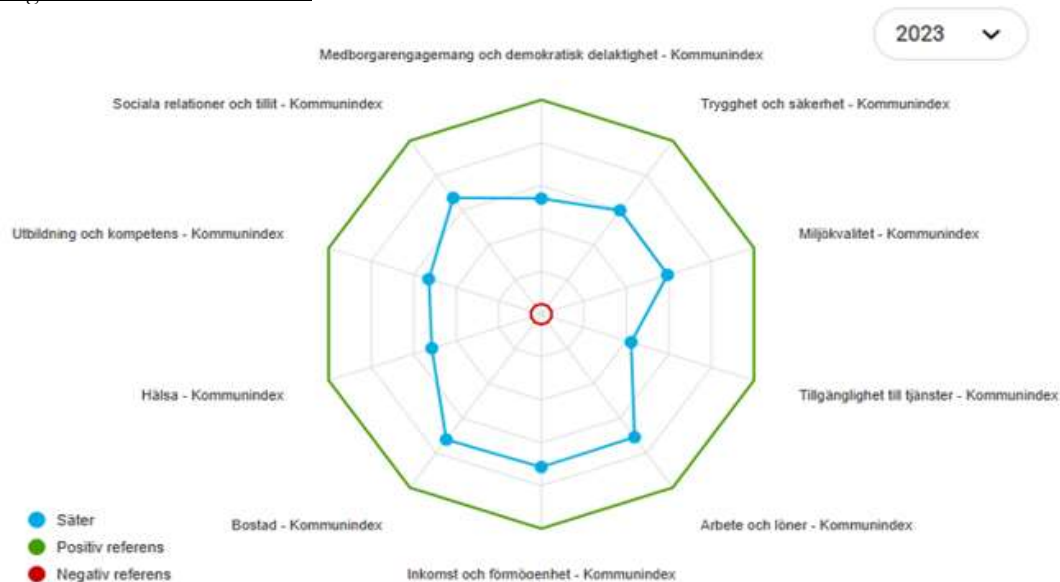
Säter har beslutat använda BRP+ som det presenteras i Kolada (Kommun- och landstingsdatabasen), framför allt i två format: Spindeldiagrammet och delaktighetsindex (2022 års index är i ett annat format än 2023 och 2024). Grafen beskriver Sätters kommun ur 10 indexmått. Indexmåtten baseras på ett antal överenskomna indikatorer. Den gröna yttre ramen är bästa möjliga resultat, den röda ringen längst in mot mitten sämsta möjliga resultat. BRP+ speglar situationen i samhället oavsett ansvar och rådighet.

Säter BRP+ 2022 års index

Lägesbild år 2023 Säter BRP+

Lägesbild år 2024 Säter BRP+

Nyckeltal	2022	2023	2024	Kommentar
Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet - Kommunindex	51	52	52	
Trygghet och säkerhet - Kommunindex	58	58	60	
Miljökvalitet - Kommunindex	55	57	53	
Tillgänglighet till tjänster - Kommunindex	49	39	47	Notera svängningarna
Arbete och löner - Kommunindex	68	69	66	
Inkomst och förmögenhet - Kommunindex	71	70	54	Följ noga
Bostad - Kommunindex	72	71	71	
Hälsa - Kommunindex	45	49	45	
Utbildning och kompetens - Kommunindex	50	51	51	
Sociala relationer och tillit - Kommunindex	45	65	54	Notera svängningarna

Avslutande reflektion

BRP+ kompletterar verksamheternas resultat genom att visa hur det går för samhället i stort, vilket ju är den politiska visionens syfte.

I tabellen syns att sociala relationer och tillit svänger med ganska stora marginaler mellan 2022 och 2024. Det gör även tillgänglighet till tjänster. Med fler mätpunkter kan man etablera vad som är normala svängningar, och därmed uppmärksamma när en förflyttning skett.

Det finns anledning att noga följa vad som händer med inkomst och förmögenhet, där indextalet minskat rejält mellan 2023 och 2024.

Måluppföljning Strategiska mål med inriktningar

Kommunfullmäktiges strategiska mål utvärderas utifrån en samlad bedömning där aktiviteter ska bedömas utifrån vilken effekt aktiviteten har haft i förhållande till nämndens mål och inriktning.

Rikare liv

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	↗ Ökad

Kommentar:

Under 2025 har Sätters kommun har utsetts till Årets förbättrare i tävlingen Sveriges Friluftskommun.

Flertalet kunskapsresultat i grundskolan visar på en positiv trend och exempelvis har gymnasiebehörigheten ökat från 77,2% 2024 till 88,9% 2025.

Sätters kommun har 2025 erbjudit feriearbete till samtliga sökande ungdomar den beslutade i åldersgruppen, 16-18 år och Kulturskolan har anslutit sig till fritidskortet vilket möjliggör kultur för fler barn och ungdomar i Säter.

En medborgardialog har genomförts på Kungsgårdsskolan och tillsammans med RF SISU delaktighet har föreläsning med barnen "after school" hållits samtidigt som tydligare ställda, sociala krav för ökad sysselsättning och goda arbetsvillkor gällt under året.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
(N15424) Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	83.3%	79.6%	77.2%	88.9%

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Alla invånare i Sätters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.		↗	För barn och utbildningsnämndens mål har fyra förbättrats och tre försämrats mot tidigare år. Det stora bekymret är Allt färre elever klarar av alla delproven i både svenska och matematik på nationella proven i åk 3. Även meritvärdet för elever i åk 6 sjunker. Där är det dessutom en stor spridning mellan skolorna. Positivt är att fler elever i åk 6 får godkänt betyg (E) i svenska och matematik och att meritvärdet för åk 9 är högre än tidigare år. På totalen ökade andelen med gymnasiebehörighet från 77,2 till 88,9% Socialnämndens nya rutin är satt inom hemtjänsten för fasta omsorgskontakter. Inom funktionsnedsättning har enheterna arbetat aktivt med genomförandeplaner tillsammans med brukarna. Brukarundersökningen visar att vårdtagarna i hög utsträckning är nöjda med sina insatser i äldreomsorgen.

			<p>Inom funktionsnedsättning har kompetenshöjande insatser påbörjats i och med Yrkesresan.</p> <p>Sätters kommun har även 2025 kunnat erbjuda samtliga ungdomar i de beslutade åldersgrupperna feriearbete. Utvärderingen visar på en överlag positiv bild av feriearbetena men att arbetsuppgifter ibland sinar. Nytt för 2025 är att möjligheten att i stället för att arbeta under sommaren arbeta under terminen i "Ungdomsredaktionen" med fokus på kommunikation och demokratifrågor för att öka ungdomars delaktighet. Vägledning gällande utifrån plan- och bygglagen har uppdaterats i sin helhet enligt senaste ändringar i plan- och bygglagen. Ändringar har även gjort genom hänvisningar till e-tjänster samt vägledning kring innebörden av ökad samverkan mellan miljö och bygg.</p>
De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.		↗	<p>Det finns fungerande elevråd på alla skolor. Eleverna i åk 5 tycker i större utsträckning att de vuxna lyssnar på dem än vad eleverna i åk 8 gör.</p> <p>Frågor som engagerar eleverna är till exempel lokaler (exempelvis skolans toaletter eller omklädningsrum till idrottslektioner), skolmat och rastaktiviteter. Kritik från elever är "att det inte händer något" trots att frågorna lyfts gång på gång vid elevråd.</p> <p>Den nya Socialtjänstlagen trädde i kraft i juli 2025 innebär bland annat sänkta trösklar för att nå invånare tidigt. Syftet är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än i dag.</p> <p>Barn från förskola besöker det särskilda boendet Prästgården vilket är uppskattat. Socialnämnden har ett samarbete med Ung omsorg där högstadieelever skapar guldkant till boende på Prästgården och Enbackagården.</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden har under 2025 genomfört en workshop med barnen utifrån ny aktivitetsyta på gruvplan.</p> <p>I arbetet med Kungsgårdsskolans programhandling har barnen i skolan fått vara involverade i planeringsarbetet. En barnkonsekvensanalys har tagits fram i samband med framtagande av detaljplan för Siggebo och det har förts en dialog med elevrådet på Klockarskolan om menyer och måltidsmiljö.</p> <p>LUPP-enkäten är genomförd för åk 7–9 på Klockarskolan under hösten 2024 och i maj-juni 2025 redovisades resultatet i de olika nämnderna och i Kommunfullmäktige. Kommundirektören har gett i uppdrag till sektorerna samt Säterbostäder AB att välja ut ett område de ska arbeta vidare och ett koncernövergripande arbete.</p>
Alla invånare i Sätters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.		↗	<p>Alla skolformer i Sätters kommun har etablerade rutiner för rörelse i elevernas vardag – i undervisningen, under raster och i den fysiska miljön.</p> <p>Genom att uppmuntra till rörelse i klassrummet, på rasterna och under fritidstiden ges eleverna bättre förutsättningar för att kunna koncentrera sig. Styrda rastaktiviteter ger dessutom ökad trygghet för eleverna.</p> <p>I juli 2025 erhöll 52 hushåll långvarigt försörjningsstöd. Jämfört med juli 2024 är det en minskning, då var antalet hushåll 58. Det innebär en minskning med cirka 10 %. Under januari 2026 har antalet hushåll minskat till 51. Vuxengruppen inom IFO har arbetat rutinmässigt med klienterna ur ett tydligt perspektiv på lösningsfokuserat arbetssätt utifrån vad individerna själva anser fungerar.</p> <p>Genom införandet av det nya verksamhetssystemet finns möjligheten att arbeta med genomförandeplanen mer strukturerat. Inom funktionsnedsättning har enheterna arbetat aktivt med brukarinflytande genom olika mötesformer tillsammans med brukare. Barn- och ungdomsgruppen på IFO samt vuxengruppen har upprättat rutiner för att säkerställa att insatsen möter behovet. Årshjul har upprättats för att säkerställa detta. Uppföljning sker när insatser avslutas.</p>

			<p>Säter kommun har ett mål om att i upphandlingar där det är möjligt ställa sociala krav för ökad sysselsättning och goda arbetsvillkor. Detta följs upp med hjälp av Upphandlingscenter.</p> <p>Säter kommun har en täckning med fiber till 93,7% av Säter hushåll som har tillgång till fast bredband om 100Mbit/sekund (2024)</p> <p>Kulturnämnden har under 2025 genomfört olika utåtriktade aktiviteter kopplat till folkbildning.</p>
Alla invånare i Säter kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.		➤	<p>Barn och utbildningsnämnden har satt som mål att kulturskolan ska erbjuda dans, musik, teater och skapande sysselsättning för alla barn och ungdomar och att andelen inskrivna barn och ungdomar ska vara 25% av kommunens 7–20 åringar. Kulturskolan erbjuder ett brett utbud men har inte personella eller lokalmässiga förutsättningar att ta emot 25% av kommunens barn och ungdomar. Totalt är i dagsläget 18,9% av kommunens barn och ungdomar inskrivna på kulturskolan.</p> <p>Inom socialnämndens verksamhet Inom IFO har utbudet för individer som går i Öppenvården har ökat, öppenvården har själva arbetat fram modeller för att arbeta mer tydligt med olika målgrupper som tex föräldrar i högkonflikt. Särskilt boende arbetar med att erbjuda personliga aktiviteter och aktiviteter i grupp såsom bakning, promenader, gymnastik, tipspromenader. Brukarbedömningen för 2025 visar att 7 % i hemtjänsten besväras av ensamhet. Jämfört med övriga kommuner i riket är resultatet mycket bra. För 2023 var andelen 10 % och för 2024 4 %. Brukarbedömningen för 2025 visar att 22 % i särskilt boende besväras av ensamhet. Genomsnittet för riket är 15 %, vilket innebär att Säter har ett sämre resultat. För 2023 var andelen 27 % och för 2024 21 %. Särskilt boende erbjuder aktiviteter, uppmuntrar till gemenskap i allmänna utrymmen, fika och pratstunder. Flertalet aktiviteter erbjuds inom verksamheten Funktionsnedsättning där det kan tillgodoses. Aktiviteterna är mycket uppskattade.</p> <p>Jämfört med övriga kommuner i riket är det en låg siffra. För 2022 var andelen 6 % och för 2023 10 %. Brukarbedömningen för 2024 visar att 21 % i särskilt boende besväras av ensamhet. Genomsnittet för riket är 15 %, vilket innebär att Säter har ett sämre resultat. För 2022 var andelen 26 % och för 2023 27 %.</p> <p>Kommunstyrelsens arbete med att öka tillgången till rik fritid fortsätter. Seniorkul är ett mycket uppskattat koncept som bidragit till att Ungdomens Hus öppnat som samlingsplats för äldre under en dag i veckan under sommaren. Säter kommun har utsetts till Årets förbättrare i tävlingen Sveriges Friluftskommun 2025. Priset delades ut under Sveriges fritids- och kulturchefförenings konferens i Linköping den 27 augusti.</p> <p>Utmärkelsen bygger på en nationell enkätundersökning där kommunerna bedöms utifrån tre områden: planer för friluftsliv, information och samarbete samt aktiviteter och satsningar. Säter får priset som ett erkännande för sitt strategiska och långsiktiga arbete med att utveckla friluftslivet och skapa goda förutsättningar för rekreation för alla invånare.</p> <p>Hos samhällsbyggnadsnämnden har det under 2025 arbetats med förbättring och tillgänglighetsanpassning av Säterdalen och Gruvplan. Arbete med att tillgängliggöra Silvbergs gruva för besökare har påbörjats. Kommunen har under 2025 tagit beslut om Mark- och skogspolicy och påbörjat ett framtagande om handlingsplan skog.</p> <p>I investeringsprojekt planeras det utökning av bland annat ängsmiljöer och träd för att gynna den biologiska mångfalden. Stationsområdet, del av gruvplansområdet samt miljön runt skateparken har genomförts med bland annat planteringar och sådd. I alla projekt som planeras finns tankar om att gynna samt förbättra den biologiska mångfalden.</p> <p>Pilotprojekt där äldre kan äta på skola har under 2025 utökats till Enbacka skola (Skedvi sedan tidigare)</p>

			Kulturnämnden har varit arrangörer eller gett bidrag till föreningar som arrangerar olika evenemang.
Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar		↗	<p>Säter kommun via kommunstyrelsen ger fortsatt stöd till olika föreningar som söker bidrag och initierar olika projekt. Skateparken på Gruvplan är ett exempel på det. Ytterligare insatser har gjorts i Säterdalen för att skapa fler möjligheter till aktiviteter, ljudlådor har satts upp på Fäbstigen tex. Under sommaren har Fäboden haft en entreprenör som både haft servering och djur att besöka. Genom fritids- och kommunikationsenheten arbetar Säter kommun aktivt med att sprida goda exempel och visa på möjligheter för rörelse för kommunens invånare.</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden har under perioden arbetat aktivt för att stärka trafiksäkerheten och öka tillgängligheten för oskyddade trafikanter. Flera gång- och cykelvägar har byggts ut, kompletterats med ny belysning och kopplats samman genom nya tunnlar i både Säter och Gustafs. Tillgängligheten till Säterdalen och dess aktivitetsområden har förbättrats, och en ny separat nedfart för gående och cyklister har anlagts. Insatser pågår även i Mora By för att förbättra trafiksäkerheten kring skol- och idrottsområden, och planering sker för ytterligare infrastruktur vid Kungsgården/Fågelsången.</p> <p>Parallellt genomförs ett flertal åtgärder som stödjer fritids- och friluftsliv, bland annat tillgänglighetsanpassning vid Gruvplan, utveckling av Silvbergs gruva för besökare, ny hundrastgård och discgolfbana samt planering av en aktivitetspark i samarbete med Generation Pep. Utredningar pågår kring boule hall och judohall, och en handlingsplan för skog och rekreationsleder tas fram.</p>

Kopplad till Agenda 2030

Hållbar framtid

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

I juli beslutade kommunfullmäktige om en ny Miljö- och klimatpolicy, vilken ligger till grund för det fortsatta arbetet. Exempelvis har Miljö- och klimatpolicyn länkats med den årliga matsvinnsmätningen. Årets mätning visar på ett något lägre matsvinn!

Socialnämnden har infört digitala inköp och läkemedelsautomater i hemtjänsten. Detta bidrar till att bl.a. minska resor med bil i hemtjänsten medan Barn och utbildningsnämnden arbetar med förskolans och grundskolans reviderade läroplaner, där staten beskriver hur verksamheten ska arbeta mot inriktningen miljömässigt förhållningssätt, och inom alla skolformer genomförs olika aktiviteter för att belysa de olika aspekterna av social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet.

I kommunens miljöbokslut, vilken är ett komplement till kommunens årsredovisning, där beskrivs arbetet närmare och i de fall där Sätters egna förutsättningar och resultat är kända är de tydligt utskrivna.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete

Sätters kommun arbetar med att öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Nämnderna har arbetet med de olika nämndplanernas inriktningar. Sammanslaget är bedömningen att målet är delvis uppfyllt och att trenden är ökande.

Det görs olika insatser på nämnderna för att bidra till måluppfyllelse.

Kommunstyrelsens hållbarhetsarbete börjar få en större del i det strategiska arbetet, kopplingen till upphandling är tydlig. Samhällsbyggnadsnämndens kostenhet gör matsvinnsmätningar varje år och senaste mätningen visar på ett något lägre matsvinn.

Socialnämnden har infört digitala inköp och läkemedelsautomater i hemtjänsten. Detta bidrar till att bl.a. minska resor med bil i hemtjänsten. Inom funktionsnedsättning arbetar personalen aktivt för att tillsammans med brukarna värna om miljön och återbruka i den mån som är möjligt, t.ex. daglig sysselsättning lagar möbler i snickeriet åt olika verksamheter i kommunen.

Kommunstyrelsen har beslutat om Miljö- och klimatplan som antogs av Kommunfullmäktige under våren 2025.

Barn och utbildningsnämnden arbetar med förskolans och grundskolans läroplan där man beskriver hur verksamheten ska arbeta mot inriktningen miljömässigt förhållningssätt.

Beslut om kollektivtrafik tas av Regionen men för kommunens elever inom grundskolan och gymnasieskolan har möjlighet att ansöka om skolskjuts, uppfyller de kraven blir de i första hand tilldelade ett busskort för linjetrafik. Är det inte möjligt att åka kollektivtrafik ordnas taxiresor

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter	18 465	21 065	21 117	20 994

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete		↗	Socialnämnden har infört digitala inköp och läkemedelsautomater i hemtjänsten. Detta bidrar till att bland annat minska resor med bil i hemtjänsten. Inom funktionsnedsättning arbetar personalen aktivt för att tillsammans med brukarna värna om miljön och återbruka i den mån som är möjligt, till exempel så lagar daglig sysselsättning möbler i snickeriet åt olika verksamheter i kommunen. Barn och utbildningsnämnden arbetar med att minska matsvinnet i skolor och förskolor och följer årligen upp resultaten. Elevernas syn på skolmaten fångas upp genom återkommande enkäter. Samhällsbyggnadsnämnden genomför omfattande energi och miljöåtgärder, såsom byte till LED belysning, energisparinsatser i fastigheter och utökning av solceller. Återbruk av material och utveckling av hushållsnära sortering fortsätter. Arbetet kompletteras med framtagande av nya styrdokument, bland annat för energi, trafik och grönstruktur. De planer som styr mot miljömässig hållbarhet är identifierade och åtgärderna är sammanställda i Miljö- och klimatplan antagen av KF under våren 2025. Kommunstyrelsen och dess sektor följer upp hållbarhetsarbetet i kommunen både inom ramen för concernledningsgruppen och genom uppsiktsplikten. Kulturämnden arbetar med hållbarhet både praktiskt och innehållsmässigt – från minskad användning av engångsartiklar till att lyfta hållbarhetsfrågor i kulturutbud och programverksamhet.
Sätters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.		↗	Hos barn- och utbildningsnämnden genomförs olika aktiviteter för att belysa de olika aspekterna av social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet. Inom förskola och skola integreras hållbarhetsfrågor i undervisningen genom värdegrundarbete, aktiviteter kring barnkonventionen, resurshushållning, återbruk och undervisning om globala samhällsfrågor. Kommunstyrelsen lyfter hållbarhet allt tydligare i det strategiska arbetet, särskilt kopplat till upphandling. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar för ökad delaktighet vid planprocesser och stärker kunskap om resurshandtering genom bland annat digitala vattenmätare, minskad vattenförbrukning, optimerade insamlingsrutter och informationsinsatser kring återvinning. Miljö- och byggnämnden fokuserar på kunskapsutbyte och samverkan kring hållbart skogsbruk, biologisk mångfald och vattenskydd, och deltar aktivt i interna och externa forum.

			Kulturnämnden genomför aktiviteter kopplade till kulturmiljö enligt kulturmiljöstrategin för att öka medvetenhet och engagemang kring hållbar kulturmiljöutveckling.
Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.		→	Sätters kommun arbetar för att göra kollektivt resande till skola, arbete, vård och fritid så enkelt som möjligt, även om beslut om kollektivtrafiken ligger hos Region Dalarna. Kommunen erbjuder busskort till elever som har rätt till skolskjuts och ordnar taxi där kollektivtrafik saknas. Barn- och utbildningsnämnden lyfter flera praktiska utmaningar i skolskjutsen, såsom långa väntetider för elever som åker taxi, otydligt markerade hållplatser och att vissa elever får restider som överstiger riktlinjerna. Samtidigt fungerar Dalatrafiks app och kommunens e-tjänst för skolskjutsansökan mycket väl. Byggnation av en ny säker gång- och cykelväg i Mora By påverkar även elevers rätt till skolskjuts och väcker oro hos vårdnadshavare. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar parallellt med att förbättra infrastrukturen för kollektivt resande genom utveckling av stationsområdet, nya hållplatslägen, fler cykelställ, pendelparkeringar och en utbyggnadsplan för gång- och cykelvägar.

Kopplad till Agenda 2030

Omsorgsfull boendeutveckling

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

Både regionpolisens egna trygghetsundersökning och den nationella trygghetsundersökningen visar på att Sätters kommun är en trygg kommun att bo i. För att göra upplevelsen än mer trygg fortsätter Sätters kommun, genom bl.a. BrÅ arbetet med att stärka sina brottsförebyggande insatser. Aktiviteter som nattvandring och initiativ som grannsamverkan finns på plats, och stöds genom BrÅ.

Särskilt boende arbetar aktivt för att de allmänna ytorna, utemiljön och måltidssituationerna ska var inbjudande och främja gemenskap. Planering sker för nybyggnationer på flera områden i Sätters kommun med externa intressenter.

Samhällsbyggnadsnämnden har som mål uttalat att i planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad är nämndens mål att kommunen har en utvecklad modell för hållbarhetskrav vid investeringar.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
(N00410) Nöjd Inflytande-Index - Påverkan				46%
(U40400) Nöjd Region-Index - Arbetsmöjligheter				60%
(N07403) Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	843	809	650	650

Nämnderna har arbetet med de olika nämndplanernas inriktningar. Sammanslaget är bedömningen att målet är delvis uppfyllt och att trenden är ökande. Det görs olika insatser på nämnderna för att bidra till måluppfyllelse.

Särskilt boende arbetar för att de allmänna ytorna, utemiljön och måltidssituationerna ska var inbjudande och främja gemenskap. Planering sker för nybyggnationer på flera områden i Sätters kommun med externa intressenter.

Aktiviteter som nattvandring och initiativ dom grannsamverkan finns på plats för att öka tryggheten. Samverkan och dialog med näringslivet har inletts för att gemensamt arbete med brottsförebyggande arbete.

BRÅ arbete har utvecklats utifrån nya lagkrav och ett mer strategiskt arbete sker nu. Sätters kommun har en låg nivå av brott jämfört med andra kommuner. Brottsförebyggande rådet (Brå) fördelar årligen ekonomiskt stöd till kommuner för att stärka och främja utvecklingen av kunskapsbaserade

brottsförebyggande åtgärder. För 2024 har Brå beviljat ekonomiskt stöd till 97 kommuner varav Sätters kommun var en och har sammanlagt fördelat nära 50 miljoner kronor.

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
I Sätters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen	●	↗	Sätters kommun arbetar för att skapa attraktiva och hälsofrämjande boendemiljöer för invånare i alla livssituationer. Flera bostadsprojekt pågår, bland annat vid båthamnen i Gustafs, Bladgullet, Prostliden och Präst Källa, där detaljplaner, bygglov och anslutningsvägar utvecklas. Socialnämnden och särskilda boenden fokuserar samtidigt på att förbättra gemensamma ytor och utemiljöer för ökad trivsel och gemenskap. Samhällsbyggnadsnämnden driver utvecklingsarbete inom både bostadsplanering och VA-försörjning, inklusive nya vattenkiosker, stora ledningsprojekt, nytt vattenverk, moderniserade reningslösningar samt stärkta vattenskyddsåtgärder. Arbetet med lokala mötesplatser fortsätter, såsom utveckling av Säterdalen, Salutorget, stationsområdet, Gryvplan/Skateparken, idrottsplatser och planering av en ny aktivitetspark. Miljö- och byggnämnden bidrar med sakkunskap i planprocesser, säkerställer miljöhänsyn och biologisk mångfald samt utför tillsyn. Kulturnämnden arbetar med att rusta och bevara kulturmiljöer, bland annat den gamla patientkyrkogården.
I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.	●	↗	Sätters kommun prioriterar hållbarhet i planering och byggnation. Barn- och utbildningsnämnden har samlat anpassad grundskola i gemensamma lokaler. Planering för ombyggnation av Kungsgårdsskolan har pågått under 2025. Eftersom arbetet skjuts framåt i tid krävs nu planering för att organisera verksamheten i befintliga lokaler. Samhällsbyggnadsnämnden genomför flera hållbarhetsåtgärder, såsom återvinning av schaktmassor, övergång till HVO och eldrivna maskiner samt förbättrad dagvattenhantering. Hållbarhetsarbetet stärks också genom nya styrdokument och att kommunens hållbarhetsstrategi deltar i planeringsarbetet. Kommunstyrelsen arbetar med att ta fram en modell för hur hållbarhetskrav ska hanteras vid framtida investeringar. Miljö- och byggnämnden deltar aktivt i interna och externa forum, hanterar ett ökande antal remisser — särskilt kring vindkraft — och bidrar med sakkunskap i planprocesser. Kulturnämnden fungerar som remissinstans för frågor om kulturmiljö men har ännu inte deltagit i mer långsiktig gemensam planering.
Det ska vara tryggt att bo och leva i Sätters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.	●	↗	Sätters kommun arbetar för att stärka tryggheten och skapa goda sociala livsmiljöer. Samhällsbyggnadsnämnden bidrar genom att utveckla tryggare utemiljöer vid Gruvplan, stationsområdet och Salutorget, förbättra gång- och cykelvägar, identifiera hastighetsproblem och årligen genomföra trygghetsvandringar. Kommunen har även kartlagt hela gatunätet för att planera åtgärder mer systematiskt. Kommunstyrelsen stärker trygghetsarbetet genom samverkan med polis, näringsliv och civilsamhälle, bland annat via nattvandringar och grannsamverkan. Det brottsförebyggande arbetet har blivit mer strategiskt och kommunen har fått ekonomiskt stöd från Brå, samtidigt som brottsnivån är låg i jämförelse med andra kommuner. Kulturnämnden bidrar till social trygghet genom att erbjuda öppna och uppskattade mötesplatser, där biblioteken fortsätter att ha höga besökstal och utökad tillgänglighet via Meröppet.

Kopplad till Agenda 2030

Serviceorienterad organisation

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

Arbetet med en budgetprocess där SKRs Prislappsmodell har använts även under 2025 inom inriktningen vilket stärker både beslutsförmåga och transparens.

Sätters kommun har tillsammans med Falun-Borlänge Regionen sökt och erhållit bidrag från Europeiska socialfonden för att arbeta med att sänka sjuktalet. Under tre år kommer sociala sektorn, tack vare bidraget, att ha en heltidsanställd som ska arbeta med grupp, individ och organisation.

Under 2025 har Sätters kommun haft en något sjunkande sjukfrånvaro och inom Barn och utbildningsnämndens verksamheter har andelen utbildade förskollärare ökat samtidigt som det ljusnat med behörigheten även i skolan.

Kommunstyrelsen har under hösten 2025 förtydligat sitt uppsikts ansvar men också givit stöd till nämnderna på nya sätt.

Kommunstyrelsens näringslivsenhet har under 2025 bland annat förfinat lotsfunktion och för att underlätta för företag i kontakt med Sätters kommun har Samhällsbyggnadsnämnden inrättat en mark- och exploateringsfunktion. Svenskt näringslivs enkätundersökning avseende företagsklimat visar på en positiv trend. Som ytterligare ett steg i detta arbete har Miljö och byggnämnden verkat att förenkla för sökande vid bygglovsärenden.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

Sjukfrånvaron för perioden 2025-01-01 - 2025-12-31 var för Sätters kommun 7,2 %. Samma period 2024 var sjukfrånvaron 7.4%

Socialnämnden sjukfrånvaro för 2024 uppgick till 8,1 %. Det är en förbättring jämfört 2023 då sjukfrånvaron var 9,3 %. Under perioden jan-juli 2025 uppgår sjukfrånvaron till 8,3 %. Sociala sektorn har tillsammans med Falun-Borlänge Regionen sökt och erhållit bidrag från Europeiska socialfonden för att arbeta med att sänka sjuktalet. Under tre år kommer sektorn att ha en projektanställd som ska arbeta med grupp, individ och organisation.

Inom Barn och utbildningsnämnden har andelen utbildade förskollärare ökar då både Säter och Stora Skedvi. Även på lärarsidan ser behörigheten bättre ut till hösten än vad den gjorde föregående år.

Kommunstyrelsen enheter arbetar löpande med förbättringsarbete för att möta de krav och behov medborgare och verksamheterna har på stöd. Kommunstyrelsen har förtydligat sitt uppsikts ansvar baserat på att flera nämnder har haft utmaningar med att klara budget i balans.

Miljö- och byggenheten och Näringslivsenheten ska tillsammans skapa ett systematiskt arbete med målet att myndighetsutövningen ska bli mer främjande för medborgare. Kommunstyrelsens näringslivsenhet upplever att man har ett bra dialogklimat med det lokala näringslivet. Det finns etablerade forum/mötesplatser med det lokala näringslivet så som branschmöten, företagarråd, företagarråd, företagarråd, företagarråd m.fl. Samt finns etablerad samverkan med företagarrådet Företagarna Säter bland annat kring frukostmöten och företagarråd som arrangeras tillsammans. Kommunstyrelsen genom näringslivsenheten marknadsför nyföretagarrådsgivning och nyföretagaraktiviteter som genomförs av Nyföretagarcentrum Mellersta Dalarna (NFC) på uppdrag av Säter kommun tillsammans med andra kommuner.

Lotsfunktion för att underlätta för företag i kontakt med Säter kommun utvecklas och inrättande av funktionen mark- och exploateringsansvarig för dialog med företag/exploatörer.

Svenskt näringslivs enkätundersökning avseende företagsklimat visar på en positiv trend

Miljö och byggnämnden arbetar att förenkla för sökande vid bygglovsärenden.

Miljö och bygg har fått synpunkter på tillgänglighet. Arbetet med ökad tillgänglighet har tagit stora kliv framåt. Telefontider är avskaffade och alla telefoner till handläggare är nu öppna för inkommande samtal. Enheten erbjuder även möjligheten att boka tid för besök alla arbetsdagar året runt.

Samhällsbyggnadsnämnden har inrättandet av funktionen mark- och exploateringsansvarig för att aktivt arbetar för att höja kommunens markberedskap och föra löpande dialog med markägare/berörda kopplat till utveckling/exploateringar.

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar för att utveckla busshållplatslägen, detta sker i dialog med Trafikverket och regionen kring infrastruktur. Fortsatt arbete för att utveckla pendelparkeringar som underlättar kollektivt resande

Kulturnämnden har aktivt arbetet med att få ett nära samarbete med föreningarna inom området.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
(U40402) Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	260	233	226	205
(N00003) Personalkostnader, kr/inv	45 040	48 400	51 787	51 787
(N00068) Månadsavlönad personal, anställda inom övrig verksamhet				
(U07451) Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	73%	60%	71%	71%
(U40401) Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkät, ranking	239	205	202	155

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Sätters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.	●	↗	Sätters kommun arbetar för att anpassa organisationen till globala, nationella, regionala och lokala strategiska mål. Socialnämnden visar en positiv utveckling i sjukfrånvaron och deltar i ett treårigt ESF-projekt för att ytterligare sänka sjuktalet genom insatser på individ-, grupp- och organisationsnivå. Samhällsbyggnadsnämnden fokuserar på kompetensutveckling och samverkan, bland annat genom utbildningar, deltagande i nätverk och samarbeten med näringslivskontoret och LRF. Arbetet omfattar också insatser för bättre bemötande, helhetsyn och förståelse för livsmedelskedjan, samt förbättrad dialog med företag. Kommunstyrelsen stärker styrning och uppföljning genom att införa budgetuppföljning i beslutstödssystemet Hypergene och förbereder en ny systemlösning för budget och prognos. Miljö- och byggnämnden arbetar nära näringslivet genom företagsbesök, råd och frukostmöten samt deltar i Insikt-undersökningen för att förbättra myndighetsutövningen. Kulturnämnden planerar verksamhet utifrån aktuella trender och besökarnas behov, bland annat inom källkritik, barnlitteratur och AI.
Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.	●	↗	Sätters kommun arbetar brett för att stärka kvaliteten och förtroendet i sina verksamheter. Barn- och utbildningsnämnden har ökat andelen utbildade förskollärare och behöriga lärare, samtidigt som undervisningen organiseras så att elever får kontinuitet och trygghet även när lärare undervisar i fler ämnen än de formellt är behöriga i. Kommunstyrelsen och dess enheter arbetar löpande med förbättringsarbete och har förtydligat sitt uppsiktsansvar. Samhällsbyggnadsnämnden har stärkt arbetet med markberedskap genom att inrätta en mark- och exploateringsansvarig och fortsätter arbetet med nära kontakt med företag, bland annat via lotsfunktion och regelbundna möten. Området visar även positiv trend i Svenskt Näringslivs ranking. Kompetensutveckling pågår, bland annat genom validering av köksbiträden till kockar. Socialnämnden ser fortsatt rekryteringsutmaningar och svårigheter att snabbt bemanna vikariat, särskilt i vård och omsorg, samtidigt som den arbetsföra befolkningen minskar. Kulturnämnden har stärkt dialogen med föreningslivet genom regelbundna besök, vilket gett bättre förståelse för behov och utmaningar.
I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.	●	↗	Kommunstyrelsen arbetar för att stärka företagandet i Sätters kommun genom att marknadsföra nyföretagarrådgivning och aktiviteter som Nyföretagarcentrum Mellersta Dalarna genomför på kommunernas uppdrag. För företag som vill utveckla sin verksamhet erbjuds LOTS-möten som också marknadsförs. Flera LOTS-möten har genomförts under året. Miljö- och byggnämnden har under året lanserat en ny och uppdaterad hemsida för byggenheten, anpassad till förändringar i plan- och bygglagen. Samtidigt pågår arbetet med att förbättra miljöenhetens information. Nämnden deltar i LOTS-möten där företagsärenden hanteras samlat och medverkar vid behov i LRF-möten, företagsråd, företagsfrukostar och företagsbesök.
Sätters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.	●	↗	Kommunstyrelsens näringslivsenhet upplever att man har ett bra dialogklimat med det lokala näringslivet. Det finns etablerade forum/mötesplatser med det lokala näringslivet så som branschmöten, företagarråd, företagarråd, företagsfrukostar m.fl. Samt finns etablerad samverkan med företagarföreningen Företagarna Säter

			bland annat kring frukostmöten och företagarfest som arrangeras tillsammans. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar för att utveckla busshållplatslägen, detta sker i dialog med Trafikverket och regionen kring infrastruktur. Fortsatt arbete för att utveckla pendelparkeringar som underlättar kollektivt resande Svenskt näringslivs enkätundersökning avseende företagsklimat visar på en positiv trend.
--	--	--	---

Kopplad till Agenda 2030

Avstämning mål kommunala bolag

Ekonomiska mål Säterbostäder AB enligt ägardirektiv

Säterbostäder AB redovisar 2025 ett positivt resultat på 2,6 mkr (2,7 mkr). Bolagets direktavkastning uppgår till 5,6 % (6,2 %), där målet är lägst 3,5 %. Soliditeten uppgår till 21,7 % (21,0 %), där målet är minst 20 %.

Sätters kommuns Fastighets AB redovisar ett negativt resultat på -0,1 mkr (-0,5 mkr) med en soliditet på 68,6 % (68,6 %).

Bolagskoncernen redovisar sammantaget ett positivt resultat på 2,4 mkr (2,1 mkr) med en soliditet på totalt 22,7 % (21,9 %).

Måluppföljning: Bolagskoncernen redovisar ett positivt resultat för året som överstiger budget för året. Utfall för soliditeten för bolagskoncernen är bättre än målet på 20% och målet uppnås för året. Målet för direktavkastning uppnås, där utfallet är högre än målet på 3,5%.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kommunen redovisar ett negativt resultat för ett räkenskapsår ska det underskottet återställas och kompenseras med motsvarande överskott de närmaste tre åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

Sätters kommun har uppfyllt balanskravet tidigare år. Det finns därmed inget underskott att återställa från föregående år.

Årets resultat uppgår till 24,6 mkr och med återföring av orealiserade vinster med 11,7 mkr är årets resultat efter balanskravsjusteringar 12,9 mkr. Kommunens totala resultatutjämningsreserv på 10,4 mkr disponerades föregående år. Ingen avsättning görs till resultatreserv för året. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 12,9 mkr.

Justeringar görs sedan avseende VA-enhetens resultat, där en förlust skall läggas till resultatet och ett överskott skall återföras samt avkastning och tillskott från pensionsförvaltning läggs till. Uttag från pensionsförvaltningen är budgeterat med 11,3 mkr för 2025. Justerat resultat uppgår till 22,5 mkr.

BALANSKRAVSUTREDNING SÄTERS KOMMUN	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	24 597	-19 649	9 060	12 321	17 019	14 600
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-11 684	1 196	-1 700	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	12 913	-18 453	7 360	12 321	17 019	14 600
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	-4 500	0	0
+ Användning av fria medel från resultatutjämningsreserv	0	10 436	0	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	12 913	-8 017	7 360	7 821	17 019	14 600
Synnerliga skäl	0	8 017				
= Balanskravsresultat att återställa	0	0	0	0	0	0
-/+ VA-enhetens resultat	-390	-4 017	-543	947	-1 282	2 049
-/+ Avdrag avkastning från pensionsförvaltning	-1 283	-3 161	-3 131	13 725	1 918	-2 061
-/+ Tillskott från pensionsförvaltning	11 300	7 178	14 000	0	0	0
= Justerat resultat	22 540	0	17 686	22 493	17 655	14 588

Resultatreserver

Enligt tidigare lydelse av 11 kap. 14 § kommunallagen fick kommuner under vissa förutsättningar reservera medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Under 2023 beslutade riksdagen att avveckla resultatutjämningsreserven, RUR, och att ersätta den med resultatreserven, RER.

Sätters kommuns kvarvarande resultatutjämningsreserv disponerades år 2024 vid beslut om årsredovisning för 2024. Reglerna för den nya reserven, RER, blir lite friare då reserven kan användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel.

Säter kommun har inte gjort någon reservering till resultatreserven RER.

Negativt balanskravsresultat

Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94). Sådana eventuella justeringar får emellertid hanteras på raderna efter balanskravsresultatet. Det handlar då om fall där ett frångående är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats.

Väsentliga personalförhållanden

Antal medarbetare

Sätters kommun har under 2025 haft 990 anställda, varav 906 tillsvidareanställda och 84 visstidsanställda med månadslön. Antalet medarbetare som hade en tillsvidareanställning minskade med 7 till 906. Antalet medarbetare som fick timlön under året är 357 personer.

Säterbostäder AB har under 2025 haft 23 tillsvidareanställda och 1 tidsbegränsade anställning med månadslön.

Medelantal medarbetare	Säterbostäder		Sätters kommun	
	2025	2024	2025	2024
Tillsvidare	22	24	906	913
Tidsbegränsat antal med månadslön	1	0	84	95
Totalt	23	24	990	1 008
Tidsbegränsat antal med månadslön, vikariat			35	37
Tidsbegränsat antal med månadslön AVA			0	1
Tidsbegränsat antal med månadslön SÄVA			39	41
Tidsbegränsat antal med månadslön övriga anställda			4	16
Timavlönade anställda	1		357	352

Medelåldern

Den totala medelåldern för personal i Sätters kommun har mellan 2025 och 2024 ökat med 4 månader. Medelåldern för 2025 är 46,4 år och uppgick till 46,0 år för 2024.

För Säterbostäder AB är den totala medelåldern för bolagets anställda 52,3 år för 2025 och föregående år var den 54,3 år. Det är en minskning med 2 år i genomsnitt.

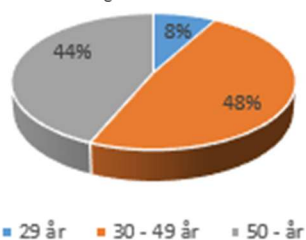
Åldersfördelning

Åldersfördelningen för kommunens medarbetare, kvinnor och män är 9% för åldersgruppen 29 år och yngre. Kvinnor och män mellan 30–49 år är den största åldersgruppen med 50% och gruppen över 50 år utgör också en betydande andel med 41%. Detta innebär att kommunen kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov i 10 till 15 år framåt.

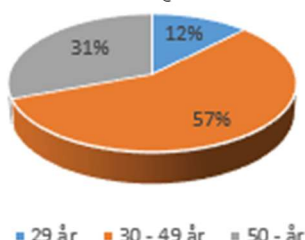
Åldersfördelningen för Säterbostäders medarbetare är 43% för 30–49 år och 57% för 50 år och äldre.

Åldersfördelning Sätters kommun:

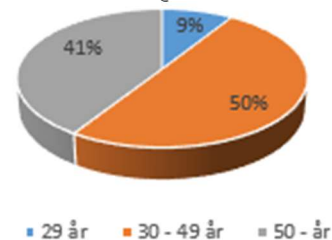
Åldersfördelning kvinnor

Åldersfördelning män

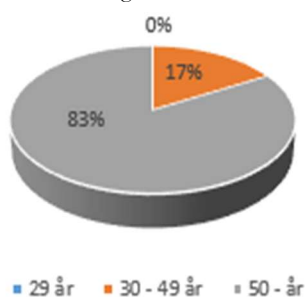

Åldersfördelning totalt

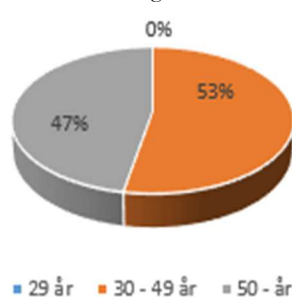

Åldersfördelning Säterbostäder:

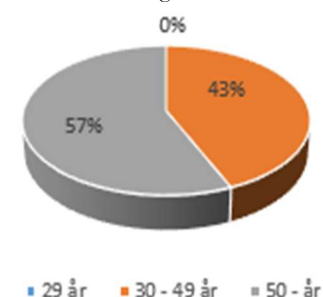
Åldersfördelning kvinnor

Åldersfördelning män

Åldersfördelning totalt

Könsfördelning

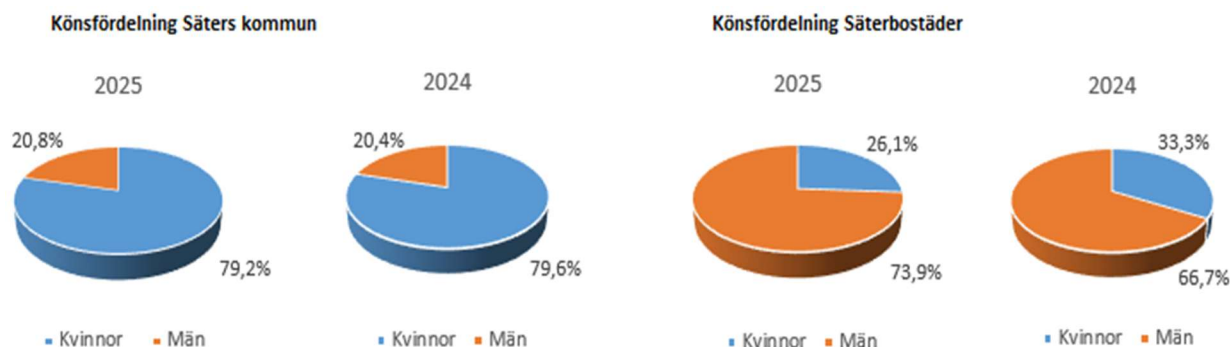
Könsfördelningen bland kommunens medarbetare med månadslön uppgick till 79,2 % kvinnor och 20,8% män under 2025. Andelen män ökade med 0,4 procentenheter medan andelen kvinnor minskade med 0,4 procentenheter jämfört med 2024. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor medan det motsatta gäller inom områden som Vatten/Rehållning, Gatuenhet och Fastighet.

För Säterbostäder AB bestod 26,1% av personalen av kvinnor och 73,9% män under 2025. Andelen kvinnor minskade medan andelen män ökade jämfört med föregående år.

Könsfördelning Sätters kommun

Könsfördelning Säterbostäder

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	Säterbostäder		Sätters kommun	
	2025	2024	2025	2024
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,2%	4,8%	7,2%	7,4%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	61,2%	57,3%	37,4%	36,1%
Sjukfrånvaron för kvinnor	3,7%	3,2%	7,8%	7,8%
Sjukfrånvaron för män	4,6%	5,2%	4,7%	6,0%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	0,0%	0,0%	7,9%	7,8%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49 år	7,5%	2,1%	6,6%	6,7%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	2,3%	6,4%	7,7%	8,1%

Sjukfrånvaron bland kommunens månadsanställda medarbetare uppgick 2025 till 7,2 %, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2024. Männens sjukfrånvaro har under 2025 minskat med 1,3 procentenheter jämfört med 2024 medan kvinnornas sjukfrånvaro under samma period är oförändrad. Kvinnors sjukfrånvaro är 3,1 procentenheter högre än männens.

Den totala sjukfrånvaron för Säterbostäder under 2025 uppgick till 4,2 %, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter i jämförelse med 2024 års sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron för 2025 är fördelad i åldrarna 30–49 år med 7,5 % samt 50 år och äldre med 2,3%.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Tillgången på kompetenser är begränsad och antal sökande på vissa tjänster är lågt och ibland noll. Vissa områden är mer påverkade än andra och den demografiska strukturen är en utmaning för kommunens möjlighet till rekrytering. Kommunens rekryteringsutmaningar påverkas också mycket av vad som sker i närområdet.

Under året har personalenheten fortsatt haft fokus att stödja chefer genom fortsatta informationsinsatser och utbildningar. Nya arbetssätt krävs för att möta de förändrade utmaningarna.

Säterbostäder AB står inför flera strategiskt viktiga utmaningar de kommande åren. En central fråga är behovet av nyrekryteringar i takt med kommande pensionsavgångar, särskilt inom driftorganisationen där kompetensförsörjningen blir avgörande för att upprätthålla en hög driftsäkerhet och god service till hyresgästerna. Samtidigt är det en prioriterad utmaning att attrahera fler kvinnor till driftteknikerrollen för att skapa en mer jämn könsfördelning och stärka jämställdheten inom bolaget.

Sammantaget innebär detta att bolaget fortsatt behöver arbeta långsiktigt och proaktivt för att säkerställa rätt kompetens, hållbara arbetssätt och en attraktiv arbetsmiljö.

Förväntad utveckling

Sätters kommun går in i en intensiv investeringsperiod de kommande åren. Standarden på kommunens fastigheter behöver generellt höjas framför allt på ventilation och brandskydd. På gatusidan behövs ombyggnader, förbättrad gatubelysning och nya gång- och cykelvägar. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras samt större investeringar inom skolor och verksamhetslokaler. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Prognosticerad demografi visar en åldrande befolkning med ökade behov inom äldreomsorgen.

Stora investeringsbehov ställer höga krav på planering och finansiering under de kommande åren.

Kommunen har fortsatt påverkats av omvärldsfaktorer och inför 2025 såg förutsättningarna till viss del bättre ut med kraftigt minskade pensionskostnaderna och längre räntenivåer. Tidigare års kostnadsökningar och stora underskott inom de största sektorerna under 2024 innebär att det fortfarande finns stora utmaningar för kommunens ekonomi. Både den Sociala sektorn och Barn- och utbildningssektorn gick in med en underfinansierad budget för 2025. Fortsatt arbete med effektiviseringar och besparingar av driftkostnaderna har gjorts under året och kommer att behöva fortsätta också under 2026 samt även omprioriteringar och framflyttning av investeringar kan komma att behöva göras. Kommunen har också fortsatt stora investeringsbehov de kommande åren som innebär ökad upplåning.

Från budget 2025 har kommunen en förändrad budgetprocess med en ny resursfördelningsmodell som baseras på prislappar i stället för att fördela utifrån tidigare ramar med ”budget-på-budget”. Modellen tar hänsyn till förväntade intäkter och kommunens resultatnivå och ger en överblick hur intäkter, driftsbudget och investeringsbudget samt investeringsutrymme hänger ihop och ger ett nytt sätt att fördela resurserna med utgångspunkt i kommunens befolkning och den ambitionsnivå kommunen väljer.

Resultaträkning

Resultaträkning		Kommunkoncern		Kommunen		
Tkr	Not	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter:	2	267 077	259 382	188 490	177 727	165 723
Verksamhetens kostnader	3	-1 029 151	-1 020 368	-976 270	-971 748	-955 035
Avskrivningar	4	-58 646	-63 791	-43 480	-40 347	-43 840
Verksamhetens nettokostnader		-820 720	-826 340	-831 261	-834 368	-833 152
Skatteintäkter	5	627 221	612 872	627 221	612 872	633 369
Generella statsbidrag	6	231 093	214 274	231 093	214 274	233 949
Verksamhetens resultat		37 594	806	27 053	-7 222	34 166
Finansiella intäkter	7	879	4 009	2 282	4 436	2 572
Finansiella kostnader	8	-24 459	-25 870	-17 705	-18 829	-22 000
Pensionsförvaltning	9	12 967	1 965	12 967	1 965	1 000
Resultat efter finansiella poster		26 981	-19 090	24 597	-19 649	15 738
Årets resultat		26 981	-17 527	24 597	-19 649	15 738

Balansräkning

Balansräkning	Not	Kommunkoncern		Kommun	
		2025	2024	2025	2024
Tkr					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	10	5 630	4 090	5 630	4 090
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	1 455 535	1 370 934	977 021	883 161
Maskiner och inventarier	12	33 869	35 266	31 193	33 924
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper och aktier	13	12 772	12 772	38 472	38 472
Långfristiga fordringar		360	401		
Summa anläggningstillgångar		1 508 166	1 423 464	1 052 316	959 647
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd och lager		988	966		
Expl mark och fastighetsförsäljning		7 354	5 918	7 354	5 918
Fordringar	14	110 113	108 836	116 615	116 312
Pensionsförvaltning	15	113 667	115 834	113 667	115 834
Kassa och bank	16	40 153	38 785	40 101	38 732
Summa omsättningstillgångar		272 275	270 338	277 737	276 796
Summa tillgångar		1 780 441	1 693 802	1 330 052	1 236 442
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17				
Eget kapital vid årets början		563 580	581 107	477 686	497 335
- Justering eget kapital		-6 352			
- Varav resultatreserv					
- Varav resultatutjämningsreserv					10 436
Årets resultat		26 981	-17 527	24 597	-19 649
Eget kapital vid årets slut		584 209	563 580	502 283	477 686
- Varav resultatreserv					
- Varav resultatutjämningsreserv					
Avsättningar					
Avsättningar långfristiga	18	29 984	28 807	15 279	14 214
Skulder					
Långfristiga skulder	19	915 502	918 567	632 602	556 452
Kortfristiga skulder	20	250 745	182 846	179 889	188 090
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 780 441	1 693 800	1 330 052	1 236 442
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Borgen och andra förpliktelser mot kommunens företag	21			342 900	354 900
Ställda säkerheter	22	15 684	15 684		
Övriga förpliktelser	23	7 998	8 468	7 998	8 468
Pensionsutfästelser inkl löneskatt	24	194 780	208 290	194 780	208 290

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys		Kommunkoncern		Kommunen	
		2025	2024	2025	2024
Tkr	Not				
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		26 981	-17 527	24 597	-19 649
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	64 497	79 594	46 410	41 909
Övriga likviditetspåverkande poster	28	-662	-433	-662	-433
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		91 478	61 634	70 345	21 827
Ökning (-)/ minskning (+) kortfr fordringar		-1 277	4 149	-303	-1 801
Ökning (-)/ minskning (+) långfristiga fordringar		41	-49		
Ökning (-)/ minskning (+) pensionsförvaltning		2 167	12 035	2 167	12 035
Ökning (-)/ minskning (+) förråd och varulager		-22	152		
Ökning (-)/ minskning (+) exploateringsfastigheter		-1 436	-941	-1 436	-941
Ökning (+)/ minskning (-) kortfristiga skulder		67 899	6 964	-8 201	20 880
Kassaflöde från den löpande verksamheten		158 850	83 944	62 572	52 000
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	29	-2 224	-4 035	-2 224	-4 035
Investering i materiella anläggningstillgångar	30	-152 193	-116 037	-135 128	-114 477
Inköp av finansiella anläggningstillgångar	31		-1 109		-1 109
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-154 417	-121 181	-137 353	-119 621
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		80 000	50 315	80 000	65 000
Amortering av skuld		-12 020			
Minskning av långfristiga skulder		-71 045	-19 144	-3 850	-2 982
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-3 065	31 171	76 150	62 018
Årets Kassaflöde		1 368	-6 066	1 368	-5 604
Likvida medel vid årets början		38 785	44 877	38 732	44 336
Likvida medel vid årets slut	16	40 153	38 785	40 101	38 732
Förändring		1 368	-6 092	1 368	-5 604

Not hänvisningar

Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Säterbostäder AB	100%
Säter Kommuns Fastighet AB	100%

Kapitalkostnader

Kommunen:

Kapitalkostnaderna belastar förvaltningarnas driftanslag. De består av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, d v s lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda värde vid varje månads ingång. Räntesatsen för år 2025 är 2 %. Räntan baseras på den ränta kommunen betalar på sina externa lån. Aktivering av anläggningstillgångar sker i huvudsakligen där anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp (prisbasbeloppet 58,8 tkr år 2025) och en ekonomisk livslängd som överstiger tre år. Tillgångarnas livslängd utgår från investeringens nyttjandetid.

Bolagen:

I bolagen är avskrivningstiden för markanläggningar 20 år, 25–33 år för byggnader och 5–20 år för inventarier.

Personalkostnadspålägg

Personalkostnadspålägg kostnadsförs i samband med bokföring av löner (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt).

Skatteintäkterna

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 2. Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över 20 år.

Interna transaktioner

Varor och tjänster som överförs från en verksamhet till en annan internfaktureras till självkostnadspris. Interna administrativa tjänster internfaktureras endast i speciella fall, tex vid va- och renhållning. Kommunens interna transaktioner uppgår vid årets slut till 127,2 mkr. Kommunkoncernens interna poster är ca 18,8 mkr och består av främst av hyror och tjänster och va-renhållning.

Pensionerna

Periodisering av den individuella delen av pensionerna och löneskatten har skett med underlag från Skandias prognos 2025-12. Samma prognos har använts för avsättningar och ansvarsförbindelse. Se även förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen. Som jämförelsestörande post räknas poster som är sällan förekommande och överstiger 500 tkr.

Redovisningsprinciper sammanställd redovisning

Koncernredovisningen upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället elimineras. Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i koncernredovisningen.

Bolagskoncernen ägs av kommunen till 100 procent. Interna transaktioner mellan kommunen och bolagskoncernen och inom den sistnämnda har eliminerats. Pensionsskulden har redovisats olika inom koncernen. Säterbostäder har premiereservsystem.

Leasingavgifter

Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella förutom bilarna som klassificeras som finansiella. Bolagens leasingavtal klassas som operationella.

Pensionsmedelsförvaltning Pensionsmedlen värderas till marknadsvärde.

ORD OCH UTTRYCK

Resultaträkningen visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit. Den visar även förändringen av eget kapital, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de två senaste åren.

Finansieringsanalysen visar hur årets löpande verksamhet och investeringar har finansierats och hur verksamhetens likvida ställning har påverkats. Finansieringsanalysen är utformad som en betalningsflödesrapport.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). Genom att jämföra två balansräkningar kan vi se hur likvida medel, lån och anläggningars värde har förändrats under året.

Tillgångar är dels omsättningstillgångar till exempel kontanter, pengar på banken, statsbidragsfordringar, förråd, dels anläggningstillgångar till exempel fastigheter, inventarier, aktier, långfristiga fordringar.

Eget kapital visar skillnaden mellan tillgångar och skulder och består av två delar. Dels rörelsekapitalet som är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, dels anläggningsskapitalet som är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. En del av pensionsskulden finns bland avsättningar.

Skulder är dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) och dels långfristiga.

tkr = tusentals kronor

mkr = miljontals kronor

Notförteckning

Tkr

RESULTATRÄKNING

Not 2 Verksamhetens intäkter

	Kommunkoncern		Kommun	
	2025	2024	2025	2024
Försäljningsintäkter	11 341	16 879	11 342	11 547
Taxor och avgifter	70 861	71 738	77 830	77 699
Hyror och arrenden	93 753	89 458	13 504	13 032
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	73 007	63 400	73 007	63 400
Övriga bidrag	1 407	1 884	1 931	1 884
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	16 159	10 817	10 424	10 167
Realisationsvinster på materiella och imateriella tillgångar	550	5 205	452	
Summa verksamhetens intäkter	267 077	259 382	188 490	177 727

Not 3 Verksamhetens kostnader

Personalkostnader exklusive pensionskostnader	582 181	571 583	565 994	555 815
Pensionskostnader	56 056	67 389	55 026	66 302
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	15 176	5 662	5 995	5 406
Bränsle, energi och vatten	39 066	43 688	19 583	18 573
Köp av huvudverksamhet	164 920	146 769	143 697	137 177
Lokal- och markhyror	10 377	16 320	24 039	24 188
Övriga tjänster	41 772	39 797	41 773	42 270
Lämnade bidrag	23 607	23 472	23 635	23 535
Räkenskapsrevision	564	499	188	423
Övriga kostnader	93 673	106 754	95 139	98 482
Realisationsförluster och utrangeringar			1 203	
Bolagsskatt	1 760	-1 563		
Summa kommunens kostnader	1 029 151	1 020 368	976 270	971 748

Not nr 4 Av- och nedskrivningar

Avskrivningar:

Avskrivning immateriella tillgångar	684	76	684	27
Avskrivning byggnader o tekniska anläggningar	52 584	57 417	37 584	34 230
Avskrivning maskiner och inventarier	5 377	6 297	5 212	6 089
Summa av- och nedskrivningar	58 646	63 791	43 480	40 347

Not 5 Skatteintäkter och generella statsbidrag

Preliminär kommunalskatt	630 894	613 638	630 894	613 638
Preliminär slutavräkning innevarande år	-3 584	2 099	-3 584	2 099
Slutavräkningsdifferens föregående år	-90	-2 865	-90	-2 865
Summa skatteintäkter	627 221	612 872	627 221	612 872

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämningsbidrag	159 309	147 386	159 309	147 386
Kommunal fastighetsavgift	42 020	40 752	42 020	40 752
Kostnadsutjämningsavgift		-3 714		-3 714
Kostnadsutjämningsbidrag	5 819		5 819	
Avgift för LSS-utjämningen	-5 819	-4 541	-5 819	-4 541
Regleringsbidrag	29 707	34 391	29 707	34 391
Övriga generella bidrag från staten	56		56	
Summa generella statsbidrag och utjämning	231 093	214 274	231 093	214 274

Not 7 Finansiella intäkter

Ränteintäkter	825	1 522	574	1 048
Borgensavgift kommunens bolag			857	901
Aktieutdelning		1 119	797	1 119
Ersättn från kommunkontosystemet äldreboende		1 299		1 299
Övriga finansiella intäkter	54	69	54	69
Summa finansiella intäkter	879	4 009	2 282	4 436

Not 8 Finansiella kostnader

Räntor på lån	24 412	24 566	17 658	17 658
Övrigt	47	1 304	47	1 170
Summa finansiella kostnader	24 459	25 870	17 705	18 829

Not 9 Kommunens pensionsförvaltning

Pensionsförvaltningen avser framtida pensionsutbetalningar. Se även ekonomisk översikt.	12 967	1 965	12 967	1 965
--	---------------	--------------	---------------	--------------

Notförteckning

Tkr

BALANSRÄKNING

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar

Förvärvade immateriella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde

6 181

2 146

6 171

2 136

Inköp

2 224

4 035

2 224

4 035

Utgående anskaffningsvärde

8 405

6 181

8 396

6 171

Ingående ack avskrivningar

-2 091

-2 054

-2 081

-2 054

Årets avskrivningar

-684

-37

-684

-27

Utgående ack avskrivningar

-2 775

-2 091

-2 765

-2 081

Utgående redovisat värde

5 630

4 090

5 630

4 090

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod

4 år

3 år

Not 11 Mark, byggnader, tekniska anläggningar

Ingående anskaffningsvärde

1 928 543

1 815 343

1 205 254

1 093 474

Inköp

148 071

113 200

132 646

111 780

Försäljningar och utrangeringar

-2 556

-1 203

Rättelse av fel

-8 000

Utgående anskaffningsvärde

2 066 058

1 928 543

1 336 697

1 205 254

- varav pågående investeringar

73 374

68 600

72 004

66 986

Ingående ack avskrivningar

-557 610

-500 218

-322 094

-287 864

Försäljningar och utrangeringar

898

Årets avskrivningar

-53 812

-57 392

-37 584

-34 230

Utgående ack. avskrivningar

-610 524

-557 610

-359 678

-322 094

Utgående redovisat värde

1 455 535

1 370 934

977 021

883 161

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod

33 år

32 år

Not 12 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde

117 282

114 445

112 058

109 361

Inköp

5 054

2 837

3 414

2 697

Försäljningar och utrangeringar

-734

Överföringar

-932

-932

Utgående anskaffningsvärde

120 670

117 282

114 540

112 058

- varav pågående investeringar

Ingående ack avskrivningar

-82 017

-75 656

-78 133

-72 044

Försäljningar och utrangeringar

593

Årets avskrivningar

-5 377

-6 361

-5 212

-6 089

Utgående ack. avskrivningar

-86 801

-82 017

-83 345

-78 133

Utgående redovisat värde

33 869

35 266

31 193

33 924

Därv finansiell leasing

7 844

8 777

7 844

8 777

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod

16 år

13 år

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper, aktier och bostadsrätter

Aktier Säterbostäder AB

19 000

19 000

Aktieägartillskott Säterbostäder

6 700

6 700

Falun Borlänge-regionen AB

38

38

38

38

Andelskapital Kommuninvest

12 421

12 421

12 421

12 421

Utveckling i Dalarna Holding AB

220

220

220

220

Inera AB

43

43

43

43

Övriga aktier och andelar

51

51

51

51

Summa

12 772

12 772

38 472

38 472

Not 14 Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

6 052

6 798

14 671

17 491

Fordran kommunal fastighetsavgift

51 309

47 306

51 309

47 306

Kommunalskattefordringar

15 320

15 320

15 320

8 095

Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar

1 091

1 091

1 091

Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter

24 233

21 764

24 233

21 764

Övriga kortfristiga fordringar

12 107

16 557

9 991

21 656

110 113

108 836

116 615

116 312

Notförteckning

Tkr

BALANSRÄKNING

Not 15 Pensionsförvaltning

	Kommunkoncern		Kommun	
	2025	2024	2025	2024
Upplupna ränteintäkter		937		937
Aktier och andelar	101 500		101 500	
Värderigering verkligt värde aktier och andelar	11 684		11 684	
Obligationer, förlagsbevis mm		80 000		80 000
Värderigering verkligt värde obligationer		847		847
Kassa kapitalförvaltning	483	34 050	483	34 050
Summa	113 667	115 834	113 667	115 834

Not 16 Kassa och bank

Kassa, bank	1 172	1 059	1 120	1 006
Koncernkonto	38 981	37 725	38 981	37 725
Summa	40 153	38 785	40 101	38 732

Koncernkonto:

<i>Limit ej utnyttjad</i>	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Behållning koncernkonto varav	38 981	37 725	38 981	37 725
Sätters kommun	32 324	24 691	32 324	24 691
Säterbostäder AB	7 324	14 059	7 324	14 059
Sätters Kommuns Fastighets AB	-668	-1 025	-668	-1 025
Summa	38 981	37 725	38 981	37 725

Not 17 Eget kapital

Ingående eget kapital	563 580	581 754	477 686	497 335
Rättelse av fel	-6 352			
- Utdelning 2023		-647		
- Varav Social investeringsfond			583	583
- Varav Säterdalen			500	500
- Varav Integration			763	763
Årets resultat	26 982	-17 527	24 597	-19 649
Summa eget kapital	584 209	563 580	502 283	477 686
Anläggningskapital	562 680	476 088	404 434	388 980
Rörelsekapital	21 530	87 492	97 848	88 706
Summa eget kapital	584 209	563 580	502 283	477 686

Not 18 Avsättningar långfristiga

Ingående avsättning	9 081	8 172	9 081	8 172
Varav		0		
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	272	1 036	272	1 036
Övrigt	839	326	839	326
Pensionsutbetalningar	-662	-433	-662	-433
Intjänad särskild avtalspension	272	-20	272	-20
Förändring av löneskatt	208		208	
Summa avsatt till pensioner	10 010	9 081	10 010	9 081

Avsättning för förtroendevalda	4 240	4 132	4 240	4 132
Löneskatt	1 029	1 002	1 029	1 002

Summa visstids- och garantipensioner

Summa avsättning till pensioner	15 279	14 214	15 279	14 214
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Aktualiseringsgrad			99%	99%
--------------------	--	--	-----	-----

Avsättning för skatter

Redovisat vid årets början	14 593	16 163		
Rättelse av fel	-1 648			
Förändring av uppskjuten skatt	1 760	-1 570		
Summa avsättning för skatter	14 705	14 593		
Summa avsättningar långfristiga	29 984	28 807		

Not 19 Långfristiga skulder

Lån i banker/kreditinstitut	902 900	902 115	620 000	540 000
Anslutningsavgifter långfristig del	10 088	10 986	10 088	10 986
Övriga långfristiga skulder	2 515	5 466	2 515	5 466
Summa	915 502	918 567	632 602	556 452
Genomsnittlig räntebindningstid			1,77 år	1,77 år
Genomsnittlig ränta			3,61%	3,61%
- Återstående antal år (vägt medel)			14 år	14 år

Notförteckning

Tkr

BALANSRÄKNING

Not 20 Kortfristiga skulder

	Kommunkoncern		Kommun	
	2025	2024	2025	2024
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	79 663	18 259	13 493	18 259
Leverantörsskulder	48 271	68 683	56 741	61 692
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	9 584	8 344	8 682	8 344
Övriga kortfristiga skulder		709		709
Upplupna personalkostnader	53 219		51 047	51 229
Upplupna pensionskostnader	28 931		28 931	32 593
Kommunalskatteskulder	3 644		3 644	
Förutbetalda riktade statsbidrag	1 489		1 489	
Moms- och punktskatter	2 003		1 531	1 765
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23 942	86 851	14 331	13 498
Summa Kortfristiga skulder	250 745	182 846	179 889	188 090

Not 21 Borgens- och andra förpliktelse mot kommunens företag

Kommunen:

Säterbostäder AB			340 500	352 500
Sätters Kommuns Fastighets AB			2 400	2 400
Summa			342 900	354 900

Not 22 Ställda säkerheter

Säterbostäder, ställda säkerheter	15 684	15 684		
-----------------------------------	--------	--------	--	--

Not 23 Övriga förpliktelse

Kommunen:

Kommunen för Sätters Golfklubb	6 122	6 222	6 122	6 222
Kommunen för Sätters IF Fotboll	814	984	814	984
Kommunen för Gustafs GOIF	1 063	1 263	1 063	1 263
Summa	7 998	8 468	7 998	8 468

Not 24 Pensionsutfästelser enligt avtal

Pensionsutfästelser netto enl Skandia	156 752	167 624	156 752	167 624
Löneskatt 24,26 %	38 028	40 666	38 028	40 666
Summa	194 780	208 290	194 780	208 290

Ansvarsförbindelsen, specifikation:

Ingående avsättning	167 624	164 374	167 624	164 374
Gamla utbetalningar	-12 304	-12 143	-12 304	-12 143
Ränte- och basbeloppsuppräknings	5 735	13 970	5 735	13 970
Övrigt (post som kan bero på bl a ändrad samordning, dödsfall under året och på att personer aktualiserats.)	-4 409	1 423	-4 409	1 423

Utgående avsättning

Ingående löneskatt	40 666	39 901	40 666	39 901
Förändring av löneskatt	-2 532	764	-2 532	764
Summa	38 134	40 666	38 134	40 666
Summa	194 780	208 290	194 780	208 290

varav

Ansvarsförbindelse för förtroendevalda	1 316	1 753	1 316	1 753
Löneskatt	319	425	319	425
Summa	1 635	2 178	1 635	2 178

Summa ansvarsförbindelse inkl löneskatt

	194 780	208 290	194 780	208 290
--	---------	---------	---------	---------

Not 25 Leasingavgifter

Finansiella leasingavtal

Minimileasingavgifter förfaller enligt följande

Inom ett år	5 280	2 264	5 280	3 311
Senare än ett år men inom fem år	2 515	3 981	2 515	5 466
Senare än fem år				
Summa	7 795	6 245	7 795	8 777

Notförteckning

Tkr

Not 26 Upplysning om räkenskapsrevision

Kostnad för räkenskapsrevision

	Kommunkoncern		Kommun	
	2025	2024	2025	2024
Sakkunnigt biträde	376	519	188	345
Förtroendevalda	81	78	81	78
Total kostnad för räkenskapsrevision	457	597	269	423

Kostnad för övrig revision

Sakkunnigt biträde	676	359	676	359
Förtroende valda	301	544	301	544
Total kostnad för övrig revision	977	903	977	903

Total kostnad för revision

1 434   1 500   1 245   1 327

KASSAFLÖDESANALYS

Not 27 Justering för ej likviditetspåverkande poster

Avskrivningar	58 646	63 791	43 480	40 347
Utrangeringar	2 932		1 203	
Nedskrivningar		269		
Avsättning för pensioner, se balansräkning not 18	1 727	1 562	1 727	1 562
Balansjusteringar - eget kapital		-648		
Övrigt	1 192	14 594		
Summa	64 497	79 568	46 410	41 909

Not 28 Övriga ej likviditetspåverkande poster

Utbetalning av avsättning av pensioner	-662	-433	-662	-433
--	------	------	------	------

Not 29 Investering i immateriella anläggningstillgångar

Årets investeringar	2 224	4 035	2 224	
Summa	2 224	4 035	2 224	

Not 30 Investering i materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark	148 071	116 037	132 646	111 780
Inventarier, inköp	4 122		2 482	2 697
Pågående investeringar				
Summa	152 193	116 037	135 128	114 477

Not 31 Inköp av finansiella tillgångar

Andelskapital Kommuninvest		1 109		1 109
Summa		1 109		1 109

Not 32 Koncerninterna förhållanden

	Ägd andel	Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen					797
Säterbostäder AB	100%			797	
Sätters Kommun Fastighets AB	100%				

	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor o borgensavg		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		6 971	18 689			869		342 900	
Säterbostäder AB	100%	18 689	6 971				851		340 500
Sätters Kommun Fastighets AB	100%					18			2 400

Nyckeltal

NYCKELTAL

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31 dec	11 222	11 223	11 243	11 271	11 242	11 161
Kommunen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	14,8%	15,0%	17,8%	15,1%	16,6%	25,0%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	3,9%	3,8%	4,6%	1,3%	0,7%	8,2%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	37,8%	38,6%	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	23,1%	21,8%	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	62,2%	61,4%	57,6%	52,4%	45,7%	47,6%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	76,9%	78,2%	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	73 763	67 607	60 013	47 609	35 662	37 296
Långfristig skuld/ invånare	56 372	49 581	43 977	32 138	22 303	23 494
Eget kapital/invånare, kr	44 759	42 563	44 235	43 321	42 337	41 121
Tillgångar/invånare, kr	118 522	110 170	104 248	90 930	77 999	78 417
	2024	2024	2023	2022	2021	2020
Kommunkoncernen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	13,9%	13,9%	16,6%	14,2%	15,7%	23,6%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	3,6%	3,5%	4,3%	1,2%	0,8%	7,8%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	33,0%	33,3%	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	22,1%	21,0%	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	67,0%	66,7%	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	77,9%	79,0%	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	106 744	100 706	95 736	79 385	66 851	68 011
Långfristig skuld/ invånare	88 935	83 147	78 929	62 455	52 405	52 576
Eget kapital/invånare, kr	52 625	50 217	51 744	50 325	49 027	46 969
Tillgångar/invånare, kr	159 369	150 922	147 480	129 710	115 877	114 980
Skattesats:						
Säterbygden 2010 fr o m (Säter föregående år) varav:	35,85	35,51	35,50	35,50	35,50	35,50
Landstinget	11,99	11,64	11,63	11,63	11,63	11,63
Kommunen	22,31	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Säterbygden fr o m 2010 (Sätters församling föregående år)*	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55

* begravningsavgift ingår med 0,28%

Driftsredovisning

Belopp i tkr

Driftsredovisning 2025: Utfall jämfört med budget

Sätters kommun

+ = överskott

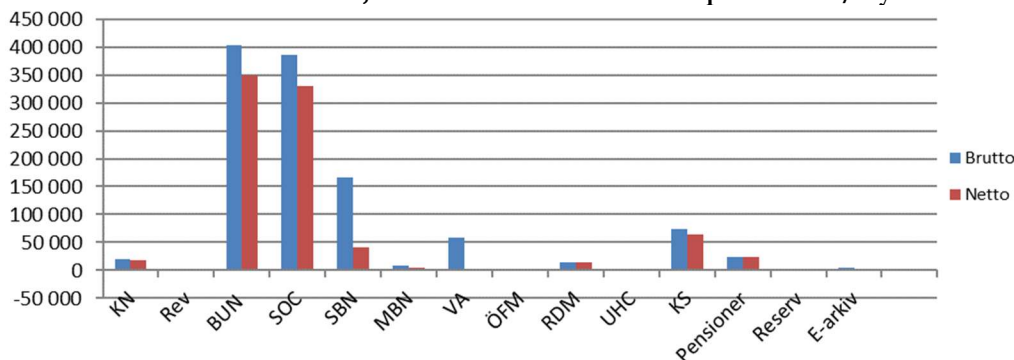
- = underskott

Driftsredovisning per nämnd tkr	Intäkter		Kostnader			Budgetavvikelse 2025		
	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2025	Budget 2025	Netto 2025	Intäkter	Kostnader	Netto
Kulturnämnden (KN)	1 202	1 033	19 377	19 583	18 175	169	206	375
Revisionen (Rev)			1 145	1 200	1 145	0	55	55
Barn- och utbildningsnämnd (BUN)	52 803	43 300	402 998	384 135	350 195	9 503	-18 863	-9 360
Socialnämnden (SOC)	57 103	42 944	386 357	375 657	329 254	14 159	-10 700	3 459
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	125 842	124 880	167 296	171 663	41 454	961	4 368	5 329
Miljö- och byggnämnden (MBN)	2 915	3 455	7 953	8 468	5 038	-540	515	-25
VA- renhållning (VA)	60 145	62 427	58 532	62 427	-1 613	-2 281	3 894	1 613
Överförmyndare (ÖFM)	0	0	1 090	1 096	1 090	0	6	6
Räddningstjänst (RDM)	0	0	14 595	14 800	14 595	0	205	205
Upphandlingscenter (UHC)	0	0	1 205	1 259	1 205	0	54	54
Kommunstyrelsen (KS)	9 745	8 974	74 643	76 127	64 899	771	1 484	2 254
Pensioner	0	0	23 966	17 240	23 966	0	-6 726	-6 726
Reserv oförutsedda kostnader	0	0	0	2 010	0	0	2 010	2 010
E-arkiv	4 179	4 587	4 179	4 587	0	-408	408	0
Summa verksamheternas nettokostnader	313 935	291 599	1 163 337	1 140 251	849 403	22 335	-23 086	-751
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter & kostnader	-125 445	-125 876	-187 067	-185 215	-18 142			
Verksamhetens intäkter & kostnader enligt resultaträkningen	188 490	165 723	976 270	955 036	831 261			
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen:								
Avskrivningar			-43 480	-43 840				
Interna poster	-127 155	-125 876	-127 155	-125 876				
Finansiella kostnader, internränta			-17 551	-17 832				
Finans-, upplupna kostnader	1 710	0	1 121	2 333				
Summa	-125 445	-125 876	-187 066	-185 215				

Kommentar

Verksamheternas nettokostnader: Under året har kommunens intäkter varit 22,3 mkr högre än budget och kostnaderna har varit totalt 23,1 mkr högre än budget, dvs en nettoavvikelse på -0,8 mkr. Driftsredovisningen inkluderar de interna posterna medan resultaträkningen exkluderar dem. De interna posterna för år 2025 uppgår till 127,2 mkr. Kostnaderna enligt resultaträkningen innehåller centrala justeringsposter som inte kan fördelas ut till de olika sektorerna. Bokningar inom finans, dvs poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter & kostnader, tas inte med i verksamheternas nettokostnader.

Tabell: Utfall kostnader 2025, brutto- och netto redovisat per nämnd/styrelse

Kommentarer

Verksamhetens nettokostnader för helår 2025 uppgår till 849,4 mkr vilket är 0,8 mkr högre än budget, dvs ett underskott på totalt -0,8 mkr redovisas. Kostnaderna är 2,8 mkr högre än budget men minskas med reserven för oförutsedda kostnader på 2,0 mkr.

Överskott redovisas för helår 2025 för Socialnämnden på +3,5 mkr, SBN skattefinansierat på +5,3 mkr och VA/Återvinning på +1,6 mkr, varav +1,2 mkr avser Återvinning och +0,4 mkr avser VA.

Kommunstyrelsesektorn redovisar ett överskott på 2,3 mkr och Kulturnämnden ett överskott på +0,4 mkr.

Underskott redovisas för Barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr och Miljö- och byggnämnden redovisar ett mindre underskott på -25 tkr. Utfall för pensioner för 2025 utgör ett underskott på -6,7 mkr.

Prognosen för övriga verksamheter har under året varit i linje med budget. Totalt för år 2025 redovisar övriga verksamheter mindre överskott med +205 tkr för Räddningstjänsten Dalamitt, +6 tkr för Överförmyndare i samverkan, +54 tkr för Upphandlingscenter samt +55 tkr för Kommunrevisionen.

Åtgärder för budget i balans under 2025:

Nämnder/styrelser med prognostiserade underskott för helår 2025 har tagit fram åtgärdsplaner för budget i balans 2025.

Socialnämnden: Det är positivt att se att Socialnämnden har gått från ett prognostiserat underskott till en budget i balans samt dessutom redovisar ett överskott på 3,5 mkr för helår 2025. I prognosen per februari hade nämnden ett prognostiserat underskott på -2,1 mkr som minskade till -1,3 mkr i prognosen per mars samt minskade ytterligare i prognosen per april till att vara linje med budget. Efterföljande prognoser under året har fortsatt varit en i budget i balans. Stort arbete med effektiviseringar och åtgärder har gjorts under tidigare år och som har fortsatt under 2025. Det har beslutats om förändringar/åtgärder på sammanlagt 7,4 mkr som består av följande:

- Statsbidrag, nya socialtjänstlagen 1 100 tkr
- Återbäring hjälpmedel, HSL-teamet 300 tkr
- Färre i långvarigt försörjningsstöd 450 tkr
- Externt vårdköp Säbo, hemtagning 1 000 tkr
- Ej ersätta frånvaro till fullo, Säbo 475 tkr
- Externa vårdköp, LSS, hemtagning 1 000 tkr
- Extern LSS-bostad, prissänkt 1 500 tkr (från 24 300 kr/dygn till 19 250 kr)
- Vakanshållning av tjänst LSS, 50 % 400 tkr
- Personlig assistans 350 tkr
- Lokalhyra Siggebo 550 tkr
- Vakant tjänst, Hemtjänsten 275 tkr

Barn- och utbildningsnämnden: Underskott redovisas för helår 2025 för Barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr. Genom underskott år 2024 gick nämnden in i 2025 med en underfinansierad budget där stora åtgärder krävdes för att nå ett nollresultat. Under året har en utredning genomförts främst i de verksamheter där differenserna är stora i jämförelse med prislappsmodellen, vilket främst var inom gymnasie- och vuxenutbildning, Sfi samt Integration. Åtgärder och anpassningar har vidtagits under året och ytterligare åtgärder planeras under 2026 för att nå en budget i balans. Rektorer/chefer har i uppdrag att spara i personalbudgetar och återhållsamhet gäller för alla verksamheter för inköp och personalplanering. Handlingsplaner finns för budget i balans 2026.

Miljö- och byggnämnden: Utfall helår 2025 för Miljö- och byggnämnden landade på ett mindre underskott på -25 tkr. Underskott prognostiserades per augusti på -200 tkr som var oförändrat per september. I prognos per oktober ökade underskottet till -300 tkr som sedan minskade per november till -100 tkr.

Driftsredovisning 2025: Utfall jämfört med föregående år

Driftsredovisning per nämnd tkr	Intäkter		Kostnader		Netto 2025	Netto 2024
	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2024		
Kulturnämnden (KN)	1 202	1 248	19 377	18 816	18 175	17 568
Revisionen (Rev)			1 145	794	1 145	794
Barn-och utbildningsnämnd (BUN)	52 803	46 940	402 998	398 316	350 195	351 376
Socialnämnden (SOC)	57 103	53 179	386 357	385 181	329 254	332 002
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	125 842	120 271	167 296	162 000	41 454	41 729
Miljö- och byggnämnden (MBN)	2 915	3 672	7 953	9 002	5 038	5 330
VA- renhållning (VA)	60 145	59 016	58 532	53 397	-1 613	-5 618
Överförmyndare (ÖFM)	0	0	1 090	902	1 090	902
Räddningstjänst (RDM)	0	0	14 595	14 477	14 595	14 478
Upphandlingscenter (UHC)	0	0	1 205	1 213	1 205	1 213
Kommunstyrelsen (KS)	9 745	11 154	74 643	76 146	64 899	64 993
Pensioner	0	0	23 966	22 420	23 966	22 420
Reserv oförutsedda kostnader	0	0	0	258	0	258
E-arkiv	4 179	3 742	4 179	3 742	0	0
Summa verksamheternas nettokostnader	313 935	299 223	1 163 337	1 146 665	849 403	847 443
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter & kostnader	-125 445	-121 496	-187 067	-174 917	-18 142	-13 074
Verksamhetens intäkter & kostnader enligt resultaträkningen	188 490	177 727	976 270	971 748	831 261	834 368
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen:						
Avskrivningar			-43 480	-40 347		
Interna poster	-127 155	-121 601	-127 155	-121 601		
Finansiella kostnader, internränta			-17 551	-16 022		
Finans, upplupna kostnader	1 710	105	1 121	3 054		
Summa	-125 445	-121 496	-187 066	-174 917		

Kommentar

Verksamheternas nettokostnader: Under året har kommunens intäkter varit 14,7 mkr högre än föregående år och kostnaderna är 16,7 mkr högre än föregående år, dvs en ökning av verksamheternas nettokostnader med 2,0 mkr jämfört med föregående år.

Investeringssammandrag

Belopp i tkr

INVESTERINGSREDOVISNING 2025

Investeringar Sätters kommun per nämnd/sector

Investeringsredovisning utfall per 2025	Utfall investeringsutgifter		Budget	Budget-
Tkr			2025	avvikelse
Sektor/nämnd	2025	2024	2025	2025
Miljö- och byggnämnden	2 224		2 000	-224
Kulturnämnd	328	96	2 650	2 322
Samhällsbyggnadsnämnden	53 957	63 203	69 390	15 433
<i>varav</i>				
<i>Fastighetsenheten</i>	17 230	34 614	27 255	10 025
<i>Gatukontor</i>	35 880	28 268	41 235	5 355
<i>Lokalservice</i>	76	48	100	24
<i>Kostenheten</i>	925	273	800	-125
Barn-och utbildningsnämnden	467	1 538	2 000	1 533
Socialnämnden	524	1 350	500	-24
Kommunstyrelsen	2 172	1 278	13 200	11 028
VA-enheten	80 047	54 098	120 558	40 511
Summa verksamheternas investeringar	139 719	121 563	210 298	70 579
- Varav exploatering mark	-1 436	-941		
- Finansiell leasing	-932	-2 110		
+ Finansiell leasing				
+ Finansiella anläggningstillgångar		1 109		
- Utrangering anläggning	-1 203			
Summa investeringar	136 150	119 622		
Investering i immateriella anläggningstillgångar	2 224	4 035		
Investering i materiella anläggningstillgångar	134 857	116 587		
Investering i finansiella anläggningstillgångar		1 109		
Finansiell leasing	-932	-2 110		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	136 150	119 622		

Kommentar:

Årets investeringar för Sätters kommun uppgår till 139,9 mkr (2024, 121,6 mkr) och utgör 67% av årsbudget.

Årets beslutade investeringsbudget ligger på 158,1 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2024 med 52,2 mkr. Total budget 2025 inklusive överförda medel uppgår till 210,3 mkr. Omföring av budget inom Samhällsbyggnadsnämnden har gjorts med omföring av 700 tkr från Gatuenhet till Kostenhet.

Investeringsredovisning Säter kommun per nämnd/ sektor per projekt

Investeringsredovisning per projekt	Sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Totalt budget	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
FÄRDIGSTÄLLDA PROJEKT						
Miljö- och byggnämnd	2 000	2 228	-228	2 000	2 224	-224
- Varav: ärendehanteringssystem Miljö o Bygg	2 000	2 228	-228	2 000	2 224	-224
Kulturnämnd	250	96	154	250	310	-60
- Varav: konstinköp	250	96	154	100	178	-78
Samhällsbyggnadsnämnd	63 272	56 310	6 962	54 990	39 687	15 303
- Varav: Gruvplan etapp 1	29 159	29 145	14	17 886	17 872	14
- Varav: Gruvplan etapp Skatepark - Gul etapp	3 385	3 398	-14	2 231	2 245	-14
- Varav: Infrastruktur genomfart/järnväg Säter- uppgång Salutorget	4 500	5 365	-865	1 818	2 683	-865
Barn- och utbildningsnämnd	2 000	1 538	462	2 000	467	1 533
- Varav: Inventarier BUN	2 000	467	1 533	2 000	467	1 533
Socialnämnden	500	524	-24	500	524	-24
- Varav: Inventarier	500	524	-24	500	524	-24
Kommunstyrelsen	5 700	1 278	4 422	5 700	2 172	3 528
- Varav: Digitalisering	200	314	-114	1 000	314	686
- Varav: Digitala verktyg	300	81	219	300	81	219
VA-enheten	26 000	22 936	3 064	14 575	10 510	4 065
- Varav: Forts. utveckling Ulvsjön	10 000	10 116	-116	158	273	-115
- Varav: Hemsorterat	10 000	9 490	510	9 361	8 541	820
- Varav: Åtgärder ÄVC	5 000	2 797	2 203	3 689	1 454	2 235
Summa färdigställda projekt:	99 722	84 910	14 812	80 015	55 894	24 121
PÅGÅENDE PROJEKT						
Kulturnämnd	2 400	0	2 400	2 400	18	2 382
- Varav: Projekteringskostnader kvarteret Bikupan	1 400	0	1 400	1 400	18	1 382
- Varav: Åsgårdarna, modern besöksanläggning	500	0	500	500	0	500
Samhällsbyggnadsnämnd	24 800	14 270	10 530	14 400	14 270	130
- Varav: Klockarskolan takbyte	8 000	3 533	4 467	7 994	3 527	4 467
- Varav: Morbyvägen (åtgärder kopplat till samtida infart)	2 500	3 169	-669	1 171	1 798	-627
- Varav: Präst Källa	2 800	2 674	126	2 736	2 610	126
- Varav: Programhandling för skola i centrala Säter	0	2 249	-2 249	0	2 249	-2 249
Kommunstyrelsen	7 500	0	7 500	7 500	0	7 500
- Varav: Programhandling för skola i centrala Säter	5 000	0	5 000	5 000	0	5 000
- Varav projekt förskola i Siggebo	2 500	0	2 500	2 500	0	2 500
VA-enheten	208 637	172 191	36 446	105 983	69 537	36 446
- Varav: Ledningsrenovering	51 000	51 567	-567	11 956	12 137	-181
- Varav: Borlängeledningen	55 000	31 141	23 859	46 411	22 947	23 464
- Varav: Uggelbo 2	12 000	11 396	604	6 422	5 803	619
- Varav: Sammankoppling Bispbergshyttan - Kyrkbyn	28 000	22 522	5 478	18 243	13 089	5 154
Summa pågående projekt:	243 337	186 461	56 876	130 283	83 825	46 458
Summa verksamheternas investeringar	343 059	271 371	71 688	210 298	139 719	70 579
- Exploatering mark					-1 436	
- Finansiell leasing					-932	
- Utrangering anläggning					-1 203	
Summa investeringar anläggningstillgångar					136 150	

VA-verksamhet: Resultat- och Balansräkning

RESULTATRÄKNING VA-ENHETEN 2025 (tkr)	Not	2025	2024	2023
Verksamhetens intäkter	1	38 773	38 586	33 644
Jämförelsestörande intäkt				
Verksamhetens kostnader	2	-29 101	-27 813	-27 670
Avskrivningar	3	-6 961	-5 358	-4 852
Nedskrivningar				
Sidoordnad verksamhet	4	1 075	1 075	1 075
Verksamhetens nettokostnader		3 786	6 491	2 197
Finansiella kostnader	5	-3 397	-2 473	-1 284
Resultat för e o poster		390	4 017	914
Årets resultat		390	4 017	914
 BALANSRÄKNING (tkr)				
TILLGÅNGAR	Not	2025	2024	2023
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	237 313	174 212	127 388
maskiner och inventarier	7			
Summa anläggningstillgångar		237 313	174 212	127 388
Omsättningstillgångar:				
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	3 715	2 662	105
Kundfordringar		2 149	1 401	1 942
Summa omsättningstillgångar		5 864	4 063	2 047
SUMMA TILLGÅNGAR		243 177	178 275	129 435
 SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	9	1 976	-2 041	-2 584
Resultat		390	4 017	543
Summa eget kapital		2 366	1 976	-2 041
Skulder				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen	10	227 896	162 727	115 572
Investeringsfond				
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	11	10 087	10 986	11 272
Kortfristiga skulder				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	86	266	1 961
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	12	889	889	869
Leverantörskulder	13	1 853	1 431	1 802
Summa skulder		240 811	176 299	131 476
SUMMA AVSÄTTNINGAR, SKULDER OCH EGET KAPITAL		243 177	178 275	129 435

NOTHÄNVISNINGAR VA-ENHETEN 2025

RESULTATRÄKNING (tkr)

Not 1: Verksamhetens intäkter

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Försäljningsintäkter	14	5	3
Taxor och avgifter	38 670	38 432	32 587
Bidrag	0	0	1 047
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	89	149	7
Summa verksamhetens intäkter	38 773	38 586	33 644

Not 2: Verksamhetens kostnader

Löner och sociala avgifter	-6 737	-7 503	-6 809
Pensionskostnader	-490	-831	-648
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-3 183	-2 894	-3 153
Bränsle, energi och vatten	-3 297	-3 202	-4 534
Köp av huvudverksamhet	-84	-362	-252
Lokal- och markhyror	-302	-294	-287
Övriga tjänster	-3 853	-1 955	-2 307
Övriga kostnader	-11 155	-10 772	-9 680
Summa verksamhetens kostnader	-29 101	-27 813	-27 670

Not 3: Av- och nedskrivningar

Avskrivning mark, byggnader och tekniska anläggningar	-6 961	-5 358	-4 852
Avskrivning maskiner och inventarier	0	0	0
Summa av- och nedskrivningar	-6 961	-5 358	-4 852

Not 4: Sidoordnad verksamhet

Intäkter enskilda avlopp	2 357	2 481	2 571
Driftskostnad	-1 282	-1 406	-1 496
Summa Sidoordnad verksamhet	1 075	1 075	1 075

Not 5 Finansiella kostnader

Räntor Externa	-1	-3	-2
Kommuninterna räntor	-3 422	-2 499	-1 652
Summa finansiella kostnader	-3 423	-2 502	-1 654

BALANSRÄKNING (tkr)

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Not 6: Mark, byggnader, tekniska anläggningar

Ingående bokfört värde	174 212	127 388	112 324
Årets avskrivningar	-6 961	-5 396	-4 852
Investeringar	70 062	52 220	19 916
Summa bokfört värde	237 313	174 212	127 388

Not 7: Maskiner och inventarier

Ingående bokfört värde	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0
Investeringar	0	0	0
Summa bokfört värde	0	0	0

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Not 8: Kortfristiga fordringar

Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	3 715	2 662	105
Kundfordringar	2 149	1 401	1 942
Summa kortfristiga fordringar	5 864	4 063	2 047

VA-VERKSAMHET: NOTHÄNVISNINGAR

Not 9: Eget kapital

Första gången Sätters kommun särskild balansräkningsenhet för VA-verksamheten 2006-01-01 redovisades det egna kapitalet till 0 kr.

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Tidigare års resultat 2006-2013	-1 098	-1 098	-1 098
Resultat 2014	-219	-219	-219
Resultat 2015	490	490	490
Resultat 2016	590	590	590
Resultat 2017	512	512	512
Resultat 2018	-1 982	-1 982	-1 982
Resultat 2019	835	835	835
Resultat 2020	-2 049	-2 049	-2 049
Resultat 2021	1 282	1 282	1 282
Resultat 2022	-945	-945	-945
Resultat 2023	543	543	543
Resultat 2024	4 017	4 017	
Årets resultat	390		
	2 366	1 976	-2 041

Från och med årsredovisning 2010 tillämpas RKR:s rekommendation nr 18. I årsredovisningen för 2019 redovisas ett överskott på 835 tkr som läggs till Eget kapital. Det ackumulerade egna kapitalet visar ett underskott på - 872 tkr. År 2012 infördes en ny taxa med förändrad konstruktion och 2019 genomfördes en höjning av taxan.

Not 10: Långfristiga skulder

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Lån av kommunen	164 795	115 865	100 508
Amortering	-6 961	-5 358	-4 852
Nya lån	70 062	52 220	19 916
Summa lån av kommunen	227 896	162 727	115 572

Not 11: Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter	Anläggningsavgifter	Överf. till	Saldo konto	Saldo konto
		konto 2421 kortfristig skuld		
Resultatbokförs med 5% över 20år				
2006	893	45	581	-1518
2007	355	18	249	-622
2008	280	14	210	-504
2009	180	9	144	-333
2010	697	35	592	-1324
2011	237	12	81	-330
2012	501	25	294	-820
2013	276	14	77	-367
2014	543	27	290	-860
2015	1785	89	1607	-3481
2016	1174	59	1116	-2349
2017	1050	53	652	-1755
2018	3254	163	2692	-6109
2019	996	50	385	-1431
2020	562	28	-78	-512
2021	195	10	-453	248
2022	882	44	188	-1114
2023	3514	176	2645	-6335
2024	603	20	-286	-337
2025			-899	899
	17 977	889	10 087	-29 852

Not 12: Kortfristiga skulder

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	889	869	693
Intäktsbokfört under året	-889	-869	-693
Överf. från lånfristigt skuld	889	889	869
Summa:	889	889	869

Not 13: Leverantörsskulder

	<u>2025</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Leverantörsskulder	1 853	1 431	1 802

Kommunens bolag

Säterbostäder AB

Resultaträkning

(mkr)

	Uftall	Budget	Differens
	2025	2025	utfall/ budget
Nettoomsättning	103,5	103,2	0,3
Driftskostnader	-65,2	-68,1	2,9
Underhållskostnader	-9,2	-8,6	-0,6
Fastighetsskatt	-1,3	-1,3	0,0
Övriga rörelsekostnader	-0,4	0,0	-0,4
Driftnetto	27,4	25,2	2,2
Avskrivningar	-15,0	-14,8	-0,2
Räntekostnader (netto)	-8,1	-8,2	0,1
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	4,3	2,2	2,1
Bokslutsdispositioner	0,1		
Skatt på årets resultat	-1,8		
Årets resultat	2,6		

Sätters kommuns Fastighets AB

Resultaträkning

(mkr)

	Uftall	Budget	Differens
	2025	2025	utfall/ budget
Nettoomsättning	2,7	2,5	0,1
Driftskostnader	-2,6	-2,3	-0,3
	0,1	0,3	-0,1
Avskrivningar	-0,1	-0,1	0,0
Räntekostnader (netto)	-0,1	-0,1	0,0
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	-0,1	0,0	-0,1
Bokslutsdispositioner	0,1		
Skatt på årets resultat	0,0		
Årets resultat	-0,1		

Större koncerninterna mellanhavanden (mkr)

Kommunens intäkter

Specifikation

	<u>Säterbostäder</u>	<u>Fastighetsbolaget</u>	<u>Summa</u>
Konsumtionsavgifter va/renhållning mm	7,0	0,0	7,0
	7,0	0,0	7,0

Kommunens kostnader

Specifikation

	<u>Säterbostäder</u>	<u>Fastighetsbolaget</u>	
Hyror	13,4	0,0	13,4
Motorvärmare/Carport	0,3	0,0	0,3
Värme	0,1	0,0	0,1
Tjänsteköp och liknande	5,0	0,0	5,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0
	18,8	0,0	18,8

Säterbostäder AB

	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Omsättning, Mkr	103,5	106,2
Resultat före e.o. poster	4,3	1,1
Resultat e. bokslutsdisp. och skatt	2,6	2,7
Nettoinvesteringar, Mkr	14,7	2,7
Soliditet, %	21,7	21,0
Årsarbetare	23,1	24,6

Årets resultat

Resultat efter finansiella poster uppgår till 4,3 Mkr.

Årets verksamhet

Under 2025 har verksamheten präglats av flera viktiga händelser. Under hösten genomfördes ett VD-byte, där ny VD tillträdde för att leda bolaget vidare i utvecklingen. Året har i övrigt präglats av ett aktivt förvaltningsarbete med flera större underhållsprojekt. Dessa insatser har stärkt fastigheternas skick och bidragit till långsiktig hållbarhet i beståndet.

En viktig del av årets arbete har varit att fortsatt uppdatera våra styrsystem för att optimera drift och energieffektivitet. Genom att samla in och analysera data kan vi arbeta mer proaktivt med fastighetsdriften och skapa bättre förutsättningar för en effektiv och hållbar förvaltning.

Även om 2025 till stor del varit ett förvaltande år har vi parallellt arbetat vidare med planering av framtida projekt.

På driftområdet har året präglats av ett skifte i ledningen, då rollerna som driftchef och förvaltare under en period upprätthölls av tillförordnade tjänster. Dessa förändringar har genomförts på ett kontrollerat sätt och med fokus på att säkerställa kontinuitet i den dagliga verksamheten.

Trots de organisatoriska förändringarna har verksamheten bedrivits enligt plan. Driften har upprätthållits utan större störningar och det löpande arbetet har fortgått med fokus på kvalitet, tillgänglighet och en stabil leverans till kunder och hyresgäster.

Ägardirektiv

Kommunfullmäktige fastställde 2024-11-28 ett nytt ägardirektiv för Bolaget. Ägardirektivet innefattar Ägaruppdrag, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, social inriktning, ekologisk inriktning, samordning med koncern, informationsskyldighet, samt specifikt direktiv om att tillskapa eller via andra aktörer bidra till att det i genomsnitt uppförs 30 lägenheter per år företrädesvis hyresrätter, trygghetsbostäder och LSS-boenden. Fokus ska vara på prisvärda lägenheter för bland annat ungdomar, äldre och sociala ändamål. De ekonomiska målen innefattar direktavkastning ska vara lägst 3,5% och bolaget skall ha en långsiktig soliditet på minst 20%, vilket vi uppfyller 2025.

Investeringsplan

Investeringsplan för perioden 2026 - 2030 antogs av styrelsen i slutet av året. Investeringarna uppgår totalt till 184 Mkr.

Investeringsplanen innefattar fortsatta investeringar i underhåll och energieffektiviseringar av befintligt fastighetsbestånd.

Säterers kommuns Fastighets AB

	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Omsättning, Mkr	2,7	2,4
Resultat före e.o. poster	0,0	-0,4
Resultat e. bokslutsdisp. o skatt	-0,1	-0,5
Nettoinvesteringar, Mkr	0,0	0,1
Soliditet, %	68,6	68,6

Året resultat

Resultatet efter finansiella poster uppgår till -0,1 Mkr.

Framtiden

Bolagets uppgift är att producera och sälja fjärrvärme. Anläggningarna är lokaliserade till Mora och Storchaga i Gustafs. Leverans säkerställs till Säterbostädernas och kommunens fastigheter samt till Isoflex AB.

Investeringsredovisning

Säterbostäder AB

Projektsammanställning jan-dec 2025

Projektnr	Projekt (T)	Aktiveras
202501	Dörrbyte Trädgårdsgatan 3	329 483
232312	Skedvigården sprinkler	5 816 061
232502	Enbackagården ventilation avd A	293 739
252301	Trastgränd, ombyggnad ventilation	622 669
252405	Enbackagården konvertering pelletspanna	217 476
252406	Gustaf Adolfsvägen 9, renovering av 4 st hissar	2 357 768
272403	STYR-åtgärder - omläggning till Webbport	878 525
272501	Trastgränd 1, takbyte	1 118 236
272505	Fönsterbyte Gustaf Adolfsvägen 5, 7	3 097 023
Total		14 730 980

Utlåtande från kommunens revisorer

Miljöbokslut 2025

SÄTERS
KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Miljöbokslut 2025		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
	Kf 2026-04-15 § 40	KS2026/55

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

Innehåll

1	Inledning	4
2	Länsstyrelsen i Dalarnas sammanfattning.....	5
3	Säter kommuns arbetssätt.....	8
4	Miljömålen	8
4.1	Generationsmålet	8
4.2	Begränsad klimatpåverkan	9
4.3	Frisk luft	17
4.4	Bara naturlig försurning	18
4.5	Giffri miljö.....	18
4.6	Skyddade ozonskikt.....	19
4.7	Säker strålmiljö	20
4.8	Ingen övergödning	20
4.9	Levande sjöar och vattendrag	22
4.10	Grundvatten av god kvalitet.....	23
4.11	Myllrande våtmarker	24
4.12	Levande skogar	25
4.13	Ett rikt odlingslandskap.....	25
4.14	Storslagen fjällmiljö.....	29
4.15	God bebyggd miljö.....	29
4.16	Ett rikt växt- och djurliv.....	30
5	Områden för framtida insatser	31
6	Social hållbarhet	31
6.1	Det tidiga livets villkor - Målområde 1	32
6.2	Kunskaper, kompetenser och utbildning - Målområde 2	32
6.3	Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö - Målområde 3.....	33
6.4	Inkomster och försörjningsmöjligheter - Målområde 4	34
6.5	Boende och närmiljö – Målområde 5.....	34
6.6	Levnadsvanor – Målområde 6	35
6.7	Kontroll, inflytande och delaktighet – Målområde 7.....	36
6.8	En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård – Målområde 8	36

1 Inledning

Miljöbokslutet är ett komplement till kommunens årsredovisning där nuvarande status för måluppfyllnad till Sveriges miljömål följs upp. Som grund för miljöarbetet finns FN:s internationella hållbarhetsmål Agenda 2030. De mål som i första hand rör miljöfrågorna i Agenda 2030 är dessa:

Sveriges miljömål utgår från målen i Agenda 2030 och beskriver vilka utmaningar som finns på den nationella nivån när det gäller miljöfrågorna. Sveriges 16 miljömål är dessa:

Generationsmålet

Levande sjöar och vattendrag

Begränsad klimatpåverkan

Grundvatten av god kvalitet

Frisk luft

Myllrande våtmarker

Bara naturlig försurning

Levande skogar

Giftfri miljö

Ett rikt odlingslandskap

Skyddande ozonskikt

Storslagen fjällmiljö

Säker strålmiljö

God bebyggd miljö

Ingen övergödning

Ett rikt växt- och djurliv

Varje år gör alla länsstyrelser en miljömålsuppföljning som visar länens status mot de 16 miljömålen. Uppföljningen i detta miljöbokslut utgår från Länsstyrelsen i Dalarnas

regionala miljömålsuppföljning¹. I de fall där Sätters egna förutsättningar är kända är de beskrivna. Ett urval av relevanta indikatorer från bl.a. Kolada har använts till berörda mål. Kolada är en databas med statistik som görs av Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, i samarbete med staten och Sveriges kommuner och regioner, SKR. Eftersom miljöfrågorna är sammankopplade med sociala aspekter på många vis så redovisas även vissa nyckeltal som kopplas till det folkhälsopolitiska ramverket i kapitel 6, Social hållbarhet.

2 Länsstyrelsen i Dalarnas sammanfattning

Nedan är sammanfattning av miljötilståndet i Dalarna i den regionala årliga uppföljningen av miljömålen Dalarnas län 2025:

Tolv miljö kvalitetsmål bedöms på regional nivå i Dalarnas län och inget av dessa kommer nås till år 2030 med befintliga styrmedel och resurser

För Grundvatten av god kvalitet ändrades bedömningen 2024 jämfört med föregående år. Från att målet var nära att nås till att det inte går att nå, samt från neutral utveckling till oklar.

För två av miljömålen, Frisk luft och God bebyggd miljö, bedöms utvecklingen i miljön som positiv, för fyra bedöms den vara neutral och för fem bedöms den som negativ.

För fyra av de fem miljömål med en negativ utvecklingstrend finns en tydlig koppling till markanvändning och dess negativa påverkan på ekosystem och biologisk mångfald.

Takten i samhällsomställningen behöver öka för att Generationsmålet ska uppnås.

Flera försurade vatten återhämtar sig och kalkningen har kunnat minskas i delar av länet. Minskande anslag leder till att kalkning behövt avslutas för sjöar och vattendrag med fortsatt behov av kalkning.

Luftkvaliteten i Dalarna förbättras.

Dalarnas grundvatten håller en god kvalitet men för vissa grundvattenförekomster finns det en risk att de ej når god kemisk status till 2027. Återhämtningstiden för

---

¹ Regional årlig uppföljning (RAU) 2025 Dalarnas län: <https://www.rus.se/wp-content/uploads/Dalarna-Regional-arlig-uppfoljning-av-miljomalsarbetet-RAU-2025.pdf>

övergödda vatten är lång och ännu märks inga tydliga förbättringar i miljön. Flertalet vattendragsrestaureringar pågår men åtgärdsbehovet är stort.

För flera av miljömålen är klimatförändring ett av de stora hoten. Klimatförändringen har och kommer att få än mer betydande konsekvenser för såväl samhällsstrukturer som naturmiljöer. Negativa effekter av ett förändrat klimat så som värmeböljor, torka, extrema skyfall, översvämning, ras, skred och erosion och skogsbränder kommer innebära en omfattande utmaning för samhället.

För de alpina miljöerna är klimatförändringarna det största hotet på global skala, något som även syns i de svenska fjällen. Klimatförändringen kommer att fortsätta påverka fjällens ekosystem och det krävs samhällsförändringar på lokal, regional och framför allt nationell och global nivå för att lösa problemen som den globala uppvärmningen orsakar i fjällen. Det märks också en tendens till att barmarkssäsongen blir längre vilket medför längre perioder med vandrare och ett ökat markslitage.

Arbetet med utsläppsminskningar kopplat till klimatarbetet behöver intensifieras under de kommande åren för att länet ska ligga i fas med den långsiktiga omställningen.

Även om halterna av förbjudna ämnen i miljön sjunker så släpps tillåtna miljöfarliga ämnen ut i miljön. Trots att utsläppsminskande åtgärder sker inom prövning, tillsyn och tillsynsvägledning så behövs ytterligare insatser för att nå målet om en giftfri miljö.

Våtmarksrestaureringar och återvätning av skogsmark har senaste åren ökat men kunskapen om vad som finns kvar av kulturhistoriska lämningar kopplade till våtmarker behöver kompletteras.

Trots positiva insatser minskar hävden av ängs- och betesmarker. Ekonomiskt stöd för att bevara natur- och kulturmiljövärden och ett livskraftigt jordbruk behövs.

Medvetenhet om hållbar samhällsplanering ökar och goda insatser görs där kontinuerlig samverkan mellan regional och lokal nivå fortsätter att utvecklas.

I Dalafjällen är exploateringstakten hög och den biologiska mångfalden hotas till följd av att organismernas livsmiljöer kan skadas. Effekter av klimatförändringar kan ses i den svenska fjällvärlden och dessa kommer även fortsatt att påverka fjällens ekosystem.

Tabellen nedan visar Länsstyrelsen i Dalarnas bedömning av respektive miljömål. Bedömning mot år 2030 med befintliga styrmedel och resurser. Bedömningarna i tabellen är oförändrad jämfört med uppföljningen förra året.

Miljömål	Målbedömning Dalarna	Trend Dalarna
1. Generationsmålet	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
2. Begränsad klimatpåverkan	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
3. Frisk luft	 Uppnås ej	 Positiv
4. Bara naturlig försurning	 Uppnås ej	 Oförändrad
5. Giftfri miljö	 Uppnås ej	 Negativ
6. Skyddande ozonskikt	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
7. Säker strålmiljö	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
8. Ingen övergödning	 Uppnås ej	 Oförändrad
9. Levande sjöar och vattendrag	 Uppnås ej	 Oförändrad
10. Grundvatten av god kvalitet	 Uppnås ej	 Oklar
11. Myllrande våtmarker	 Uppnås ej	 Oförändrad
12. Levande skogar	 Uppnås ej	 Negativ
13. Ett rikt odlingslandskap	 Uppnås ej	 Negativ
14. Storslagen fjällmiljö	 Uppnås ej	 Negativ
15. God bebyggd miljö	 Uppnås ej	 Positiv
16. Ett rikt växt- och djurliv	 Uppnås ej	 Negativ

3 Säter kommuns arbetssätt

Säter kommuns arbete mot att uppfylla miljömålen sker i varje enhet, men även i flera olika samarbeten och nätverk med andra kommuner, myndigheter och organisationer. T.ex. Kostnätverket, Dala VA, Dala Avfall, Miljöstrategigrupp med UHC, Miljöstrategiskt nätverk med Länsstyrelsen, Mitt Miljösamverkan, Allmännyttans klimatinitiativ, Energiintelligent Dalarna och Biodriv Mitt, m.fl.

Säter kommuns strategiska mål som berör miljöfrågorna är framför allt ”Hållbar framtid” och ”Omsorgsfull boendeutveckling”.

Interna styrdokument som berör miljöfrågorna är bl.a. Miljö- och klimatpolicy, Mark- och skogspolicy, Fordonspolicy, Kretsloppsplan, VA-plan, Dagvattenstrategi, Strategi för hållbart byggande, Kostpolicy och Plan för giftfria förskolor.

Säter kommun beslutade under 2025 en Miljö- och klimatpolicy som slår fast att alla nämnder och kommunala bolag ska verka för följande färdriktningar:

- Att minskningstakten av koldioxidutsläpp i Säterers geografiska område sker i enlighet med koldioxidbudgeten, som år 2025 är minst 17 procent minskning per år.
- Att koldioxidutsläpp som orsakas pga. konsumtion minskar i motsvarande takt, trots att det inte visas i koldioxidbudgeten för Säterers geografiska område.
- Att nå Sveriges miljömål som alla påverkar naturen och klimatet på olika sätt, direkt och/eller indirekt. Åtgärder för följande miljömål prioriteras:
  - Begränsad klimatpåverkan
  - Grundvatten av god kvalitet
  - God bebyggd miljö

4 Miljömålen

4.1 Generationsmålet

Generationsmålet är ett övergripande mål för den svenska miljöpolitiken. Det är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället.

Dalarna

Ur Dalarnas Regionala årliga uppföljning av miljömålen 2025:

Åtgärdsarbetet i Dalarna bedrivs i bred samverkan mellan kommuner, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Genom tillsyn, rådgivning och stöd minskas miljöpåverkan, men den biologiska

mångfalden är hotad och naturens värden kräver betydligt starkare insatser. Strategier för energi, klimat och livsmedel finns, men omställningstakten måste öka och samordningen mellan länsstyrelsen och kommunerna stärkas. Klimatklivet, våtmarkssatsningen, landsbygdsstöd samt LONA- och LOVA-bidrag ger resultat, men frivillighet gör att åtgärder inte alltid sker där behoven är som störst. Samtidigt saknas resurser för arbetet med biologisk mångfald, liksom för inventeringar och övervakning som är avgörande för uppföljning. Minskade medel till miljöövervakning och kalkning försvårar arbetet mot försurning och gifter. Restaurering av våtmarker, vatten och kulturmiljöer ökar, men fjällmiljöer och arter fortsätter att pressas av klimatförändringar.

4.2 Begränsad klimatpåverkan

Dalarna

Ur Dalarnas Regionala årliga uppföljning av miljömålen 2025:

Energiintelligent Dalarna samordnar genomförandet av länets energi- och klimatstrategi inom sju sektorer och leds av Dalarnas energi-, klimat- och innovationsråd. Strategins mål är fossilfri energianvändning, netto noll-utsläpp 2045 och effektivisering med 50 % till 2030. Industrin och transportsektorn är centrala för minskning av växthusgaser, men även konsumtionsbaserade utsläpp måste hanteras. Tydliga nationella styrmedel och regionalt stöd krävs för att accelerera omställningen.

Sätters koldioxidbudget

Fortsätter utsläppen i Sätters geografiska område på samma sätt som de senaste åren bidrar inte Säter i tillräcklig grad till att nå målet i Parisavtalet eller Sveriges klimatmål. Sätters koldioxidbudget² visar att utsläppen av koldioxid behöver minska med 20 % per år för att inte överskrida Sätters proportionerliga del av Parisavtalet. Förra året var samma värde 17 % och 2024 var samma värde 13 %. Om mer koldioxid släpps ut än vad koldioxidbudgeten medger behöver det kompenseras med ännu högre minskningstakt kommande år. I februari 2026 återstår 127 208 ton av den mängd koldioxid som Säter maximalt kan släppa ut och samtidigt ta vårt proportionerliga ansvar för att hålla temperaturökningen under 1,5 °C. Förra året återstod 160 ton och 2024 återstod 250 000 ton. Vårt sätt att leva idag innebär att vi förbrukar en fjärdedel av den kvarvarande mängden varje år. Om fyra år är Sätters andel av världens kvarvarande koldioxidutsläpp förbrukad, om vi fortsätter att leva på samma vis som idag. För ett år sedan visade samma beräkning att fem år återstod, 2024 hade vi sju år kvar.

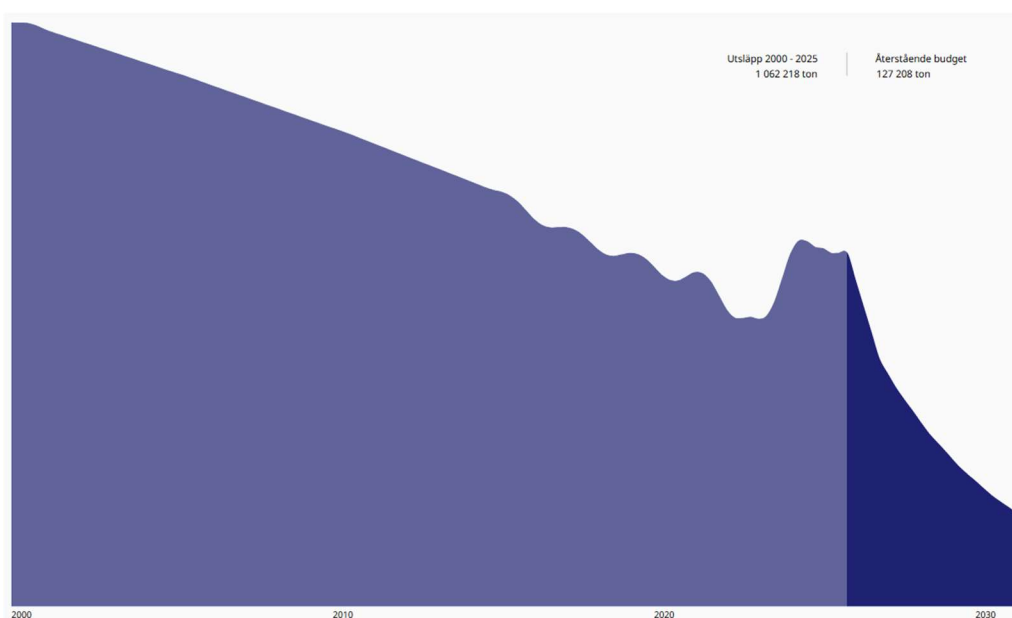
---

² Heggstad, A., Persson, E. Wallin, E. (Januari / 2024). Koldioxidbudget Sätters kommun januari 2024. Rapport.

Bild 1 är ett urklipp från Koldioxidbudgeten³ och visar hur många ton koldioxid som har släppts ut från Säter. Den ljusa delen till vänster visar hur mycket som har släppts ut mellan år 2000 och 2025. Den mörka delen till höger visar den mängd koldioxid som Säter har kvar att släppa ut i kvarvarande budget. År 2045 ska Sverige vara koldioxidneutrala och därför måste kurvan vända mot noll, med en minskningstakt på 20 % per år.

Utsläppen i bild 1 och bild 2 ska inte tolkas som utsläpp på grund av konsumtion, eftersom tillverkning och transporter kan ske utanför Sätters kommun och de utsläppen hamnar då i ett annat geografiskt område. Den största delen av varor som konsumeras i Sätters kommun tillverkas och transporteras i andra geografiska områden och syns därför inte i Sätters koldioxidbudget. Detsamma gäller för resor som sker utanför Sätters kommun. Koldioxidbudgeten och tillhörande rapport finns tillgänglig på Sätters kommuns hemsida.

Bild 1.

Historiska och framtida utsläpp av koldioxid mellan år 2000 och 2031 i Sätters kommuns geografiska område. Högra mörka sidan visar minskningen som krävs för att klara Parisavtalet. Uppgift från Koldioxidbudget Säter kommun, februari 2026.

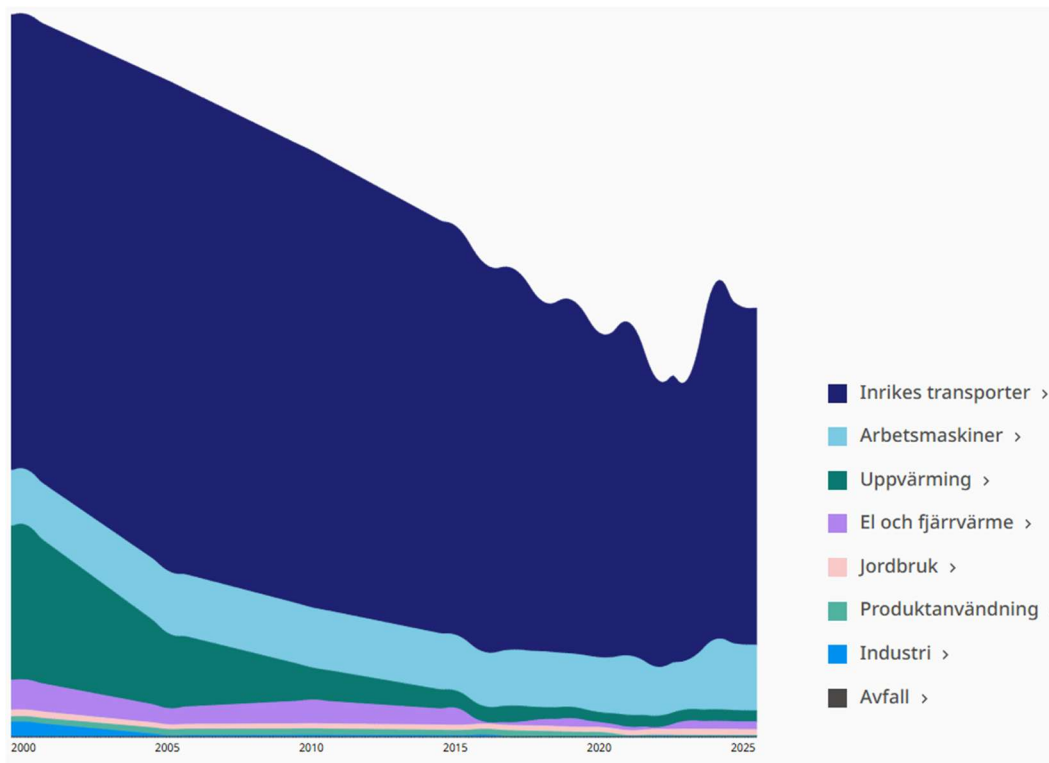
Bild 2 visar att inrikes transporter står för den största andelen av utsläpp av koldioxid från Sätters kommuns geografiska område. Den källan har ökat markant de senaste åren. Mer än $\frac{3}{4}$ av koldioxidutsläppen i Säter kommer från inrikes transporter. Arbetsmaskiner står för den näst största källan och har också ökat, dock inte lika mycket. Avfallet som skapas i Sätters kommun behandlas i andra kommuner och därför syns inte koldioxidutsläppen från dessa behandlingar i Sätters koldioxidbudget. Jordbrukets bidrag till koldioxidutsläpp ingår till stor del i posten arbetsmaskiner. Jordbruken släpper även ut en stor mängd metangas som också bidrar till

---

³ Klimatsekretariatets Koldioxidbudget i ClimateVisualizer. <https://www.climatevisualizer.com/sater>

uppvärmningen av klimatet men det syns inte i bild 2 eftersom det diagrammet bara visar koldioxid.

Bild 2.
Fördelning av utsläpp av koldioxid mellan olika utsläppskällor år 2026.
Uppgift från Koldioxidbudget Säter 2026.

Fordon

Bilar som är registrerade i Sätters geografiska område körs mycket i jämförelse med andra kommuner i landet. Säter är jämfört med övriga kommuner bland de 25% med längst körsträcka. Den genomsnittliga körsträckan hos Sätters bilar ökade med 21 mil mellan år 2023-2024.

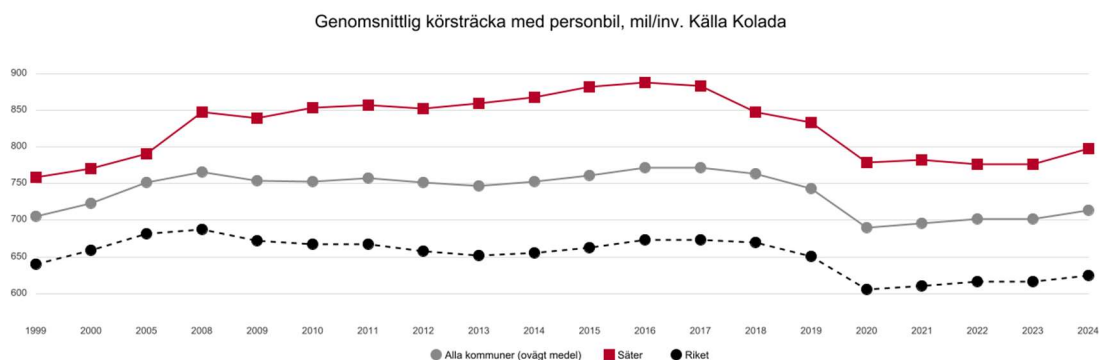
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv, Säter, värde: 797.5, år: 2024. Källa Kolada

Bild 4.
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv. Jämförelse med övriga kommuner.
Uppgift från Kolada.

Under pandemin förändrades våra resvanor och i diagrammet i bild 5 syns att de nya resvanorna till viss del består även efter pandemin. En förklaring kan vara möjligheten att arbeta och hålla möten digitalt på distans. Dock syns en svagt ökande trend av resandet med personbil.

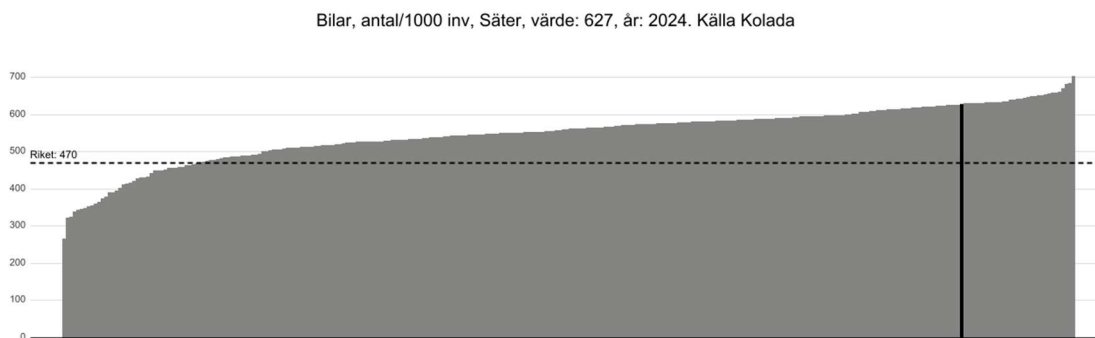
Bild 5.

Genomsnittlig körsträcka för personbilar registrerade i geografiska området. Registrerade av såväl fysiska som juridiska personer. Säger inget om i vilket geografiska område bilen har kört. Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Oavsett bränsletyp så är relativt många bilar registrerade i Sätters kommun i förhållande till antalet människor som bor i kommunen, bild 5. Trenden är ganska oförändrad sedan år 2013.

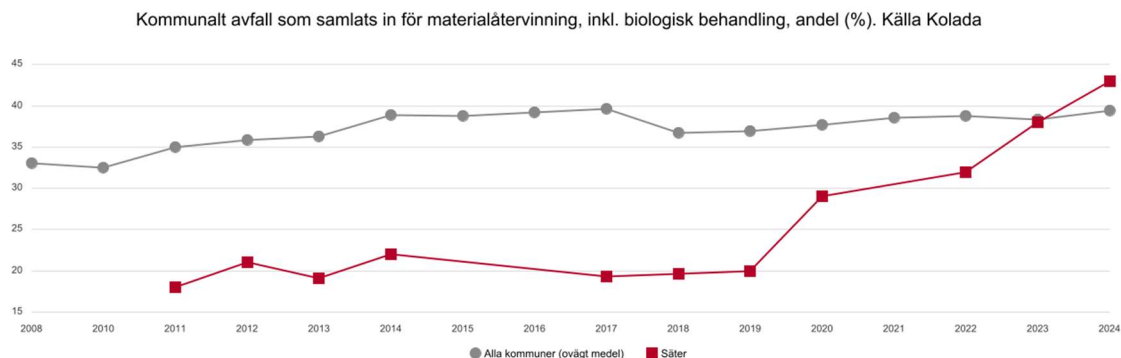

Bild 6.

Antal personbilar, oavsett bränsletyp, per 1000 invånare i trafik. Jämförelse med övriga kommuner. Uppgift från Kolada.

Konsumtion

Konsumtion och avfall är också en betydande del av klimatavtrycket och är viktigt att minska trots att det inte syns i koldioxidbudgeten. De produkter som köps behöver återanvändas och återvinnas så långt det är möjligt. Grafen i bild 6 visar andelen avfall som har samlats in för materialåtervinning inkl. matavfall för biologisk behandling. Senaste tidens åtgärder för ökad materialåtervinning har gett positivt resultat, dock återstår ca 57 % avfall som går till förbränning. En stor del av avfallet som eldas upp skulle i stället kunna materialåtervinnas, mycket är dessutom förpackningar som ska sorteras ut och omhändertaras av producenterna.

Bild 7.

Andel avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. matavfall för biologisk behandling.

Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

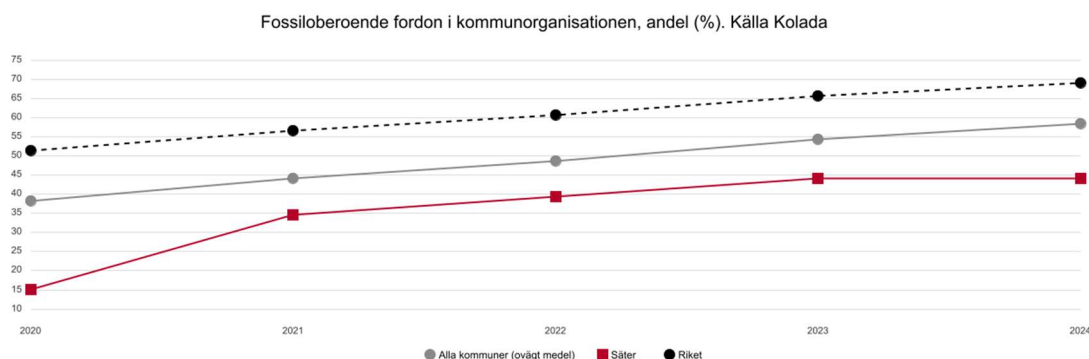
Sätters kommunorganisation

Fordon

I kommunkoncernens fordonspolicy står att senast 2025 skulle samtliga fordon vara möjliga att köra på fossilfria bränslen och senast 2030 ska alla fossila bränslen vara utfasade. Trots det är det endast 45 % av kommunkoncernens fordon som uppfyller kraven på fossiloberoende enligt bild 8. Några fordon tankas med HVO 100 utan att det är markerat som godkänt av tillverkare. Ett relativt stort antal fordon har även upphandlats där man har valt att frångå fordonspolicyn, det är fordon som tankas med bensin som inte går att ersätta med HVO 100.

Fordonspolicyn säger också att utvecklingen av teknik och drivmedel ska följas så att användning av fossila bränslen kan upphöra så snart som möjligt. Exempel på detta är vätgas och nya tekniker för biodiesel. Detta följs av ett antal bilar i koncernen som tankas med HVO100 i stället för med diesel. HVO100 är ett bränsle som är tillverkat av minst 98% förnybara råvaror och kan ersätta fossil diesel. I flera upphandlingar som innebär transporter har krav ställts på fossilfri drift av fordon.

Bild 8 visar bilar som har möjlighet att köra på ett bränsle från förnybara källor, men som inte nödvändigtvis gör det. Bilar som är inkluderade är av typerna gas, el, laddhybrid (som laddas med sladd), vätgas, E85 samt bilar godkända av tillverkaren att köras på HVO100.

Bild 8.

Andel personbilar och lätta lastbilar i Sätters kommunorganisation som har möjlighet att köra med bränsle från förnybara källor som gas, el, laddhybrid som laddas med sladd, vätgas, E85 samt bilar godkända av tillverkaren att köras på HVO100

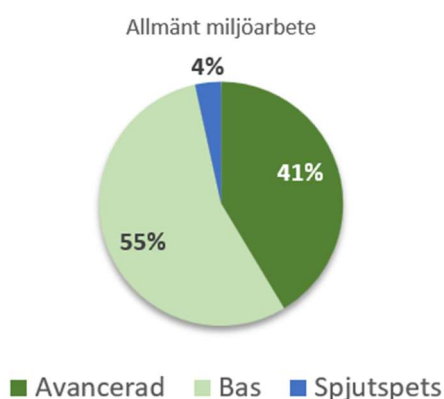
Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Konsumtion

Ett sätt att minska klimatbelastning på grund av konsumtion är med hjälp av de krav som ställs vid kommunens upphandlingar. Upphandlingscenter som genomför de flesta upphandlingar för Säter ger en samlad bild av deras upphandlingar i deras årsredovisning. Bild 9–12 visar exempel på fördelningen av olika miljökriterier i UHC:s upphandlingar för Sätters kommun och Säterbostäder. Kriterierna⁴ är framtagna av Upphandlingsmyndigheten i en kvalitetssäkrad process och består av tre olika nivåer. I många av upphandlingarna är krav ställda som avser ”avancerad nivå” vilket innebär att krav har ställts som hjälper oss framåt i arbetet mot att begränsa kommunens miljöpåverkan.

Bild 9.

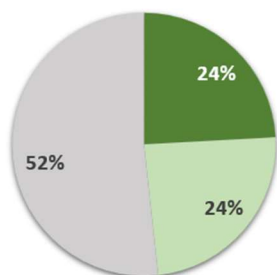
Säter kommun och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området ”Allmän miljöpåverkan”.

Uppgift från UHC.

⁴ Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier. <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/>

Återbruk/Återvinning

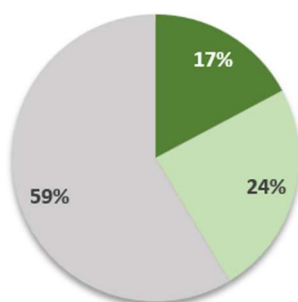

■ Spjutspets ■ Avancerad ■ Bas ■ Ej tillämpligt

Bild 10.

Säter kommuns och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området "Återbruk/Återvinning".

Övriga krav om fossilfrihet

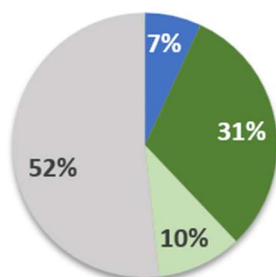

■ Spjutspets ■ Avancerad ■ Bas ■ Ej tillämpligt

Bild 11.

Säter kommuns och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området "Fossilfritt övrigt" exkl. transporter.

Fossilfria transporter

■ Spjutspets ■ Avancerad ■ Bas ■ Ej tillämpligt

Bild 12.

Säter kommuns och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området "Fossilfria transporter".

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Begränsad klimatpåverkan:

- Konvaljens förskola, Storhaga förskola och Mora by förskola har blivit Grön Flaggcertifierade av Håll Sverige Rent.
- TaGe-skåp finns på alla förskolor. Där kan vårdnadshavare lägga kläder och skor som barnen inte längre behöver och andra vårdnadshavare kan ta saker från skåpen till sina barn.
- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Vädskyddade cykelställ vid Sätters IP och busshållsplatsen vid Lagmannen.
- Solceller på ishallen vid Sätters IP.
- Verkar för att återanvända halkbekämpningsmaterial mellan åren.
- Tanken med HVO 100 på ÅVC är bytt till en större så att den kan användas till fler fordon.
- Krav på klimataspekter ställs på asfalt vid upphandling.
- Gång- och cykelväg har byggts utmed Kungsvägen, som förhoppningsvis ersätter bilresor.
- Ett stort antal belysningsarmaturer har bytts till Led.
- Fönster och portar har bytts ut för att minska värmespill.
- Elbilsaddare har ordnats på Klockarskolans parkering.
- Digitala hjälpmedel som t.ex. digitala läkemedelsskåp används.
- Lokalvården planerar arbetet för att kunna gå och cykla mellan städobjekten.
- Tillsammans med rektorer för skola och förskola implementeras de nya riktlinjer för måltider på matråden.
- Mätning av matsvinn sker genom två mätningar per år (v11-12, v 47–48) på skolor och förskolor. Resultaten och åtgärder kommuniceras ut på matråden.
- Säsongsanpassar inköp av grönsaker och frukt.
- Utbildning av måltidspersonal i tillagning av växtbaserade livsmedel.
- De närmaste yrkesgrupperna kring skolan har möjlighet att köpa kvarlämnad mat, så kallad Klimatlåda.
- Samordnad varudistribution i syfte att minska miljöbelastande transporter.
- Kost- och lokalvårdsenheten har arbetat för att upphandla fler lokala producenter/leverantörer.
- Mycket arbete har Vatten- och Återvinningsenheten lagt på att ta hand om ökad mängd insamlade textilier och underlätta för organisationerna som behandlar det vidare. Ändrade regler skadade tyvärr organisationernas processer och försämrade förtroendet för insamlingen.
- Förberedande arbete för att kunna erbjuda insamling av böcker och planglas på återvinningscentralen.
- Utlåning av tygblöjor erbjuds till barnfamiljer i ett pilotprojekt för att minska mängden blöjor till förbränning.
- Planering och förberedelser för insamling av förpackningar vid offentliga platser.
- Färdigställt miljötillstånd som Länsstyrelsen har beslutat vilket gör att återvinningscentralen kan ta emot en ökande volym avfall.

- Bygg har övergått till digital ärendehantering, vilket innebär att antalet pappersutskrifter, utskick samt postförsändelser som kommer in har minskat markant.

Måluppfyllelse

Länsstyrelsen gör ingen bedömning av om målet Begränsad klimatpåverkan nås till 2030, bedömningen görs enbart på nationell nivå. I Säter kan man dock konstatera att liksom många andra kommuner är det mycket arbete som kvarstår för att sänka utsläppen tillräckligt snabbt. Den minskande trenden av koldioxidutsläpp har brutits och i stället ser vi en ökning.

4.3 Frisk luft

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

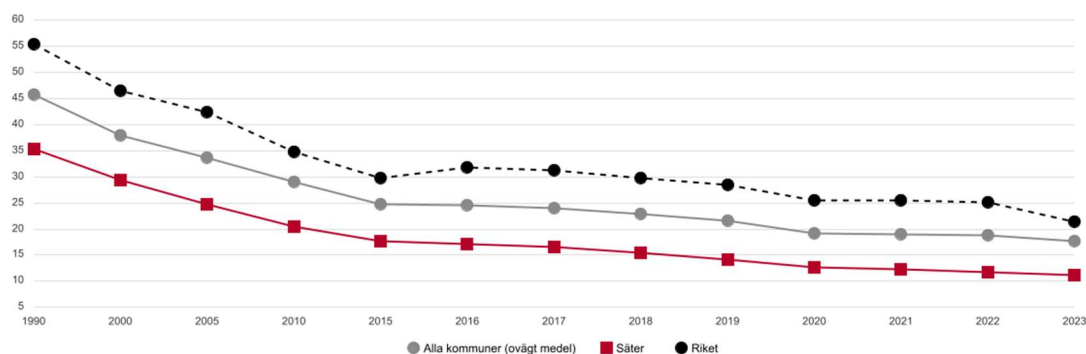
Luftkvaliteten är generellt god i Dalarna men försämrad i tätorter på grund av utsläpp från trafik, industri, uppvärmning av bostäder och småskalig vedeldning. Lokalt kan det periodvis finnas problem med föroreningar kopplat till veteranbilar.

Åtgärdsarbetet sker främst genom trafik- och infrastrukturplanering. För att uppfylla Frisk luft behövs snabbare och kraftfullare åtgärder, vilket Världshälsoorganisationen (WHO) belyst genom att sänka sina riktvärden för luftföroreningar

Säter

Luftkvaliteten är förhållandevis god i Säter. Mängden kväveoxider och partiklar i luften minskar. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 50 % i mitten.

Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv. Källa Kolada

Bild 13.

Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg per invånare.

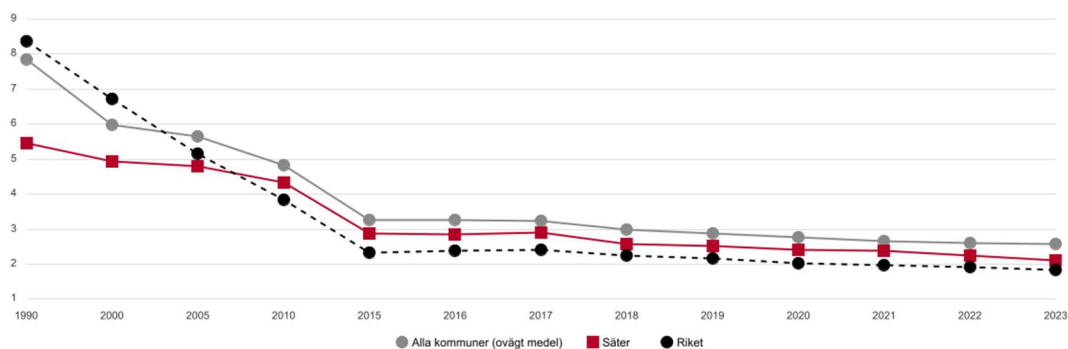
Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv. Källa Kolada

Bild 14.

Utsläpp till luft av partiklar som är mindre än 2.5 mikrometer. kg/invånare.

Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Frisk luft:

- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Övergång till fossilfria bränslen i egna bilar och som krav i upphandlingar.
- Tillsyn av förbränningsanläggningars (fjärrvärmeverks) utsläpp till luft.

4.4 Bara naturlig försurning

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Det atmosfäriska nedfallet har avtagit och flera vatten som tidigare varit försurade har återhämtat sig. Kalkningen har kunnat minska i delar av Dalarnas län. Prognosen är dock att kalkningen kommer att behövas under överskådlig tid då den positiva utvecklingen med återhämtning från försurning har avtagit och framtida påverkan från transporter och skogsbruk är osäker.

Säter

Inga sjöar kalkas i Säter och har inte gjorts de senaste decennierna. Länsstyrelsen bevakar försurningen och har bedömt att försurade sjöar inte behöver åtgärdas i Säter.

4.5 Giftfri miljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Hundratals ämnen påträffas i Dalarnas ytvatten vilket återspeglar den stora kemikalieanvändningen i samhället och industrin. Halter av förbjudna ämnen i miljön sjunker, samtidigt släpps tillåtna miljöfarliga ämnen och nya ämnen med okända effekter ut i miljön. Utsläppsminskande åtgärder sker inom prövning, tillsyn och tillsynsvägledning men ytterligare insatser krävs för att nå en giftfri miljö eftersom endast ett fåtal miljöfarliga ämnen har utsläppsvillkor och få förorenade områden har sanerats.

Säter

Förorenade områden och gamla deponier kan innehålla olika gifter som kan börja läcka ut. Otillåten dumpning av gifter i naturen kan skapa problem. Konsumtion av varor påverkar spridningen och import av olika kemikalier, vilket är en risk för människor som hanterar produkterna och för naturen när gifterna sprids. Det är i huvudsak andra myndigheter än kommuner som ansvarar för tillsyn och åtgärder kopplat till exponering av miljögifter, med den kemikalielagstiftning och styrmedel för konsumtion som finns idag.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Giftfri miljö:

- Tillsyn och rådgivning ang. förorenade områden.
- Tillsyn av företags reningsutrustning och utsläpp till avloppsvatten.
- Tillsyn av verksamhetsutövare att de uppfyller Reach-lagstiftning
- Ogräs bekämpas med hetvatten i stället för med kemikalier.
- Förorenad mark tas med som en aspekt i samhällsplaneringen i högre grad än tidigare.
- Krav på kemikalier ställs vid upphandlingar av produkter enligt Upphandlingsmyndighetens kriterier.
- Förskolor arbetar återkommande med att följa fastställda riktlinjer för en ”giftfri förskola”.

4.6 Skyddade ozonskikt

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Internationellt arbete har minskat utsläppen av ozonnedbrytande ämnen. Ozonuttunnningen har avstannat, och ozonskiktet visar tecken på att öka i tjocklek.⁴⁹ I Dalarna sker rådgivning för att minska lustgasutsläpp från jordbruk och läckage av CFC vid rivning samt kontroll av köldmedia. Region Dalarna har lustgasdestruktion installerad. För att minska utsläppen ytterligare krävs mer kunskap bland annat om omvandling av kväveföreningar till lustgas

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Skyddande ozonskikt:

- Säker och kontrollerad hantering av kylskåp och andra produkter med köldmedia vid återvinningscentralen.

4.7 Säker strålmiljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

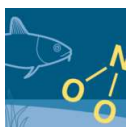
Den långsiktiga trenden med ett ökat antal årliga fall av hudcancer bedöms fortsätta. Minskad exponering för UV-strålning är avgörande för att minska antalet hudcancerfall. Informationsinsatser om riskerna med solning och solsäkra uteplatser för barn är exempel på åtgärder som kan främja miljökvalitetsmålet. Länet har låg naturlig bakgrundsstrålning men lokalt orsakar markradon höga radonhalter i inomhusluften. Hus byggda med blåbetong orsakar även radon inomhus. Kommunerna informerar om radon och radonmätningar. Det statliga radonbidraget avvecklades 2022.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Säker strålmiljö:

- Sol- och skuggförhållanden beaktas i förskolors och skolors utemiljö.
- Mätning av bakgrundsstrålning av radioaktiva ämnen görs var sjunde månad sedan 1991. Syftet är att få jämförelsevärden att använda om en kärnteknisk olycka inträffar.

4.8 Ingen övergödning

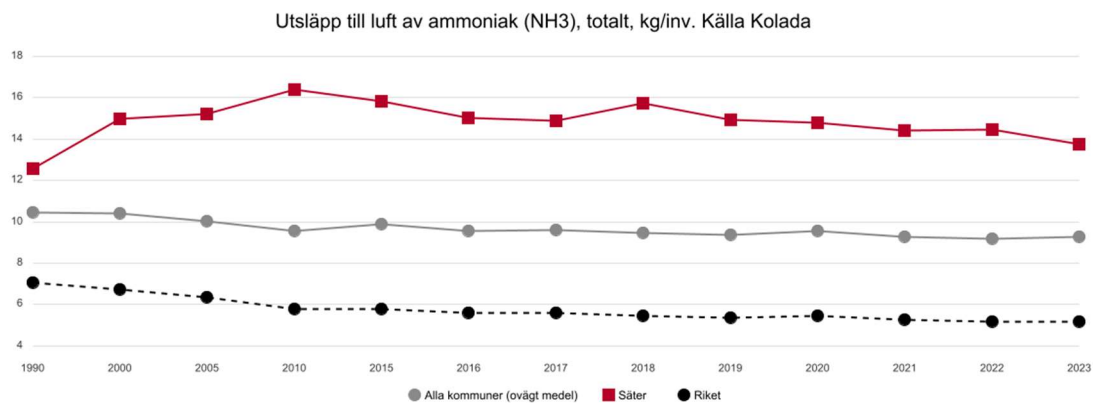
Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Övergödningsproblemen är störst i jordbruksområdena i de sydöstra delarna av länet. Åtgärdsarbetet har ökat på senare år, men det är inte tillräckligt för att målet ska kunna nås. Det tar också tid innan minskade utsläpp ger effekt i de vatten som är övergödda, bland annat eftersom den naturliga återhämtningen är långsam. Ännu märks inga tydliga förbättringar i miljön på regional nivå.

Säter

Jordbruk i Sätters kommun bidrar till övergödning. De sjöar som är övergödda är de som ligger området med mest jordbruksmark. En del av näringstillförseln sker i form av ammoniak som sprids i luften. Jordbruket svarar för den största delen av ammoniakutsläpp till luften, därför har Säter ett relativt stort utsläpp av ammoniak i jämförelse med övriga kommuner i Sverige. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 25 % med högst utsläpp av ammoniak. Kurvan i bild 15 visar en något nedåtgående trend, vilket möjligen kan förklaras av en minskad mängd boskap och jordbruk i kommunen.

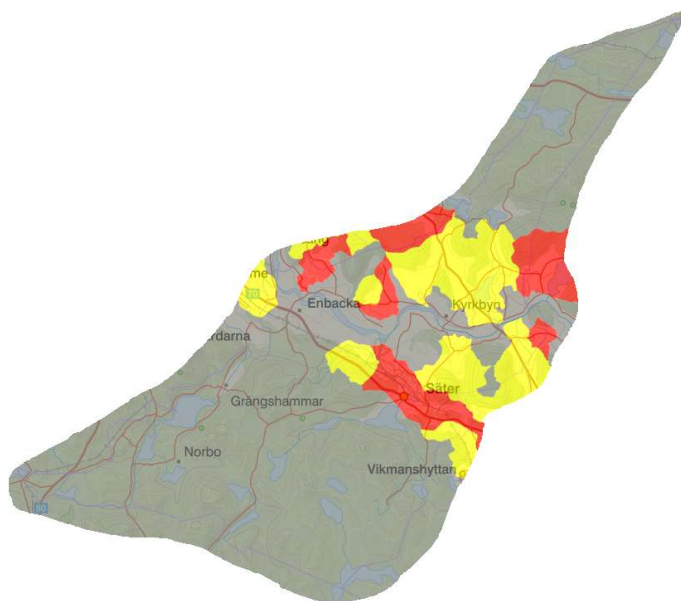
Bild 15.

Utsläpp till luft av ammoniak, kg/inv.

Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Bild 16.

Riskbedömning för övergödning i sjöar och vattendrag.

Röda områden bedöms vara övergödda med stor säkerhet.

Gula områden misstänks övergödda men mer data behövs för att kunna bekräfta status.

Bilden är ett urklipp ur Vattenkartan i VISS (Vatteninformationssystem i Sverige)⁵.

⁵ VISS Vattenkartan, <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399>

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet

Ingen övergödning:

- Aktiv läcksökning av avloppsnätet.
- Utredning pågår av ett eventuellt nytt resursverk.
- Centraliseringsprojektet i Ulvsjöarna har medfört att reningsverket som inte klarade sina utsläpp nu är nedlagt och dess spillvatten pumpas till och renas i Ulvshyttans reningsverk.

4.9 Levande sjöar och vattendrag

Dalarna

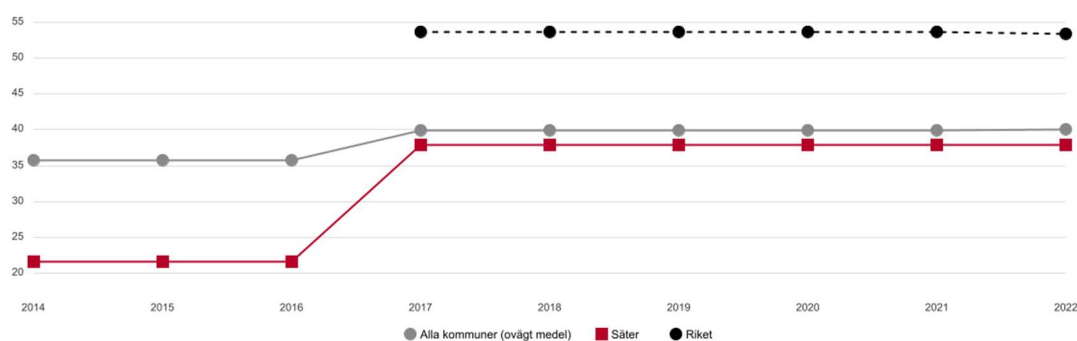
Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Miljö kvalitetsmålet är inte möjligt att nå till år 2030. Vattendragen i länet är kraftigt påverkade av fysiska ingrepp som rätning och rensningar, samt av vandringshinder och flödesreglering. Med dagens åtgärdstakt nås målet om ungefär 200 år. Kunskapsbristen för kulturmiljövården är stor även om förbättringar skett under senare år. Fler sjöar och vattendrag behöver skyddas genom inrättande av områdesskydd.

Säter

I Säter hade 37,8 % av totala antalet sjöar en god ekologisk status år 2022. Andelen har varit oförändrad sedan 2017. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 50 % i mitten.

Sjöar med god ekologisk status, andel (%). Källa Kolada

Bild 17.

Andel sjöar med god ekologisk status, %.

Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Andelen vattendrag med god ekologisk status var 18,4 % år 2022. Andelen är i stort sett oförändrad sedan 2017.

Vattendrag med god ekologisk status, andel (%). Källa Kolada

Bild 18.

Andel vattendrag med god ekologisk status, %.

Uppgift från Kolada.

Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.

Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Säterers kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säterers kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Levande sjöar och vattendrag:

- Noggranna utredningar kopplat till dagvattenhantering i alla pågående detaljplaneprocesser.
- Pågående utförande av projektet med överföringsledning av avlopp från Gustafs till Borlänge. Ledningar grävs ner och ledningsrätt mellan Naglarby och reningsverket i Borlänge är klar.
- Utredning pågår av ett eventuellt nytt resursverk.
- Naturhänsyn vid prövning av strandskyddsärenden.
- Lignin i en restprodukt från träindustrin används i stället för salt för att binda damm på oasfalterade vägar och parkeringar.
- Fiskeutrustning sorteras ut på Återvinningscentralen och lämnas till en producentansvarsorganisation, för att minska nedskräpningen i våra sjöar och vattendrag.
- Utredning av lakvattenkvalitet från den täckta deponin vid återvinningscentralen.

4.10 Grundvatten av god kvalitet

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Dalarna har god tillgång till grundvatten av god kvalitet ur ett regionalt perspektiv. Arbetet med statusklassificering 2018–2019 visar dock att ca 40 av Dalarnas 277 grundvattenförekomster riskerar att inte nå god kemisk status till år 2027. Nya kriterier för klassificering av status och risk i innevarande vattenförvaltningscykel i kombination med förändrade arbets sätt kommer preliminärt

att medföra att den kemiska statusen bedöms vara otillfredsställande för en handfull grundvattenförekomster.

Säter

Säter har goda förutsättningar för god tillgång på grundvatten med bra kvalitet tack vare Badelundaåsen. Alla grundvattenförekomster i Säter hade god kemisk och kvantitativ status år 2022. Andelen är oförändrat sedan 2014.

Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%), Säter, värde: 100.0, år: 2022.
Källa Kolada

Bild 19.

Andel grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, %. Jämförelse med övriga kommuner i landet.
Uppgift från Kolada.

Åtgärder i Säterers kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säterers kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Grundvatten av god kvalitet:

- Nytt vattenskyddsområde är inlämnat till Länsstyrelsen.
- Förnyelseplanering av VA-nätet sker löpande.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten på parkeringar.

4.11 Myllrande våtmarker

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Utvecklingen för miljö kvalitetsmålet bedöms neutral och är inte entydig. Flera insatser görs i samhället som bedöms gynna tillståndet. Genom våtmarkssatsningen restaureras och anläggs många våtmarker i länet. Takten i arbetet har goda förutsättningar att öka i och med klimatarbetet och ett ökande fokus på naturtjpsrestaurering. Utvecklingen påverkas däremot negativt av den långsamma igenväxning som sker generellt på myrar samt exploatering i form av dikning vid vägar och järnvägar.

Säter

De våtmarker som finns i Säter fyller en viktig funktion och det är värdefullt att bevara dessa, återskapa utdikade våtmarker eller skapa nya. Kommunen kan gynna våtmarker i områden som kommunen själv äger men har små möjligheter att påverka våtmarker som finns på privat mark.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Myllrande våtmarker:

- Arbetet med förvaltning och utveckling av kommunens mark har underlättats under året tack vare den nya mark- och skogspolicyn.
- Arbete pågår med att skapa en handlingsplan för kommunens skogsmark.

4.12 Levande skogar

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

I Dalarna genomförs många insatser för förbättrad miljöhänsyn och ökad kunskap om skogens natur- och kulturvärden. Viktiga strukturer, som död ved, ökar men saknas fortfarande i tillräcklig mängd. Bestånd med naturvärden och lång skoglig kontinuitet avverkas. Antalet hotade arter och skador på forn- och kulturlämningar är fortsatt på en hög nivå. För att nå miljömålet behöver sektorns ansvar förtydligas och insatser öka för inventering, skydd, naturvårdande skötsel och större variation i skogsbruket.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Levande skogar:

- Arbetet med förvaltning och utveckling av kommunens mark har underlättats under året tack vare den nya mark- och skogspolicyn.
- Arbete pågår med att skapa en handlingsplan för kommunens skogsmark.

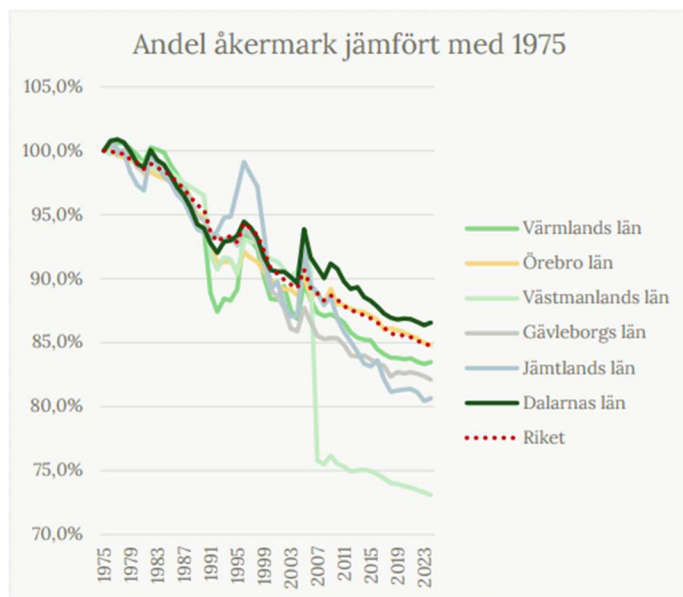
4.13 Ett rikt odlingslandskap

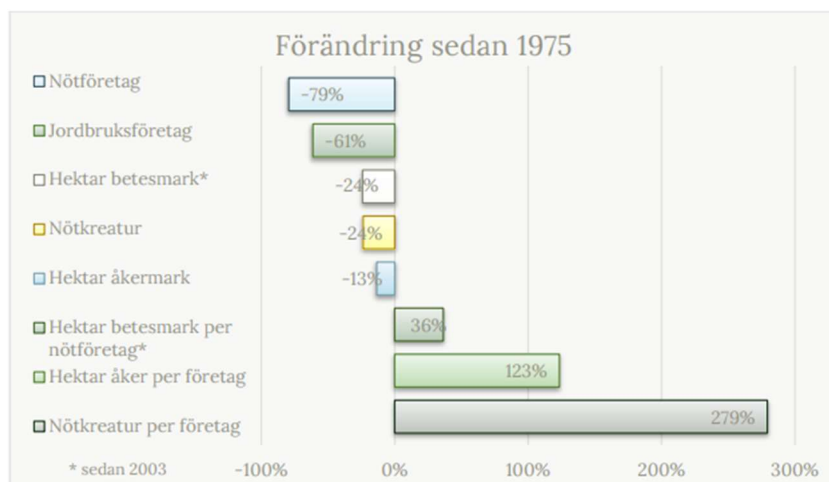
Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

En förutsättning för bibehållen biologisk mångfald och bevarade kulturmiljövärden i odlingslandskapet är att det finns hållbara och bärkraftiga jordbruksföretag i länet och betande djur i landskapet. Antal betesdjur har minskat stadigt i Dalarnas län sedan 1980-talet, liksom antalet jordbruksföretag och arealen brukad jordbruksmark. Med färre betande djur och marker som inte längre hävdas försämras förutsättningarna för att bibehålla ett rikt odlingslandskap i länet.

Bild 20.
Förändring i andel åkermark jämfört med 1975 års åkerarealer.
Uppgift från Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning.

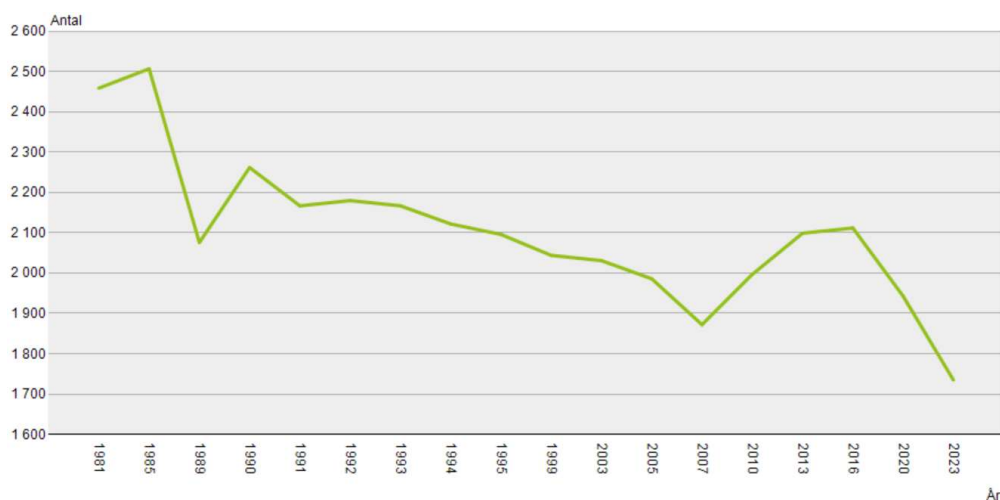

Bild 21.
Jordbrukets utveckling i Dalarna. Förändring 2024 jämfört med 1975, förutom betesmark där förändringen är från 2003 till 2024.
Uppgift från Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning.

Säter

I Säter är trenden liksom i övriga Dalarna att antalet nötkreatur minskar till antalet och antalet företag med nötkreatur minskar ännu mer⁶. Antalet jordbruk med grisar och höns har också minskat i antal, samtidigt har antalet djur inte minskat på samma sätt som nötdjuren. För grisar och höns är antalet företag i Säter kommun så få att förändringen inte kan jämföras med nötkreatur. Data från Jordbruksverket visar dock att det över lag blir fler djur per företag. Andelen ekologiskt odlad åkermark ökade relativt mycket mellan 2009 och 2020. De senaste åren efter 2021 syns dock en minskning. Säter kommun hade 28 % ekologiskt odlad åkermark år 2024. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 25 % med högst andel ekologisk odlad åkermark. Säter kommunorganisation har små möjligheter att påverka utvecklingen av jordbruk i området.

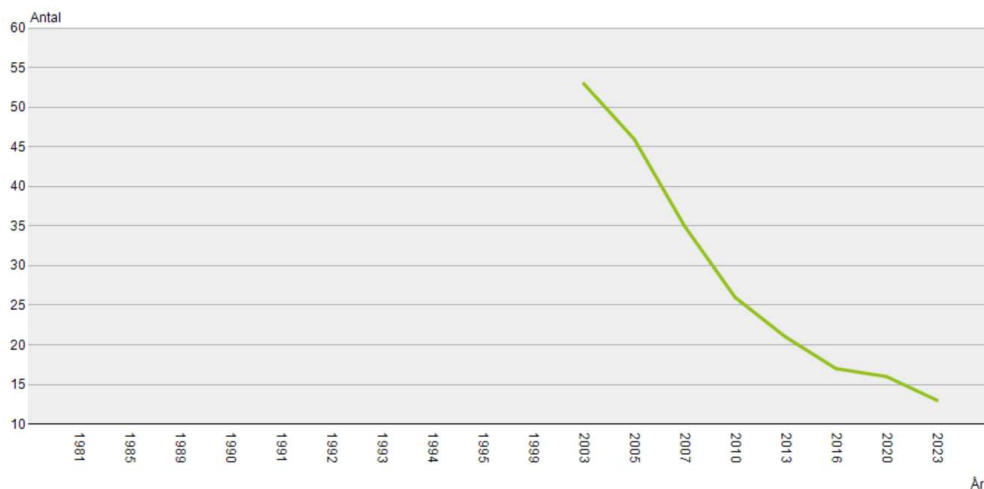

Bild 22.

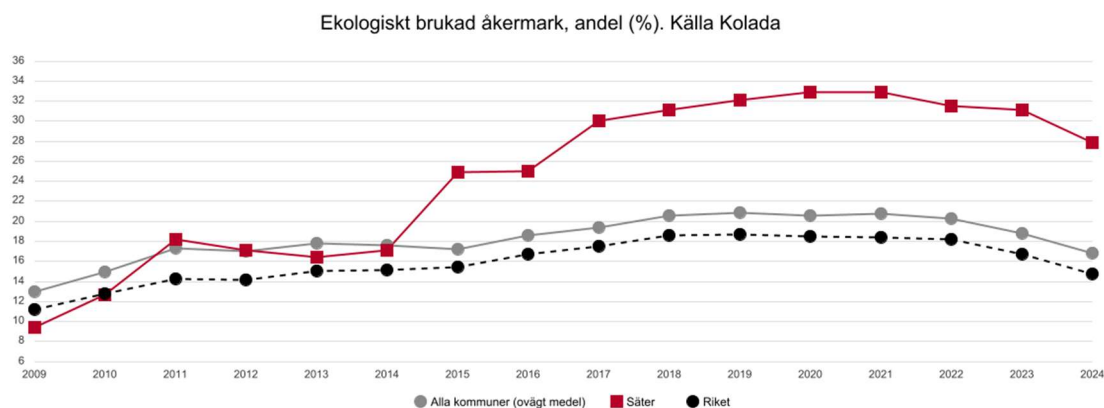
Antal kor för mjölkproduktion i Säter kommun mellan år 1981 och 2023.
Uppgift från Jordbruksverket.

⁶ Jordbruksverkets statistiddatabas.

<https://statistik.sjv.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/?rxid=5adf4929-f548-4f27-9bc9-78e127837625>

Bild 23.
Antal företag med kor för mjölkproduktion i Sätters kommun mellan år 1981 och 2023.
Uppgift från Jordbruksverket.

Bild 24.
Andel ekologisk odlad åkermark, %.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärd i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ett rikt jordbrukslandskap:

- Hänsyn till bevarande av jordbruksmark i samband med remisser om förhandsbesked, strandskydd etc.
- Skötsel av gräsmattor förändras för att på sikt skapa mer ängsmarker. Gynnar pollinatörer och biologisk mångfald.

4.14 Storslagen fjällmiljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Klimatförändringar påverkar fjällen och dess ekosystemprocesser allt mer.

Låglandsarter sprider sig in i fjällen och invasiva arter har spridit sig in i fjällområdet. Flera sjöar är försurade och kalkas för att gynna växt- och djurlivet. Inventering av fjällnära skogar har visat på höga biologiska värden, varför skydd av de fjällnära skogarna är av stor vikt. Fjällskogens kulturlämningar är däremot dåligt kända och sällan undersökta. Exploaterings- och besöksstrycket ökar med markslitage, nedskräpning och störning av ren som följd.

4.15 God bebyggd miljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Medvetenheten om målet ökar och nationella, regionala och lokala incitament skapar förutsättningar för hållbar strategisk planering. Samhällsplanering är långsiktig, men beslut om förändringar i byggd och obebyggd miljö styrs ofta av ekonomi, vilket gör att gestaltning, sociala aspekter samt natur- och kulturmiljö åsidosätts. Tidig och välutvecklad samverkan mellan organisationer, myndigheter och näringsliv finns inom flera områden och främjar en hållbar samhällsutveckling.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet God bebyggd miljö:

- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Stor hänsyn tas till ett förändrat klimat och skyfall i pågående detaljplaner.
- Med stöd av kulturmiljöprogram avgörs om fördjupade kulturmiljöutredningar ska tas fram i samband med detaljplanarbetet.
- Ny dricksvattenledning mellan Bispbergshyttan och Stora Skedvi/Kyrkberget har medfört att Skedvi numer fått en bättre kvalitet av dricksvatten och Uppbo vattenverk har kunnat stängas av.
- Centraliseringsprojekt har medfört nedläggning av 2 st vattenverk så att Grängshammar samt Skenshyttan numer får ett kvalitetsmässigt bättre vatten och säkrad kapacitet.
- Centraliseringsprojektet, nytt vattenverk och nya dricksvattenledningar har medfört avsevärt lägre energiförbrukning.
- Arbetat med information av bygg- och rivningsavfall i remisser rörande lov och förhandsbesked enligt plan- och bygglagen.
- Nya planteringar av växter och träd på platser där det tidigare inte har funnits.

4.16 Ett rikt växt- och djurliv

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Det bedrivs gediget arbete för att gynna arter, skapa livsmiljöer och förbättra grönstruktur i Dalarna. Ändå är 1396 av länets arter rödlistade och vissa nära att dö ut på grund av markanvändning och global uppvärmning. Klimatförändring kan ha bidragit till lokala utdöenden av Dalarnas landskapsfjäril violett guldvinge de senaste årtiondena, 2025 fanns den bara på en lokal. Invasiva främmande arter ökar trots att många bekämpar dem. Havsörmen tycks ha haft sämre framgång 2023- 2025 än 2021-2022.

Säter

I Sätters geografiska område finns 1 hektar slätteräng, 193 hektar betesmark och 1,3 % skyddad natur. Alla de tre nyckeltalen är jämfört med övriga kommuner i landet bland de 25 % med lägst andel. Med skyddad natur menas områden som är skyddade i form av nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskyddsområde.

Åtgärder i Sätters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Sätters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ett rikt växt- och djurliv:

- I alla Gata- och Parkenhetens projekt som planeras finns tankar om att gynna samt förbättra biologiska mångfalden.
- I Gata- och Parkenhetens investeringsprojekt planeras utökning av bl.a. ängsmiljöer och träd.
- Faunadepåer skapas, dvs. större träd läggs i en hög för att skapa en naturlig nedbrytning. Gynnar bl.a. mossor, lavar, svampar och insekter.
- Skötsel av gräsmattor förändras för att skapa en process mot att på sikt skapa mer ängsmarker. Gynnar pollinatörer och biologisk mångfald.
- En mark- och skogspolicy har arbetats fram.
- Gemensamt arbete för naturvårdshänsyn vid framtagande av detaljplaner.
- Grönyteskötseln har tagits över i egen regi, vilket gav bättre kontroll över miljöaspekterna.

5 Områden för framtida insatser

Mycket arbete kvarstår för att uppfylla miljömålen till 2030. Sätters kommun kan bidra med viktiga insatser till en stor del av arbetet som behöver göras.

Några områden där kommunens arbete kan ha stor effekt är:

- Ökade kunskaper
  - Utbildningsinsatser hos kommunkoncernens anställda
  - Spridning av kunskap till allmänhet, näringsliv och organisationer.
- Konsumtion, t.ex.:
  - Inköp
  - Upphandlingar
  - Kontroll
  - Uppföljning
  - Minska avfallsmängden
- Resor och transporter, t.ex.:
  - Inköp/leasing av fordon
  - Upphandlingar
  - Planering av rutten
  - Underlätta och påverka för att cykling och promenader ska ersätta bilresor.
  - Buss-, tåg- och kollektiva resor
- Samverkan, t.ex.:
  - Påverka, bidra och skapa förutsättningar
  - Samverka med företag, organisationer, näringsliv, andra myndigheter och nätverk.

6 Social hållbarhet

Eftersom miljöfrågorna är sammankopplade med sociala aspekter på många vis så redovisar detta miljöbokslut även vissa nyckeltal som kopplas till det folkhälsopolitiska ramverket. Det folkhälsopolitiska ramverket består av ett övergripande, nationellt folkhälsopolitiskt mål och åtta målområden. Målen tydliggör samhällets ansvar som förutsätter ett gemensamt och tvärsektorielt arbete. Målen gäller för alla aktörer i Sverige, statliga, regionala och kommunala.

Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är:

Skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

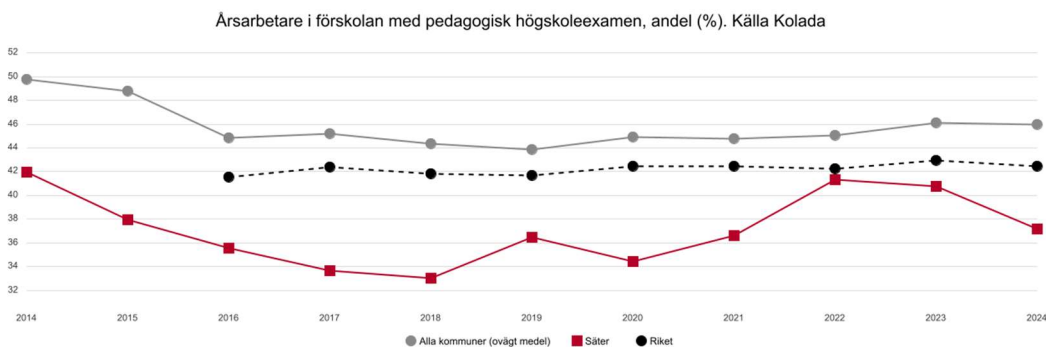
De åtta målområden är:

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

De åtta målområdena följs upp genom kärnindikatorer som har tagits fram av Folkhälsomyndigheten. Resultaten visas i årsrapporten Folkhälsan i Sverige. Vissa av de kärnindikatorerna återges som nyckeltal på lokal nivå i Kolada. Nedan följer några av de nyckeltal och kommentarer från Kolada som finns tillgängliga för Sätters kommun.

6.1 Det tidiga livets villkor - Målområde 1

Att ge varje barn en bra start i livet är av stor betydelse för att minska ojämlikhet i hälsa över livsförloppet.

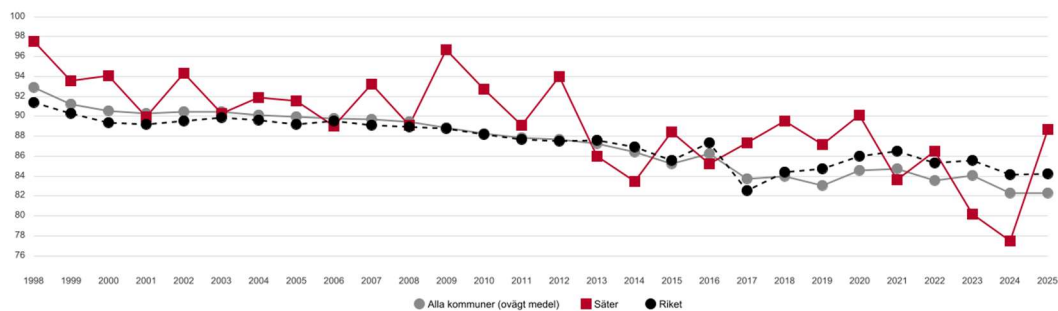

6.2 Kunskaper, kompetenser och utbildning - Målområde 2

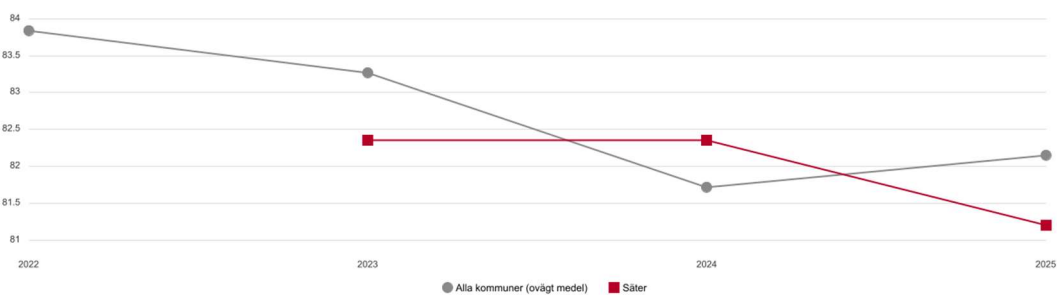
Det finns ett starkt samband mellan utbildningsnivå och hälsa. Lärande är en viktig faktor för hälsa, samtidigt som hälsa är en viktig faktor för lärande. Kunskaper och kompetenser förvärvade genom utbildning ger bättre möjligheter till arbete och inkomst, men också till att stärka psykologiska och sociala resurser.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%). Källa Kolada

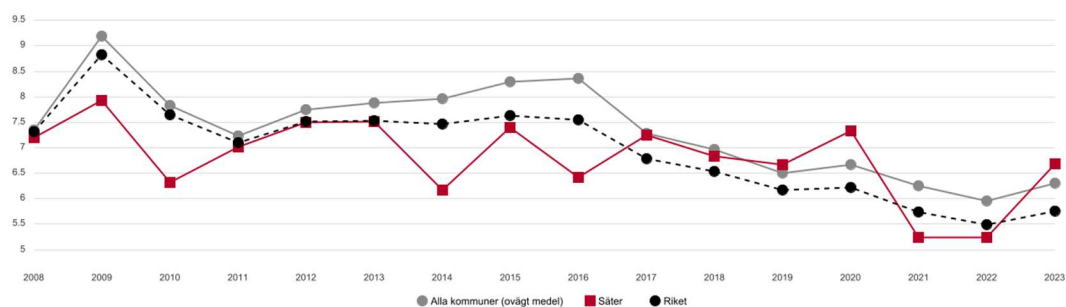
Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%). Källa Kolada

6.3 Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö - Målområde 3

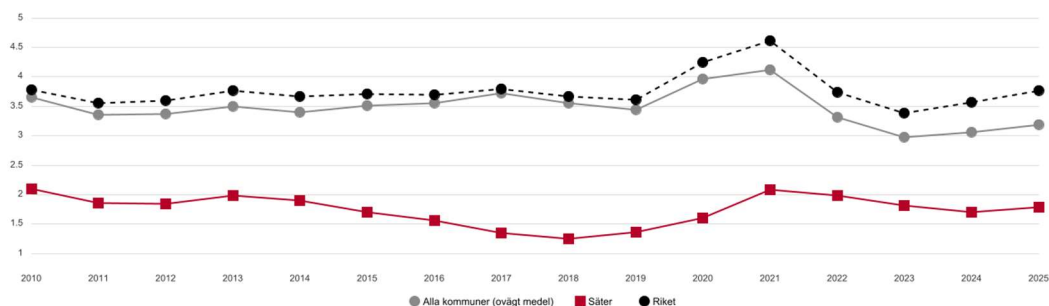
För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att stärka människors egna möjligheter till sysselsättning. Att sakna ett arbete, men även dåliga arbetsförhållanden och brister i arbetsmiljön är faktorer som bidrar till ojämlikhet i hälsa.

Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%). Källa Kolada

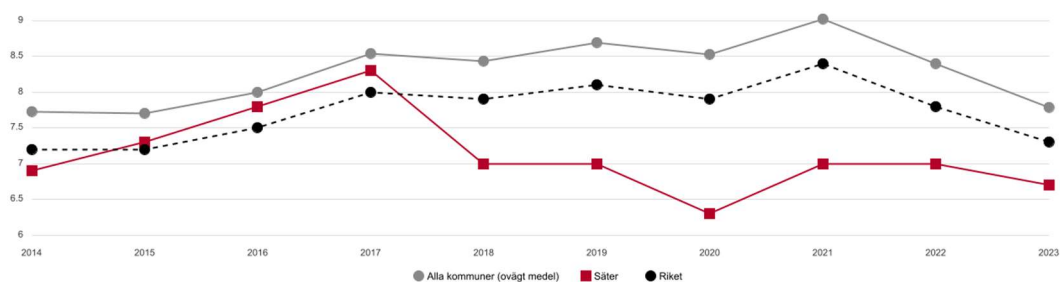
Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25-65 år, andel (%). Källa Kolada

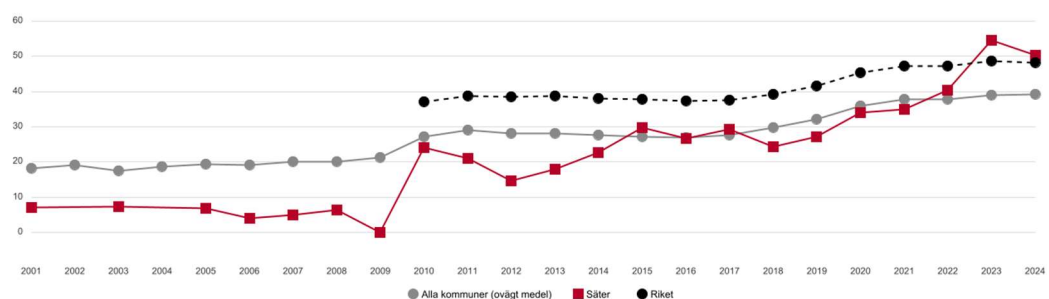
6.4 Inkomster och försörjningsmöjligheter - Målområde 4

Ekonomisk trygghet har betydelse för hälsan. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att stärka människors möjligheter till egen försörjning, men också att stödja människor när deras egna ekonomiska resurser inte räcker till.

Invånare 25+ med varaktigt låg ekonomisk standard (relativ), åldersstandardiserat, andel (%). Källa Kolada

Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år. Källa Kolada

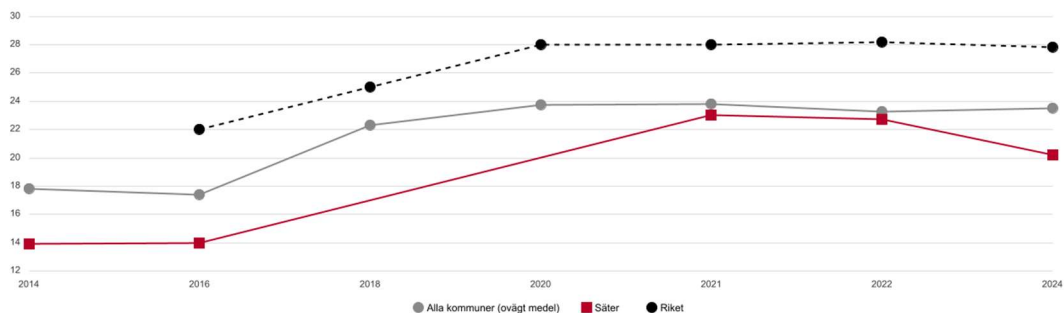

6.5 Boende och närmiljö – Målområde 5

Tillgång till ett bra boende och en god närmiljö är viktiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Storlek och kvalitet på bostaden, samt sociala och fysiska faktorer i närmiljön är faktorer som har betydelse.

Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%). Källa Kolada

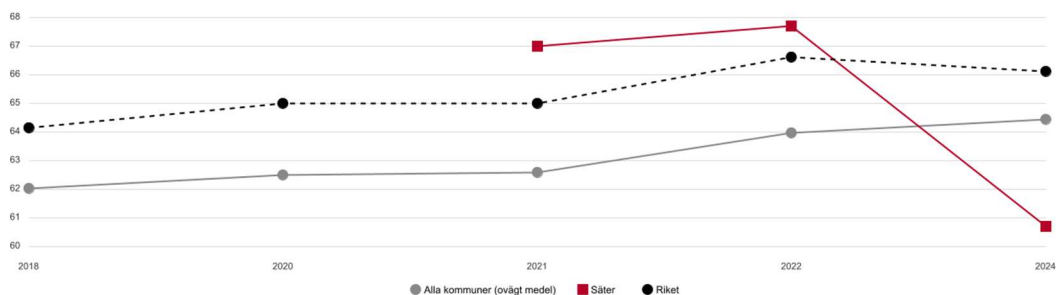
Invånare 16-84 med störd sömn av trafikbuller, andel (%), Säter, värde: 6.9, år: 2024. Källa Kolada

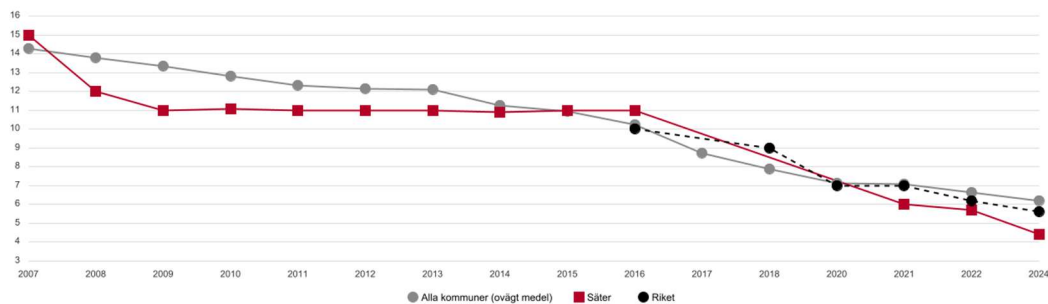
6.6 Levnadsvanor – Målområde 6

Våra levnadsvanor har betydelse för hälsa. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att stärka människors handlingsutrymme och möjligheter till hälsosamma levnadsvanor.

Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%). Källa Kolada

Invånare 16-84 år som röker dagligen, andel (%). Källa Kolada

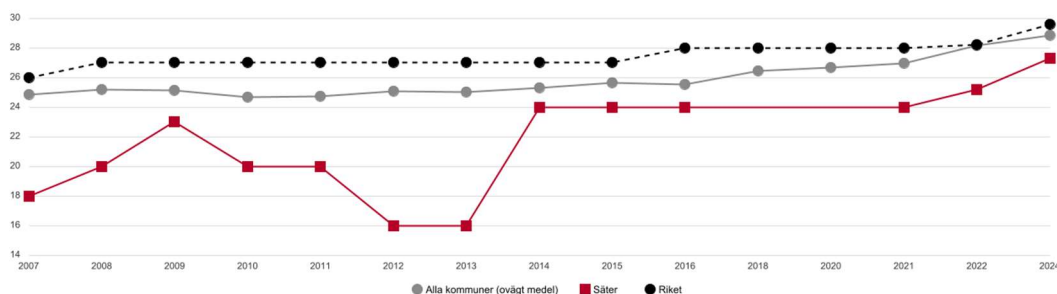

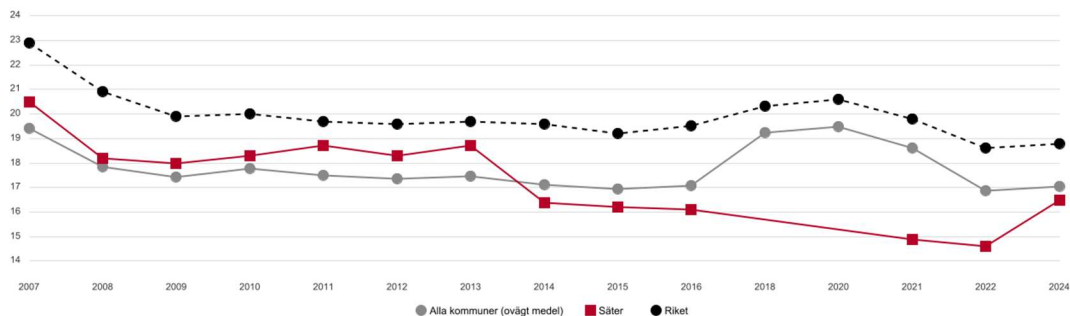
6.7 Kontroll, inflytande och delaktighet – Målområde 7

Det är viktigt för hälsan att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet. Det är även viktigt att arbeta för de mänskliga rättigheterna och med att motverka diskriminering och annan kränkande behandling samt främja frihet från hot och våld.

Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%). Källa Kolada

Invånare 16-84 år som utsatts för kränkande behandling eller bemötande, andel (%). Källa Kolada

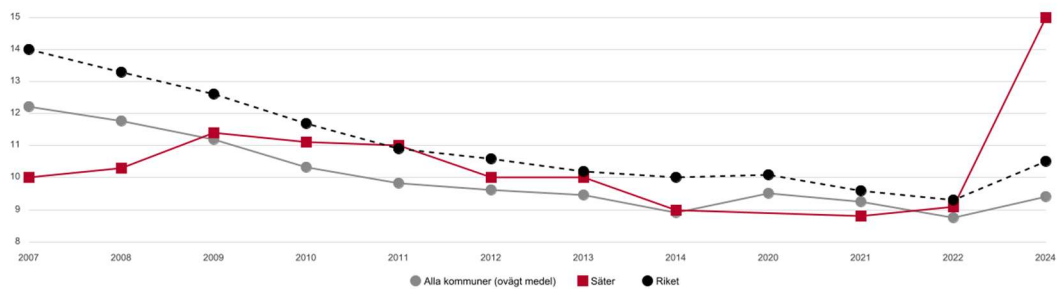

6.8 En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård – Målområde 8

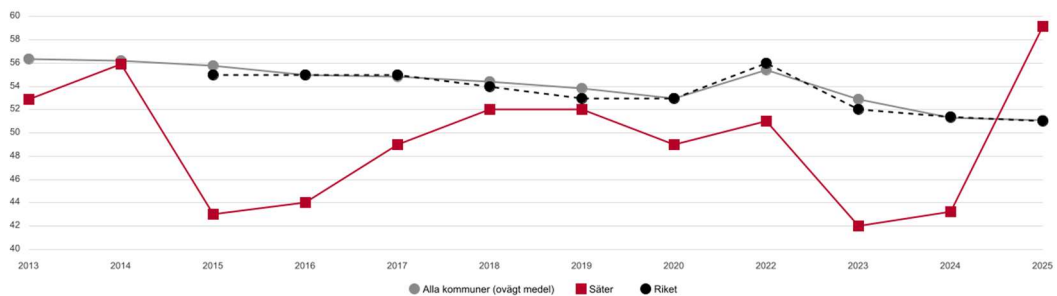
Det viktigt för hälsan att hälso- och sjukvården arbetar hälsofrämjande och förebyggande med ett systematiskt jämlikhetsfokus, och utgår från patientens behov och möjligheter. I primärvårdens grunduppdrag ingår att tillhandahålla förebyggande insatser utifrån såväl befolkningens behov som patientens individuella behov och förutsättningar.

Invånare 16-84 år som avstått tandvård av ekonomiska skäl trots behov, andel (%). Källa Kolada

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%). Källa Kolada

MPR-vaccinerade 2-åringar, andel (%). Källa Kolada

